

Programmabegroting

2015 - 2018

“Schakelen

naar de

Toekomst”

Gemeente Brummen

Inhoudsopgave

2015

2018

Inhoudsopgave.....	3
Aanbieding van de programmabegroting.....	5
Hoofdpunten uit het Bestuursprogramma 2015-2018.....	9
Deel 1 – Begroting	
De programma's	
1. Bestuur en veiligheid.....	13
2. Ruimtelijke ontwikkeling.....	19
3. Ruimtelijk beheer.....	27
4. Sociaal Domein.....	31
5. Samenleving.....	37
6. Financiering.....	41
De paragrafen	
A. Lokale heffingen.....	49
B. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	55
C. Onderhoud kapitaalgoederen.....	59
D. Financiering.....	63
E. Bedrijfsvoering.....	67
F. Verbonden partijen.....	73
G. Grondbeleid.....	85
Deel 2 – Financiële overzichten	
Totaaloverzicht van baten en lasten per programma in 2015.....	89
Begroot te realiseren resultaat in 2015.....	91
De meerjarige resultaten van alle programma's.....	93
Bijlagen	
1. Investerings.....	97
2. Subsidieplafonds 2015.....	99
3. Reserves en voorzieningen.....	101
4. Financiële uitgangspunten begroting 2015.....	103

Programmabegroting 2015-2018
Kenmerk : INT14.2921
Vastgesteld : RB14.0072

Aan de leden van de gemeenteraad,

Voor u ligt de programmabegroting 2015, inclusief het meerjarig financieel perspectief voor de jaren 2016 tot en met 2018. Het betreft de eerste begroting die onder verantwoording van het nieuwe college na de gemeenteraadsverkiezing van maart 2014 is opgesteld. De beleidsmatige basis voor de begroting ligt in het coalitieakkoord "Schakelen naar de toekomst". 2015 zal hierbij nadrukkelijk een overgangsjaar zijn. Als motto voor 2015 wordt dan ook gekozen voor:

Doorgaan en kantelen tegelijk!!

De nu voorliggende programmabegroting betreft de eerste jaarschijf van een bestuursperiode van 4 jaren, 2015 tot en met 2018. De beleidsmatige samenhang van de vier jaren is uitgewerkt in het bestuursprogramma 2015 – 2018, dat het college als concrete vertaling van het coalitieakkoord heeft vastgesteld. Dit document is aan de gemeenteraad parallel aan de programmabegroting 2015-2018 toegezonden. Het motto van 2015 is in grote lijn nader aan te duiden:

1. Doorgaan met een randvoorwaardelijk beleid waarbij de noodzakelijk geachte omvang van de vrije reserve binnen de bestaande afspraken daadwerkelijk gerealiseerd wordt;
2. Doorgaan met de veranderingen in de rol vanuit de gemeente als uitwerking van de gedachtenlijn "Van partij naar partner";
3. Doorgaan op het bestaande niveau van beheer van openbare ruimte inclusief de handhavingstaak;
4. Kantelen van curatief optreden naar preventief optreden;
5. Kantelen van afzonderlijk taakdenken naar integraal taakdenken;
6. Kantelen van afhankelijkheid naar zelfredzaamheid als eerste oplossingsrichting bij vraagstukken.

Leidraad bij al het kantelen is het bestuursprogramma 2014 – 2018 dat weer de uitwerking van het coalitieakkoord "Schakelen naar de toekomst" is. Binnen deze leidraad zijn 3 speerpunten benoemd die in de bestuursperiode 2014 – 2018 prioriteit hebben: Goede inbedding van de drie decentralisaties WMO, Jeugdzorg en Arbeidsparticipatie, de financiële positie van de gemeente en de doorontwikkeling van Eerbeek. Het laatste zal medewerking vanuit de Stedendriehoek en vanuit de Provincie nodig hebben.

Uitgangspunten

Het bestuursprogramma vertalend naar uitgangspunten voor de nu voorliggende programmabegroting levert het volgende beeld op:

1. Qua beleid is het coalitieakkoord "2014-2018" en de uitwerking daarvan in het bestuursprogramma 2015-2018 leidend. Dit vertaalt zich door in de teksten die bij de navolgende programma's 1 t/m 6 staan beschreven;
2. Financieel wordt gezorgd voor dusdanige begrotingsoverschotten dat eind 2017 de algemene reserve weer positief is;
3. Stijging van de tarieven OZB en leges beperken zich tot het jaarlijkse inflatieniveau, wat voor 2015 neerkomt op 1,6%;
4. Het tarief toeristenbelasting blijft ongewijzigd;
5. Binnen het handhaven van de bestaande 100% kostendekkendheid bij de tarieven afvalstoffen en rioolrechten worden deze tarieven zo laag mogelijk vastgesteld;
6. Van de bestaande taakstellingen wordt € 48.000 op het bibliotheekwerk en € 27.000 op cultuur in 2015 niet gerealiseerd. Bij het bibliotheekwerk zal vanaf 2016 € 30.000 structureel niet gerealiseerd worden;
7. Binnen het Sociaal Domein worden de nieuwe taken voor 100% opgevangen binnen de vanaf 2015 door het rijk beschikbaar gestelde gelden. Overschotten worden gereserveerd voor dekking van kosten na 2015. Bij eventuele tekorten wordt eerst gekeken naar bestaande middelen binnen het Sociaal Domein zoals de reserve WMO 2007 en de reserve CJG.

8. De hoogte van de noodzakelijk te achten weerstandreserve is gebaseerd op de meest recente doorrekening van mogelijke risico's;

Financieel

De begrotingsuitkomsten 2015-2018 worden verrekend met de algemene vrije reserve. In onderstaand model is dit af te lezen aan de regel: "Verrekening met de algemene vrije reserve ter versterking reservepositie" (regel 5).

<i>Bedragen x € 1.000</i>	2015	V/N	2016	V/N	2017	V/N	2018	V/N
Uitkomst begroting <i>voor bestemming</i>	1.173	N	-222	V	-641	V	-739	V 1
Voorgestelde toevoeging aan reserves, bestaand beleid *	801	N	920	N	857	N	917	N 2
Voorgestelde onttrekking aan reserves, bestaand beleid *	-2.362	V	-1.203	V	-657	V	-681	V 3
Uitkomst begroting <i>na bestemming</i>	-387	V	-506	V	-440	V	-502	V 4
Verrekening met algemene vrije reserve ter versterking reservepositie	387	N	506	N	440	N	502	N 5
Uiteindelijk begrotingsresultaat	0	V	0	V	0	V	0	V 6

Het effect van de begrotingsuitkomsten op de hoogte van het eigen vermogen wordt in navolgend overzicht duidelijk gemaakt:

Aard van de reserve bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2013	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2015	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2018
Algemene reserves						
Weerstandsreserve	€ 3.078	€ 3.097	€ 3.097	€ 3.097	€ 3.097	€ 3.097
Algemene vrije reserve	-€ 4.803	-€ 4.071	-€ 3.684	-€ 3.178	-€ 2.738	-€ 2.235
Nog te bestemmen rekeningsresultaat	€ 878	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal algemene reserves	-€ 847	-€ 974	-€ 587	-€ 81	€ 359	€ 862

Op basis van deze uitkomsten is de verwachting dat per eind 2017 de totale algemene reserve positief zal zijn, maar nog niet op het gewenste niveau ter grootte van een volledig aanwezige weerstandreserve, aangevuld met zeker een miljoen aan algemene vrije reserve. Vandaar dat er ook in de eerste jaren na 2017 begrotingsoverschotten nodig zijn. Pas daarna ontstaat er weer ruimte voor nieuw beleid, omdat een begrotingsoverschot dan niet meer nodig is voor herstel van het eigen vermogen.

Bij de prognose van de ontwikkeling van de reserves is rekening gehouden met de uitkomst van de nieuwste herijking van het weerstandsvermogen. Het voorstel rond deze herijking loopt parallel aan de behandeling van de programmabegroting 2015-2018. Op basis van het voorstel moet de weerstandsreserve per eind 2014 worden verhoogd met € 19.000.

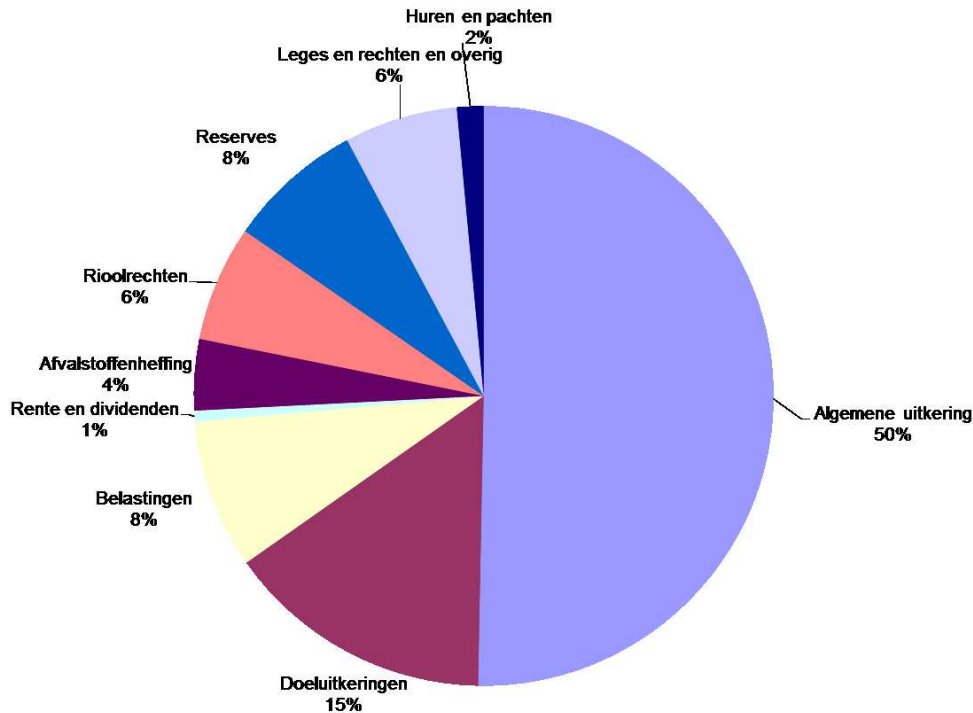
Risico's en ontwikkelingen

In het algemeen kan gesteld worden dat er zich financieel een vrij stabiel beeld aftekent. De resultaten van de herijking van het grootste deel van de Algemene Uitkering van het gemeentefonds is bekend, de rijksmiddelen voor de nieuwe taken in het Sociaal Domein zijn bekend en het eigen beeld ten aanzien van lasten en baten is duidelijk. Toch zijn er mogelijke ontwikkelingen die onder ogen gezien moeten worden:

1. Van de nieuwe taken per 2015 zal qua lasten ervaren moeten worden of de ontvangen rijksmiddelen voldoende zijn en indien niet, in welke mate en waarom niet;
2. Als de inventarisatie ten behoeve van de onderbouwing van de hoogte van de weerstandreserve aantoont dat deze reserve omhoog moet, dan zal dit tegelijkertijd een later bereiken van het gewenste niveau aan hoogte van de vrije reserve betekenen;
3. De herijking van het resterende gedeelte van de algemene uitkering uit het gemeentefonds kan zowel positief als negatief voor Brummen uitpakken;
4. Alsnog verdere besparingen, al dan niet via zogenoemde "onderbesteding", op rijksniveau die via de systematiek van samen de trap af of op leiden tot een lager gemeentefonds.
5. Open-eind regelingen zoals leerlingenvervoer;
6. (hogere) bijdrage in gemeenschappelijke regelingen zoals werkvoorzieningsschap Delta;

7. Risico dat opgenomen taakstellingen niet of maar deels gehaald kunnen worden. Denk hierbij aan beoogde opbrengst aan verkoop van onroerend goed, maar ook aan het daadwerkelijk realiseren van geraamde taakstellingen binnen de Brummense organisatie zelf.

Overzicht herkomst van de baten 2015

Het voorgaande diagram geeft nog eens aan hoe afhankelijk Brummen is van rijksmiddelen (65%) en hoe klein de mogelijkheden zijn om een gemeentelijk inkomstenbeleid te voeren. Deze afhankelijkheid is door de decentralisatiemaatregelen ingaande 2015 alleen maar toegenomen. Hiervoor was het aandeel van de rijksmiddelen in de totale inkomsten van de gemeente rond de 61%.

Vormgeving

De vormgeving is beduidend anders dan de vorige begrotingen. Ten eerste is het aantal programma's teruggebracht van 7 naar 6, conform het raadsbesluit van juni 2014. Deze verandering is een direct gevolg van de veranderde denk- en werkwijze binnen het terrein van het Sociale Domein naar aanleiding van de komst van nieuwe taken per 2015. De tweede verandering is dat er voorafgaande aan de programma's een nieuw onderdeel is toegevoegd. Dit onderdeel bevat de samenvatting uit het bestuursprogramma 2015-2018. Wij horen graag van u hoe u tegen deze veranderingen aankijkt.

Wensen tot verdere veranderingen kunnen dan waar mogelijk in de programmabegroting 2016-2019 worden meegenomen. Mogelijk dat verdere uitwerking van landelijke richtlijnen over de inhoud van het document programmabegroting als uitwerking van het rapport van de adviesgroep Depla daarbij kunnen worden meegenomen. Het college is van mening dat de vormgeving zoveel mogelijk moet aansluiten bij de wensen van de gebruiker van het document, en dat is in de eerste plaats de gemeenteraad. Nog niet veranderd is het overzicht van Reserves en Voorzieningen. Een onderliggende, vernieuwde, nota op dit terrein zal eind 2014 aan de gemeenteraad voorgelegd worden.

Tot slot:

Dat het ene jaar het andere jaar niet is wordt bewezen met de programmabegroting 2015. Deze begroting markeert de aanvang van belangrijke nieuwe taken vanaf 2015. Dat deze begroting tevens de eerste begroting van een nieuwe gemeenteraad en nieuw college is, is daaraan totaal ondergeschikt. Meer dan ooit zal de gemeente en dus ook Brummen zich moeten laten zien als de overheid die het dichtste bij de dagelijks gang van zaken van burgers staat. Laten we daar voor gaan!!

Brummen, september 2014
Burgemeester en wethouders

Onze visie op hoofdlijnen

De gemeente Brummen staat voor een spannende bestuursperiode. De komende jaren worden veel taken op het gebied van zorg, jeugdzorg en arbeidsparticipatie overgedragen van rijk en provincie naar gemeenten. Dat vraagt om veel aandacht voor individuele en gezamenlijke verantwoordelijkheden, maar ook voor de risico's die bij een dergelijke ingrijpende operatie horen. De verantwoordelijkheden op het gebied van zorg en (arbeids)participatie zullen drastisch veranderen. De drie coalitiepartijen en eigenlijk alle raadsfracties, zijn het erover eens dat er geen mens aan z'n lot mag worden overgelaten. Dat vraagt om een nieuwe praktijk die alleen kan slagen als de burgers en de overheid als partners optreden. Op het gebied van duurzaamheid en in het verenigingsleven is het particulier initiatief al leidend. Ook in de zorg zullen vormen van particulier initiatief gestimuleerd worden. Tegelijkertijd moeten we constateren dat veel voorzieningen in het sociale domein, in de jeugdzorg bijvoorbeeld, een deskundigheid vragen die niet aan het particuliere initiatief kan worden overgelaten en die Brummen niet zelfstandig kan leveren. Daarvoor is samenwerking met anderen nodig.

Ook in ruimtelijke zin staat onze gemeente voor grote opgaven. Het raakt het hart van Brummen en Eerbeek. Zo zorgt het verschil in belangen voor vertraging in de ontwikkeling van Eerbeek. Het belang van de papierindustrie - en van de ermee verbonden werkgelegenheid – die vraagt om mogelijkheden tot expansie, is nog niet in overeenstemming gebracht met dat van de woningbouw. Inmiddels zitten alle betrokkenen aan tafel om weer beweging in het centrumplan te krijgen. De drie coalitiepartijen geven het centrumplan de hoogste prioriteit in hun beleid.

Hoewel ons land economisch aan het herstellen is, moeten wij als gemeente toch onder een krap financieel regiem voort. Bezuinigingen zullen nodig zijn. Dit vraagt terughoudendheid aan de uitgavenkant en efficiency in de uitvoering. Verdergaande samenwerking met andere gemeenten en andere partijen lijkt in de komende periode een absolute voorwaarde.

We hebben in onze voorstellen elementen uit de toekomstvisie 'Innoveren met oude waarden' overgenomen die we willen omzetten in beleid. Wij zullen deze inhoud bij de verschillende beleidsterreinen in bespreking brengen en uitwerken in concrete besluiten en uitvoeringsplannen. Dat geldt met name op het gebied van duurzaamheid waar nieuwe initiatieven tot verdere ontwikkeling moeten komen. Wij willen in de komende vier jaar een belangrijke etappe afleggen in de marsroute naar een energie neutrale gemeente in 2030.

De drie coalitiepartijen hebben het voornemen om het traject 'Van partij naar partner' voort te zetten. Ook wij willen werken aan een kanteling van de organisatie en tot een nieuwe verhouding komen tot de lokale samenleving. Wij zien inwoners, bedrijven en gemeente gezamenlijk aan de slag.

De komende vier jaar werken wij aan onze ambities vanuit de volgende indeling:

- Een toekomstbestendige leefomgeving met ruimte voor ontwikkeling;
- Een toekomstbestendig sociaal vangnet;
- Een toekomstbestendige sociaal economische structuur;
- Veiligheid, handhaving en toezicht en communicatie.

Daarbij focussen wij ons op de uitwerking van de decentralisatievraagstukken en een goede oplossing voor het centrum, de industrie en aangrenzende woongebieden in Eerbeek.

Tegelijkertijd werken we aan een verdere ontwikkeling van de organisatie en een verbetering van de financiële situatie. Wij maken nadere afspraken over de ombuigingstaakstelling van 5%. In 2015 starten we een fundamentele discussie over kerntaken.

De programma's

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel, K. Paauw

Korte omschrijving van het programma

Het programma bevat het bestuur van de gemeente, de externe dienstverlening, communicatie en rechtsbescherming. Daarnaast omvat het programma de verantwoordelijkheid van de gemeente op het vlak van de integrale veiligheid zoals openbare orde, brandweer en rampenbestrijding.

Wat is onze visie en wat gaan we doen

Verbeteren leefbaarheid en veiligheid woonwijken

Wat is onze visie

Brummen moet als woonplaats aantrekkelijk zijn en blijven, voor ouderen, maar vooral voor gezinnen met jonge kinderen.

Daarom werken we graag mee aan een verbetering van de leefbaarheid in de wijken. Dat doen we door bewoners actief te betrekken bij hun wijk en buurt en te kijken naar mogelijkheden om hen actief mee te laten werken. Ook hebben we aandacht voor een vergroting van (het gevoel van) veiligheid. Onder andere door samen met inwoners en verhuurders te werken aan instelling van wijk- of dorpspreventieteams, mogelijk in combinatie met buurt-apps.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Bepalen op welke wijze de gemeente een goede bijdrage kan leveren aan het programma Actief Burgerschap.	X			
In het kader van veiligheid samen met inwoners en verhuurders werken aan instelling van wijk- of dorpspreventieteams, mogelijk in combinatie met buurt-apps.	X	X	X	X

Bevolkingszorg: openbare orde en veiligheid

Wat is onze visie

Op het gebied van openbare orde en veiligheid staat de overheid garant voor de basisveiligheid. Iedereen moet veilig zijn en zich veilig kunnen voelen. Bij activiteiten die door de samenleving zelf worden geïnitieerd wordt verantwoordelijkheid van de initiatiefnemers gevraagd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan handhaving van de openbare orde en veiligheid bij evenementen. Integriteit en zorgvuldigheid zijn hierbij basiswaarden. Schakelen naar wijkpreventieteams en een optimale informatievoorziening. Samen met inwoners stellen we wijkpreventieteams in, al dan niet in combinatie met buurt-apps.

Belangrijke uitgangspunten:

- de politie voldoet aan de bestuurlijk vastgelegde prestatie-eisen;
- het jaarlijks aantal gerapporteerde incidenten van vandalisme, diefstal en andere schendingen van wet en regelgeving in de gemeente vertoont een dalende trend;
- de gemeente en politie zetten beproefde middelen in om (hard)drugshandel en -gebruik te voorkomen en te bestrijden;
- de gemeente ziet er professioneel en efficiënt op toe dat wet- en regelgeving in de gemeente worden nageleefd;
- het evenementenbeleid koerst meer dan voorheen op de eigen verantwoordelijkheid van organisatoren voor de openbare orde;
- het (gevoel van) veiligheid neemt toe;
- overlast gevende jongeren en hun ouders/verzorgers worden aangesproken op hun gedrag respectievelijk verantwoordelijkheid;
- vandalisme wordt bestreden door een lik-op-stukbeleid. Zo zullen bijvoorbeeld vandalen de aangerichte schade zelf moeten betalen;
- de genormeerde aanrijtijden voor ambulances en brandweer worden gerealiseerd;
- de brandweer, maar ook bijvoorbeeld ambulancediensten, voldoen aan de bestuurlijk vastgelegde prestatie-eisen.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Samenwerking bij rampenbestrijding nog verder vorm geven en uitwerken.	X			
Samen met Zutphen en Lochem verder werken aan de harmonisatie van het kwaliteitsniveau van de brandweer en de daaraan gekoppelde financiële taakstelling	X			
Maximale inzet om een permanente politiepost in Eerbeek te behouden	X			

Handhaving en toezicht blijven nodig

Wat is onze visie

We gaan uit van ons eigen kunnen: we zijn in staat om de zaken die op ons afkomen, met voldoende kwaliteit te kunnen doen. Wel staan wij open voor het gesprek over samenwerkingsvormen en mogelijke overdracht van werkzaamheden. Op basis van de onderzoeksresultaten zullen wij keuzes maken.

De privatisering, kwaliteitsborging en aanpassing van de Bor (Besluit omgevings recht) zijn bedoeld om de bureaucratie voor onze inwoners terug te dringen. Wij realiseren ons dat we achteraf moeten controleren, maar in principe vertrouwen wij ook op het verantwoordelijkheidsbesef van onze inwoners en van bedrijven. Wij gaan er vanuit dat bij het onderzoek naar de samenwerkingsvormen en/of overdracht van werkzaamheden de effecten van deze nieuwe regelgeving ook wordt betrokken.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Op basis van het onderzoek naar nieuwe samenwerkingsvormen en/of overdracht van taken en werkzaamheden een besluit nemen over de gemeentelijke kerntaken t.a.v. handhaving en toezicht.	X	X		

Communicatie 2.0

Wat is onze visie

Wij zien het belang van een strategische communicatie nog verder toenemen. Ons functioneren als netwerkoverheid vraagt hier ook om. Om die reden willen wij communicatie als strategisch instrument nog verder verankeren in projecten en programma's. Ook vragen wij aandacht voor het besef dat communiceren in de huidige tijd onderdeel is van het werk van alle medewerkers in de gemeentelijke organisatie en niet van enkelen.

Daarnaast vinden wij dat de gemeentelijke informatievoorziening niet alleen digitaal, maar ook meer op papier moet verschijnen. Het is voor de lokale samenleving essentieel dat de gemeentelijke informatie voor iedereen optimaal bereikbaar is. Zeker voor de groter wordende groep ouderen.

Wij willen de website verbeteren met het oog op onze dienstverlening, onze rol als netwerkoverheid en als middel om Brummen te promoten.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Communicatie als strategisch instrument nog meer verankeren in projecten en programma's	X	X	X	X
De gemeentelijke informatievoorziening ook weer op papier verspreiden (GemeenteThuis);	X	X	X	X
Verbeteren van de website.	X	X	X	X

Inwonerparticipatie op maat

Wat is onze visie

Uiteraard gaan wij verder met inwonerparticipatie. We kiezen hiervoor wanneer dit redelijkerwijs leidt tot een vergroting van het maatschappelijke rendement en draagvlak. Dat betekent dat we vooraf zorgvuldig afwegen of en welke vorm van inwonerparticipatie wenselijk is.

Samen met de wijk- en dorpsraden gaan wij hun positie en rol bespreken en herijken. Wij zullen daarbij de nota 'Doel en functioneren van wijkraden' (januari 2011) en de kadernotitie burgerparticipatie 'Samen beter' betrekken.

Tenslotte kiezen we voor de instelling van een inwonerpanel, omdat daarmee de invloed van de lokale samenleving groter wordt en daarmee ook het democratische gehalte van ons als gemeente.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
In samenwerking met de wijk- en dorpsraden, onderzoek doen naar de herijking van hun rol en positie	X	X		
Instelling inwonerpanel en daarvoor een goede digitale ontsluiting regelen	X			

Dienstverlening dichterbij de inwoners, nu ook in Eerbeek

Wat is onze visie

Dienstverlening is van ons allemaal! Een uitstekend samenwerkende organisatie straalt haar positieve instelling uit naar buiten en is in staat om uitstekend te presenteren. Alles komt bij elkaar in het gemeenteloket, het visitekaartje van onze organisatie. Wij willen de service ook in Eerbeek faciliteren met een loket. Wij onderzoeken in welke vorm en waar in Eerbeek dit mogelijk is. Combinatiemogelijkheden met het 3D-loket worden daarbij betrokken. Ook zullen we een kosten-batenanalyse maken.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Een plan van aanpak gereed om te komen tot een visie op dienstverlening voor de hele organisatie		X		
De servicenormen die haalbaar en meetbaar zijn worden vastgesteld	X			
Loket in Eerbeek operationeel	X			

Naar een effectieve en toekomstbestendige organisatie

Wat is onze visie

We werken nadrukkelijk aan de integratie van beleid en de interne samenwerking. Om dit te bereiken gaan we door met het ontwikkelprogramma Van Partij naar partner.

We werken aan een compacte en flexibele gemeentelijke organisatie, waarbij de juiste medewerker op het juiste moment met de juiste werkzaamheden bezig is. Het strategisch personeelsmanagement zal zich richten op permanente ontwikkeling naar een compacte, flexibele en kwalitatief hoogwaardige organisatie. We voeren het programmamanagement in om ons hierbij te helpen.

De organisatie moet toekomstbestendig zijn. Dit vraagt een meer frequente evaluatie van wijze van organiseren dan in het verleden. Niet alleen om de werk- en organisatiestructuren te beoordelen op effectiviteit, maar vooral ook op vraagstellingen rond sturing en het functioneren van interne netwerken. We voeren in 2015 een evaluatie uit op de laatste reorganisatie en benoemen de verbeterpunten. De uitkomsten van de verbeterplannen op basis van het medewerkerstevredenheidsonderzoek vormen hier een onderdeel van.

De samenleving vergrijst, ook voor de personeelsopbouw heeft dit gevolgen. Om te voorkomen dat sommige cruciale functies kwalitatief onderbezet raken, zal een strategisch personeelsplan worden opgesteld.

We kiezen voor operationeel en dynamisch ontwikkelen: we voeren de gewenste veranderingen al werkende door. Vaste medewerkers worden ingezet op programma's die een nieuwe houding en gedrag van hen vragen. Als het nodig is huren we externe medewerkers in om lopende zaken af te handelen. Medewerkers die al een koploperrol hebben worden gevraagd collega's mee te nemen in de competentieontwikkeling. En we geven hen de ruimte om experimenten te ontwikkelen.

Een netwerkoverheid heeft wisselende rollen in de samenleving (van regisserend tot loslaten). Bij elke ontwikkeling bepalen we vooraf wat onze rol is zodat vooraf duidelijk is wat onze samenwerkingspartners van ons kunnen verwachten.

Wij gaan in gesprek met de raad over zijn rol. Ook de rol van de raad verandert. Wanneer bedrijven, instellingen en inwoners sterker worden, vraagt dat van het bestuur vooral om ruimte. We worden door de omgeving uitgedaagd snelheid te ontwikkelen. De controlerende rol van de raad verandert daarmee. Want bewegelijkheid, ondernemerschap en samenwerking vereist grote bewegingsvrijheid, accepteren van risico's en continue verschuiving van kaders.

Het democratisch proces en de rol van de raad worden gewaarborgd. Er worden een beleidscyclus en een communicatiestructuur ontwikkeld die de raad in staat stellen zijn kaderstellende functie te vervullen en grip te houden op beleidsinitiatieven, gemaakte afspraken en overeenkomsten met

samenwerkingspartners. Om de sturing door raad en college te bevorderen worden gerichte bestuurlijke opdrachten geformuleerd. Eventueel met prestatienormen en indicatoren.

Wij vragen focus en daadkracht van het Managementteam om de organisatieontwikkeling vorm te geven. Een organisatie in verandering heeft behoefte aan een stimulerend leiderschap met inhoudelijke en organisatorische coaching. Wij moeten allemaal uit een zekere 'comfort-zone' stappen en met deze uitdagende opdracht aan de slag.

Wij zullen prioriteren op basis van het te verwachten rendement. Het rendement neemt toe als er meerdere belangen tegelijkertijd kunnen worden bediend (multipliereffect). Daarnaast wordt het rendement in grote mate bepaald door een sterke bestuurlijke lobby bij provincie en regio.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Opstellen plan van aanpak op hoofdlijnen voor evaluatie van de organisatie, vierde kwartaal 2014				
Evaluatie organisatievorm en werkwijze en opstellen advies	X			
Eerste tussenrapportage uit het implementatieplan Van partij naar partner, eerste kwartaal 2015	X			
Een tevredenheidsonderzoek als nulmeting met behulp van het in te stellen inwonerpanel	X			
Tweede tevredenheidsonderzoek om de voortgang in beeld te krijgen			X	
Onderzoek naar het optimaliseren van de rol van de raad	X			
De beschreven visie op organisatieontwikkeling en samenwerking verder uitwerken in een implementatieplan	X	X		
Medewerkers trainen en coachen in nieuwe rol	X	X	X	X

Programmamanagement vergroot effectiviteit

Wat is onze visie

Het ingezette ontwikkeltraject voor de organisatie 'Van partij naar partner' wordt waar nodig versterkt en vooral gericht op programmamanagement. We zien uitdrukkelijk kansen in de gemeente Brummen om deze vorm van aansturing aan de huidige sturingswijzen toe te voegen.

In vervolg op het programmamanagement voor de decentralisatievraagstukken, starten we met de ontwikkeling van een programma voor Eerbeek. Tegelijkertijd willen we een plan ontwikkelen om programmamanagement breder in te voeren. In dat plan staat beschreven op welke wijze programmasturing in Brummen wordt vormgegeven en vormt de leidraad voor de opzet van de programmabegroting 2016.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Voortzetten programmamanagement voor de uitwerking van de decentralisatievraagstukken	X	X	X	
Eerste kwartaal 2015: indeling programmabegroting 2016-2019 aanpassen aan programmamanagement	X			
Eerste kwartaal 2015: plan van aanpak programma Eerbeek gereed	X			
Bestendige methode en/of criteria toepassen om maatschappelijke vraagstukken/initiatieven beter en sneller te kunnen beoordelen	X	X	X	X
Voorstel over invoering programmamanagement, kritische prestatie indicatoren (KPI) en bestuurlijke opdrachten	X			

Wat mag het kosten

Programma 1 - Bestuur en Veiligheid

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 35	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 6.220	€ 5.001	€ 5.389	€ 5.323	€ 5.300	€ 5.285
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 6.220	€ 5.001	€ 5.424	€ 5.323	€ 5.300	€ 5.285
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 1.826	€ 497	€ 491	€ 498	€ 504	€ 509
Totale baten (excl. bestemming)	€ 1.826	€ 497	€ 491	€ 498	€ 504	€ 509
Saldo excl. bestemmingen	€ 4.394	€ 4.504	€ 4.933	€ 4.825	€ 4.796	€ 4.776
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 12	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 8
Bestemmingen per saldo	-€ 12	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	-€ 8
Saldo incl. bestemmingen	€ 4.382	€ 4.504	€ 4.933	€ 4.825	€ 4.796	€ 4.768

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bestuurlijke aangelegenheden	€ 1.845	€ 97	€ 1.748	€ 1.880	€ 101	€ 1.779
Voorlichting en promotie	€ 588	€ 0	€ 588	€ 699	€ 0	€ 699
Klachten en bezwaren	€ 301	€ 0	€ 301	€ 324	€ 0	€ 324
Burgerzaken	€ 710	€ 373	€ 336	€ 856	€ 361	€ 496
Openbare orde	€ 381	€ 27	€ 354	€ 462	€ 30	€ 432
Integraal veiligheidsbeleid	€ 135	€ 0	€ 135	€ 67	€ 0	€ 67
Brandweer en rampenbestrijding	€ 1.042	€ 0	€ 1.042	€ 1.136	€ 0	€ 1.136
Totaal 1 Bestuur en veiligheid	€ 5.002	€ 497	€ 4.504	€ 5.424	€ 492	€ 4.933

Portefeuillehouders: E. van Ooijen en L. Tuiten

Korte omschrijving van het programma

Het programma omvat het adviseren over, ordenen, ontwikkelen, bepalen en inrichten van de ruimtelijke omgeving van de gemeente voor wonen en werken. Ook de plattelandsontwikkeling van het buitengebied van de gemeente valt onder dit programma, inclusief toerisme en recreatie.

Wat is onze visie en wat gaan we doen

Goede oplossingen voor Eerbeek en het centrum van Brummen

Wat is onze visie

De focus ligt de komende jaren vooral op goede ontwikkelingsmogelijkheden voor de industrie, het centrumgebied en de aangrenzende woongebieden in Eerbeek.

De papierindustrie en de aanverwante bedrijven zijn van groot belang voor onze economie en welvaart. We willen de papierindustrie dan ook ruimte geven om zich te ontwikkelen. Tegelijkertijd is een leefbaar en goed functionerend centrum van groot belang voor de toekomst van Eerbeek. Daarom willen we het bestaande centrumplan samen met alle betrokken partijen aanpassen aan de ontwikkelruimte voor de industrie en de nieuwe economische situatie. Daarbij nemen we ook de herontwikkeling van de Eerbeekse Enk mee.

Om deze uiterst complexe, meervoudige opgave uit te werken naar een haalbaar plan dat nieuwe perspectieven biedt, werken wij met programmamanagement. Een werkwijze die het mogelijk maakt

verschillende doelen in hun samenhang te ontwikkelen, maar ook te beheersen.

We willen het centrumplan van Brummen samen met inwoners en ondernemers aanpakken en zorgen dat er meer dynamiek in het centrum van Brummen komt. De focus ligt daarbij primair op het faciliteren van een goede oplossing voor de brandlocatie aan de Ambachtstraat. Vervolgens komen de mogelijkheden voor een herontwikkeling van het braakliggende terrein aan het Graaf van Limburg Stirumplein in beeld. Tussentijds hebben wij aandacht voor tijdelijke oplossingen voor dit terrein die de dynamiek en de leefbaarheid van het centrum ten goede komen.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Start programmamanagement Eerbeek eerste kwartaal 2015. Als vervolg op het Tripartite-overleg. Met aandacht voor korte termijn maatregelen. Zoals de herinrichting van het Stuijvenburchplein.	X	X	X	X
Start herijking en uitvoering centrumplan Brummen. Doorlopend faciliteren van initiatieven, zoals een herontwikkeling van de brandlocatie aan de Ambachtstraat.		X		

Een toekomstbestendige woningvoorraad

Wat is onze visie

Samen met beide woningstichtingen en andere lokale partners ontwikkelen we een visie op het toekomstbestendig maken van onze bestaande woningvoorraad, zodat iedereen in onze gemeente ook in de toekomst goed kan wonen en leven. De focus ligt daarbij op het scheiden van wonen en zorg. Zo willen wij de zorginstellingen in onze gemeente behouden, omdat ouderen die zorg nodig hebben niet altijd zelfstandig kunnen of willen wonen. Maar, ook de ontgroening vraagt om specifiek beleid. De gemeente wil aantrekkelijk vestigingsgebied zijn en blijven voor met name jonge gezinnen. Ook in de kleine kernen.

We bouwen nog een aantal nieuwe woningen in Eerbeek en Brummen, maar onze energie richt zich vooral op het aanpassen of vervangen van bestaande woningen. Wij overwegen een overprogrammering om te komen tot een herontwikkeling van locaties die leidt tot een ruimtelijke, economische of maatschappelijke meerwaarde. Wij onderzoeken alternatieve ontwikkelingsmogelijkheden voor de Lombok en de Elzenbos.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Besluit over woonvisie en huisvestingsverordening. Met o.a. aandacht voor ontwikkeling scheiden wonen en zorg, woningbouwprogrammering en stimuleringsmaatregelen.	X			

Duurzame en lokale energiewinning

Wat is onze visie

Samen met inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere overheden maken wij werk van de transitie naar een duurzame en meer lokale energiewinning. Onze gemeente biedt volop kansen om lokaal duurzame energie op te wekken. Wij bouwen mee aan een netwerk waarin Brummense organisaties, inwoners en bedrijven kunnen samenwerken aan het doel om Brummen in 2030 energieneutraal te krijgen. We stellen gezamenlijk een stappenplan op. Wij ondersteunen en faciliteren het netwerk en verbeteren de voorlichting over energiebesparing en de mogelijkheden om zelf duurzame energie op te wekken.

Initiatieven als die van Industrierwater en BrummenEnergie verdienen actieve ondersteuning. Waar nodig met actieve belangenbehartiging en facilitering. Het gemeentehuis heeft een voorbeeldfunctie. Als gemeente willen we ook bij toekomstige activiteiten die voorbeeldfunctie blijven behouden. Initiatieven op het gebied van duurzame energie en bouw worden gestimuleerd en gefaciliteerd. We brengen lokale initiatieven op het gebied van duurzame energie onder de aandacht van bestuurders op provinciaal en landelijk niveau. En waar mogelijk heffen we belemmeringen op (aanpassen van lokale wet- en

regelgeving).

Tenslotte willen wij de regionale samenwerking voortzetten (Routekaart energietransitie). In dat kader wijzen wij op het recent behaalde succes met de E0 Wijersprijsvraag, die zich richt op de regionale energietransitie en (economische) concurrentiekracht. Wel willen wij met de regio afspraken maken over het bundelen van de gemeentelijke inzet.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Stappenplan voor energieneutraliteit gereed eerste kwartaal 2015.	X			
Verbeteren van de voorlichting, via internet en met analoge middelen	X	X	X	X

Planologische verankering met ruimte voor ontwikkeling

Wat is onze visie

Een goede planologische verankering en daarmee ook bescherming vinden wij belangrijk. Maar, wel met ruimte voor ontwikkeling. Dat kan spanningen opleveren en het is dan aan ons om in het kader van het algemene belang een goede afweging en keuze te maken.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Herziening structuurvisie ‘Ligt op groen’ voor ‘wonen’ (inclusief Lombok en Elzenbos) en aanpassing van de bestemmingsplannen.	X	X	X	
Vaststelling bestemmingsplannen Bedrijventerrein Eerbeek-Zuid, Centrum Eerbeek en Eerbeekse Enk.	X			
Vaststelling herziening bestemmingsplannen Buitengebied en Archeologie.				X
Vaststelling veegplan Buitengebied (urgente aanpassingen).		X		

Een goed vestigingsklimaat voor ondernemers

Wat is onze visie

De economie en de bedrijven zijn de motor van onze lokale samenleving. Ondernemers zijn georganiseerd in netwerken, zoals de ondernemersverenigingen en de industriekernen. Een gezonde economie vraagt om daadkrachtig en tijdig handelen.

Wij willen zichtbaar zijn en in gesprek zijn met de ondernemers. Om samen kansen op het gebied van onder andere duurzame energie, promotie (merk papier), arbeidsparticipatie, recreatie en centrumontwikkeling Eerbeek en Brummen te benutten. En te gebruiken om vertrouwen en samenwerking te bevorderen.

Wij willen de relatie met het bedrijfsleven verbeteren. En zorgen voor een goed vestigingsklimaat. We gaan dat onder meer doen door jaarlijkse bijeenkomsten met ondernemers, zowel in Eerbeek als in Brummen. Voorts willen we de contacten met ondernemers optimaliseren door de bedrijfscontactfunctie te verbreden (accountmanager voor het bedrijfsleven).

Wij willen zorgen voor een goed vestigingsklimaat voor (MKB) ondernemers. En actief meewerken bij ontwikkeling en vestiging van ondernemingen in gemeente en regio. Wij zien het moderne (duurzaam en innovatieve) agrarische bedrijf als de motor van de plattelandsvernieuwing.

We voeren een actief vestigingsbeleid. Waar mogelijk faciliteren we nieuwe bedrijven en werkgelegenheid op bestaande bedrijventerreinen. We denken actief mee met bestaande en nieuwe ondernemingen. Dat doen we ook in regionaal verband vanuit het besef dat de werkgelegenheid binnen de regio direct van invloed is op de inwoners en voorzieningen in onze gemeente.

Wij blijven inzetten op het verzilveren van korte termijn kansen in de centra van Eerbeek en Brummen.

Door de hulpvragen te stellen en daar waar mogelijk te verbinden en oplossingen te vinden.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
De weekmarkt in Eerbeek privatiseren.	X			
Uitvoering draagvlakmeting en invoering Bedrijven Investeringszone (BIZ) voor het centrum van Eerbeek	X			
Idem voor het centrum van Brummen		X		
Zorg voor goed vestigingsklimaat voor ondernemers o.a. door - optimalisering bedrijvencontacten - jaarlijkse bijeenkomsten met ondernemers in Brummen en Eerbeek	X	X	X	X
Faciliteren bij de realisatie van een glasvezelnetwerk op de bedrijventerreinen.	X	X		

Papierdorp Eerbeek op de kaart zetten

Wat is onze visie

Eerbeek moet in woord en daad nog meer hét papierdorp van Nederland zijn en blijven. De papierindustrie en de aanverwante bedrijven krijgen voldoende ruimte om zich te ontwikkelen, zodat hun bestaanszekerheid gewaarborgd is. We benutten kansen om met het thema ‘papier’ het toerisme in onze gemeente te laten groeien. We zetten een netwerk op om samen met inwoners, bedrijven, de recreatiesector en het onderwijs Eerbeek als papierdorp op de kaart te zetten. Samen met dit netwerk onderzoeken we de mogelijkheid om een kennis- of papiercentrum op te zetten.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Netwerk met partners uit Eerbeek opzetten	X			
Met het netwerk de mogelijkheden verkennen voor o.a. een kennis-/papiercentrum	X	X		

Opzetten netwerk recreatie en toerisme

Wat is onze visie

Onze gemeente biedt volop kansen voor toerisme. We geven de recreatiesector de ruimte om te groeien. Die groei kan zorgen voor meer werkgelegenheid en levendigheid in de centra van Brummen en Eerbeek.

We ondersteunen nieuwe initiatieven in de sector. Samen met de recreatiebedrijven maken we papier en landgoederen beter beleefbaar voor de toerist en gaan we Brummen nog meer promoten. We hebben daarbij ook aandacht voor de amusementswaarde.

We richten ons op het beter zichtbaar maken en verbinden van wat er is. Een goede vindbaarheid voor de toerist via internet is absolute voorwaarde. Maar, ook fysieke informatie punten zijn erg belangrijk. Vooral bij bestaande recreatie- en horecaondernemers. Zij vormen ook belangrijke knooppunten op wandel- en fietsroutes. Van de centra van Eerbeek naar Brummen en omgekeerd. Daarvoor gaan wij geen nieuwe paden aanleggen, maar maken we gebruik van bestaande paden om nieuwe routes te maken.

In de toekomst organiseren we het gastheerschap vooral lokaal. Voor een goede marketing en promotie hebben we ook anderen nodig. Daarvoor zoeken we de samenwerking met o.a. provincie, regio en VVV. Om zo veel mogelijk geldstromen aan te kunnen spreken en tot een goede promotie en marketing te komen. Maar ook gaan we in gesprek met omliggende gemeenten. We zien nadrukkelijk kansen voor meer samenwerking binnen de oostelijke Veluwezoom (vooral met Rheden).

In het bijzonder zien wij voor ons een rol weggelegd om:

- de haalbaarheid te onderzoeken van een fiets- en voetgangersbrug over de N348 als belangrijke verbinding tussen Brummen en Bronkhorst;
- maximaal te faciliteren bij een herontwikkeling van het terrein van De Vinkenweide, bij voorkeur met een recreatieve invulling;
- samen met de VSM de mogelijkheden te onderzoeken voor een uitbouw van hun activiteiten in Eerbeek.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Werkgroep recreatie en toerisme formeren. Met lokale ondernemers samenstellen.	X			
Samenwerkingsmogelijkheden binnen oostelijke Veluwezoom onderzoeken en benutten (aaneengesloten natuurgebied)	X	X		
Ontwikkeling gezamenlijke visie op samenwerking, promotie en marketing. Inclusief maken uitvoeringsprogramma.	X			
Aanpassing fietsknooppuntensysteem door knooppunten te creëren nabij verblijfsaccommodaties (vakantieparken, hotels, e.d.)	X	X		
De eerste fysieke informatiepunten in samenwerking met ondernemers realiseren	X			
Haalbaarheidsstudie verbinding kern Brummen-Bronkhorst afronden (incl. variant met brug voor voetgangers en fietsers over de N348).	X			
Haalbaarheidsstudie uitbouw activiteiten VSM in Eerbeek	X	X		
Opstellen gemeentelijk evenementenbeleid.	X	X		
Nieuwe (recreatief/toeristische) ontwikkelingen stimuleren en faciliteren.	X	X	X	X

Buitengebied, behoud door ontwikkeling met de agrariër voorop

Wat is onze visie

We zetten in op versterking van ons buitengebied. Niet door stilstand, maar door vernieuwing met respect voor het oude. Het boerenbedrijf vormt het krachtige centrale punt in deze vernieuwing. Met mogelijkheden voor een verbreding van activiteiten.

Wij willen de balans blijven zoeken tussen de belangen. Landbouw, natuur, wonen, mobiliteit en recreatie moeten vragen om ruimte en aandacht. En stellen daarvoor een netwerk in.

Wij gaan uitvoering geven aan het landschapscontract. Samen met de provincie en de lokale samenleving willen wij een forse investering doen in de kwaliteit en de beleefbaarheid van het landschap.

Het landgoederenbeleid is een belangrijke bouwsteen voor beleid. Zoals aangekondigd, willen we het Ligt op Groenfonds, het daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma ‘Schop in de grond’ en de impuls voor de landgoederen in samenhang gaan wegen.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Landschapscontract uitvoeren.	X	X		
Opzetten netwerk landschapsvernieuwing: de agrariër voorop	X	X		

Bescherming van het cultureel erfgoed en een impuls voor landgoederen

Wat is onze visie

Bescherming van de cultuurhistorische waarden en ruimtelijke kwaliteit vinden wij belangrijk. Behouden wat we hebben! Wij zullen doen wat nodig is om deze bescherming goed te regelen. En daarop toe te zien. Ook het industrieel erfgoed!

Wij kiezen er voor alleen te investeren in cultuurhistorische waarden via het actieprogramma landgoederen. Subsidies voor behoud van gemeentelijke monumenten gaan wij niet verstrekken. Wel staan wij open voor passende nieuwe economische dragers. Behoud door ontwikkeling! Wij zullen dan ook hiervoor beleid gaan opstellen (conform de wens van het ministerie).

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Tweede tranche actieprogramma landgoederen in het najaar 2014. Vervolgens evaluatie en daarna mogelijk bijstelling.	X	X		
Beleed ontwikkelen voor nieuwe economische dragers in monumenten	X			

Goede verkeersontsluiting met oog voor leefbaarheid

Wat is onze visie

Voor een gezonde en sterke economie is een goede bereikbaarheid en toegankelijkheid van onze gemeente essentieel.

We blijven de provincie Gelderland aansporen om werk te maken van een goede verbinding tussen Dieren en Apeldoorn (N786-A50). Daarbij streven we naar een route langs het Apeldoorns Kanaal. Wij gaan er vanuit dat conform de huidige stand van zaken de rondweg De Hoven direct ten zuiden van de Teuge wordt gerealiseerd. Bij een verbetering van de aansluiting van de N345-N348 (incl. aansluiting Cortenoeversebrug) zullen wij blijven waken voor een goede landschappelijke inpassing (incl. de Oekensebeek e.o).

Tegelijkertijd zetten wij ons in om verkeershinder zo veel als mogelijk te voorkomen in het kader van een goede leefbaarheid. Wij blijven aandringen op een alternatieve route voor de zogeheten Noordtak. Wij willen plannen uitwerken voor een westelijke randweg om Brummen (via Hazenberg en Rhienderen-noord) om te zorgen voor een goede route voor het doorgaand verkeer Eerbeek-Zutphen. Doorgaand verkeer via De Pothof en sluipverkeer door het buitengebied (landgoederenzone) wordt hiermee beperkt. Wij zullen de provincie bij de planvorming betrekken.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Lopende ontwikkelingen goed monitoren: - blijven aandringen op een andere route voor het goederenvervoer per spoor dan via de IJssellijn (noordtak); - streven naar goede verbinding (N786) tussen Dieren en Apeldoorn langs het Apeldoorns kanaal.	X	X	X	X
Haalbaarheidsstudie en planuitwerking voor westelijke rand- of rondweg om Brummen. Gezamenlijk met Provincie Gelderland.			X	
Onderzoek naar de kwaliteit van ons wegennet en de verkeersveiligheid	X			

Klimaatmaatregelen faciliteren

Wat is onze visie

Wij gaan de uitvoering van de dijkverleggingen in Cortenoever en de Voorsterklei en de voorbereiding van het Deltaprogramma Grote Rivieren nauwlettend volgen. Met bijzondere aandacht voor de gevolgen voor agrariërs, inwoners en de biodiversiteit. Verplaatsing van agrarische bedrijven zullen wij maximaal faciliteren. Uiteraard wel binnen de mogelijkheden van wet- en regelgeving.

De ontwikkeling van de klimaatcorridor (Oekense beek e.o.) willen wij faciliteren en stimuleren. Wij gaan er vanuit dat de compensatieplicht in deze corridor vanuit Cortenoever door het rijk wordt verzorgd en betaald.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Uitvoering van de dijkverleggingen goed monitoren en faciliteren	X	X		
Ontwikkeling van het Deltaprogramma monitoren en opkomen voor de belangen van bewoners en gebruikers in het gebied	X	X	X	X

Wat mag het kosten

Programma 2 - Ruimtelijke Ontwikkeling

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 23	€ 140	€ 80	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 4.145	€ 3.852	€ 3.900	€ 3.839	€ 3.793	€ 3.859
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 4.168	€ 3.992	€ 3.980	€ 3.839	€ 3.793	€ 3.859
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 270	€ 740	€ 311	€ 0	€ 0
Structureel	€ 2.656	€ 1.792	€ 1.810	€ 1.821	€ 1.850	€ 1.909
Totale baten (excl. bestemming)	€ 2.656	€ 2.062	€ 2.550	€ 2.132	€ 1.850	€ 1.909
Saldo excl. bestemmingen	€ 1.512	€ 1.930	€ 1.430	€ 1.707	€ 1.943	€ 1.950
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 131	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 205	€ 291	€ 238	€ 129	€ 79	€ 78
Bestemmingen per saldo	-€ 74	-€ 291	-€ 238	-€ 129	-€ 79	-€ 78
Saldo incl. bestemmingen	€ 1.438	€ 1.639	€ 1.192	€ 1.578	€ 1.864	€ 1.872

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Ruimtelijke Ordening	€ 1.068	€ 279	€ 789	€ 1.048	€ 721	€ 326
Volkshuisvestingsbeleid	€ 203	€ 131	€ 72	€ 182	€ 52	€ 130
Bouw- en woningtoezicht	€ 678	€ 369	€ 310	€ 604	€ 374	€ 230
Bouwgrondexploitatie	€ 1.198	€ 1.198	€ 0	€ 1.288	€ 1.288	€ 0
Plattelandsontwikkeling	€ 727	€ 361	€ 366	€ 692	€ 338	€ 354
Economie	€ 117	€ 15	€ 102	€ 167	€ 15	€ 152
Totaal 2 Ruimtelijke ontwikkeling	€ 3.991	€ 2.353	€ 1.639	€ 3.981	€ 2.788	€ 1.192

Portefeuillehouders: A.J. van Hedel, E. van Ooijen en L. Tuiten

Korte omschrijving van het programma

Het programma bevat het beheer en onderhoud van de infrastructuur in de openbare ruimte in de gemeente. Dit is inclusief de zorg voor het milieu, het openbaar groen en de inzameling en afvoer van huishoudelijk afval. Ook de zorg voor monumenten en gedenktekens valt binnen dit programma, alsmede het streekarchief.

Wat is onze visie en wat gaan we doen

Leefbaar houden door goed beheer en onderhoud

Wat is onze visie

De staat van het onderhoud van de openbare ruimte (wegen, fietspaden, openbaar groen en speelveldjes) bepaalt voor een groot gedeelte het beeld en dus de uitstraling van onze gemeente en daarmee ook de leefbaarheid.

Het onderhoudsniveau wordt daarom niet verder teruggebracht dan het huidige niveau.

De toegangswegen naar de centra van Eerbeek en Brummen krijgen een hoger niveau van onderhoud, omdat zij belangrijk zijn voor de uitstraling van onze gehele gemeente bij zowel inwoners en ondernemers als toeristen en recreanten.

Wij zetten het duurzaam beheer van het rioolstelsel, de openbare verlichting en de groenvoorzieningen voort. Wel willen wij onderzoek doen naar mogelijkheden op de kosten te verlagen. Bijvoorbeeld door een actievere vorm van inwonerparticipatie of inzet van andere externe dragers. Wij ontwikkelen een

integrale visie op alle beheertaken, waarbij wordt ingegaan op kansen voor innovatie, verdere verduurzaming, samenwerking en inwonerparticipatie. Mocht dit nodig blijken dan overwegen we vanaf 2016 een financiële bijdrage om een goede inwonersparticipatie te organiseren.

Meer specifiek:

- minimaal 1 van de 3 bruggen over het Apeldoorns kanaal vervangen;
- scheidingsrendement bij de verwerking van huishoudelijk afval vergroten door het principe ‘De vervuiler betaalt’ verder vorm te geven. Ook zien wij kansen voor de inzet menskracht op grond van de decentralisatie arbeidsparticipatie. Uitgangspunt is minimaal kostenneutraal;
- herziening van het beleid voor speelgelegenheden i.v.m. een goede leefbaarheid in de woonwijken;
- nagaan of er een onderzoek naar de kwaliteit van ons wegennet en de verkeersveiligheid moet komen.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Integrale visie op beheertaken gereed.	X			
Het onderhoudsniveau van de openbare ruimte niet verder te laten dalen dan het huidige C-niveau. Een uitzondering voor de centra van Eerbeek en Brummen en voor de belangrijkste toegangswegen naar de centra.	X	X	X	
Vervanging van minstens 1 van de 3 bruggen.			X	
Uitbreiding 30km zones binnen bebouwde kom, wanneer weggedeeltes tijdens groot onderhoud een herinrichting kunnen krijgen	X	X	X	X
Inspannen om de hoeveelheid verkeersborden verder terug te brengen	X	X	X	X
Evaluatie en mogelijk herziening beleid m.b.t. vervanging speelvoorzieningen	X	X		
Verbetering inzameling huishoudelijk afval, met als doel het zoveel mogelijk terugdringen van de hoeveelheid restafval (inhoud grijze container) en het zoveel mogelijk kunnen hergebruiken van afvalstoffen als grondstof	X	X	X	X
Meer werk maken van inwonerparticipatie bij het beheer van de openbare ruimte en daarbij incidenteel ook tegemoet kunnen komen aan inrichtingswensen van betrokken bewoners	X	X	X	X

Wat mag het kosten

Programma 3 - Ruimtelijk Beheer

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 27	€ 125	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 9.341	€ 10.200	€ 8.619	€ 8.692	€ 8.730	€ 8.863
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 9.368	€ 10.325	€ 8.619	€ 8.692	€ 8.730	€ 8.863
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 6.982	€ 6.803	€ 5.074	€ 5.257	€ 5.216	€ 5.214
Totale baten (excl. bestemming)	€ 6.982	€ 6.803	€ 5.074	€ 5.257	€ 5.216	€ 5.214
Saldo excl. bestemmingen	€ 2.386	€ 3.522	€ 3.545	€ 3.435	€ 3.514	€ 3.649
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 710	€ 66	€ 0	€ 0	€ 3	€ 1
Onttrekking aan reserves	€ 45	€ 56	€ 340	€ 249	€ 312	€ 430
Bestemmingen per saldo	€ 665	€ 10	-€ 340	-€ 249	-€ 309	-€ 429
Saldo incl. bestemmingen	€ 3.051	€ 3.532	€ 3.205	€ 3.186	€ 3.205	€ 3.220

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Rioleringen	€ 3.613	€ 3.980	-€ 367	€ 2.729	€ 3.199	-€ 470
Wegen	€ 1.945	€ 482	€ 1.463	€ 1.579	€ 9	€ 1.570
Verkeer en openbaar vervoer	€ 509	€ 34	€ 475	€ 342	€ 34	€ 308
Monumenten en oudheidkunde	€ 166	€ 0	€ 166	€ 153	€ 0	€ 153
Afvalverwijdering	€ 1.833	€ 2.174	-€ 341	€ 1.662	€ 2.042	-€ 380
Milieu	€ 773	€ 48	€ 724	€ 583	€ 31	€ 552
Openbaar groen	€ 1.294	€ 13	€ 1.281	€ 1.304	€ 14	€ 1.290
Lijkbezorging	€ 258	€ 127	€ 131	€ 267	€ 85	€ 182
Totaal 3 Ruimtelijk beheer	€ 10.391	€ 6.858	€ 3.532	€ 8.619	€ 5.414	€ 3.205

Portefeuillehouder: K. Paauw**Korte omschrijving van het programma**

Het programma omvat onderwerpen als arbeidsparticipatie, sociale uitkeringen, gezondheidszorg, voorzieningen voor mensen met een beperking, WMO taken van voor 2015, WMO taken vanaf 2015 en taken op het terrein van de Jeugdzorg 2015.

Wat is onze visie en wat gaan we doen**Uitwerking decentralisaties Jeugdzorg, WMO en Participatie****Wat is onze visie****Zorg op maat**

We brengen de zorg terug tot de menselijke maat en kantelen haar van aanbod- naar vraaggericht. We leveren die zorg en ondersteuning die aansluit bij de vraag of behoefte van de inwoner. Daar waar nodig bieden we individuele ondersteuning, maar ook met algemene –maar wel meer vraaggerichte voorzieningen- en oplossingen in de buurt, wijk of dorp, bij mensen zelf. Dit gaat niet vanzelf. Er is een omslag nodig. Niet langer is het een vanzelfsprekendheid dat het beschikbare zorgaanbod ook automatisch vanuit indicatiestellingen wordt opgevuld. We doen het anders. We stellen de vraag van de inwoner centraal, toeleiding en toegang tot voorzieningen komen onafhankelijk tot stand. Los van de aanbieder van individuele dan wel algemene voorzieningen. Onafhankelijke cliëntregisseurs spelen hierbij een sleutelrol. Met de onafhankelijkheid bevorderen we innovaties in het zorgaanbod.

Inwoners moeten zorg en ondersteuning krijgen die het best aansluit bij hun behoeften. Bij zorg voor en ondersteuning van kwetsbare inwoners gaan we meer gebruik maken van de informele netwerken van inwoners. We gaan investeren in het probleemoplossend vermogen. Meer aandacht gaan we besteden aan wat inwoners zelf kunnen organiseren met hulp van familie, burens en buurten en

wijkgenoten. Waar nodig en gewenst gaan we vanuit een partnerrol initiatieven faciliteren om deze zogenaamde informele netwerken te versterken. De vele vrijwilligersorganisaties in Brummen gaan we hierin actief betrekken. De rol van de (gemeentelijke) overheid moet anders. We leggen meer verantwoordelijkheid neer bij de professionals en sturen zoveel mogelijk op outcome (effecten). De gemeente schept kaders, is financieel verantwoordelijk, bepaalt de te realiseren doelstellingen, maar staat op afstand. Om dit te kunnen invullen is een scheiding van belang tussen de taken regie/opdrachtverlening en uitvoering. Dit hebben we vastgelegd in notitie “Lokale Structuur 3 Decentralisaties Gemeente Brummen”.

Een gezonde arbeidsmarkt waarin iedereen naar vermogen meedoet

We voeren de afspraken die gemaakt zijn in het Akkoord van Beekbergen uit en werken zo aan een duurzaam gezonde arbeidsmarkt.

Een deel van de werkzoekenden in Brummen vindt zonder tussenkomst van de gemeente Brummen een plek op de arbeidsmarkt. Voor een aantal geldt dat niet. Door het bieden van ondersteuning willen wij de kansen van deze groep op regulier werk (baan of zelfstandig ondernemerschap) vergroten. Een aantal werkzoekenden is niet in staat om dusdanig productief te zijn, dat werkgevers bereid zijn om hen aan te nemen tegen het wettelijk minimumloon. Wij richten ons erop om deze mensen te ondersteunen bij het vinden van werk, waarbij hun vermogens maximaal worden benut. Het nieuwe instrument loonkostensubsidie zetten we hierbij effectief en efficiënt in. Niet voor iedereen is op korte of middellange termijn een reguliere baan een haalbaar doel. Onze inzet is om hen (weer) actief te laten deelnemen aan de samenleving. Uiteraard is en blijft het terugdringen van het aantal bijstandsuitkeringen ook een doel van ons beleid. Hierbij is niet alleen de uitstroom van belang, maar ook het voorkomen van instroom in de bijstand.

We zetten ons in, binnen de financiële mogelijkheden, om mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking een zodanige mate van begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, een beschutte werkplek te bieden in Brummen.

In het sociaal akkoord is afgesproken dat de overheid op termijn 25.000 garantiebanen gaat bieden voor mensen met een arbeidsbeperking. De werkgevers zorgen voor 100.000 banen. Als lokale overheid gaan wij het goede voorbeeld geven door werkgevers te laten zien hoe je dit goed moet en vooral goed kan organiseren. We ontwikkelen hiervoor een plan van aanpak. De financiële opgave binnen de Participatiewet is groot, we ontwikkelen daarom een rekenmodel om financiële ramingen op te stellen en bij te stellen en de verbinding tussen middelen en beleidsdoelen aan te brengen binnen de uitvoering van de Participatiewet.

Maatschappelijke ondersteuning

Op 1 januari 2015 treedt de (nieuwe) Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in werking. Deze wet maakt onderdeel uit van het bredere programma Hervorming Langdurige Zorg van de rijksoverheid. Het centrale uitgangspunt van de WMO 2015 is dat mensen in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor de wijze waarop zij hun leven inrichten en deelnemen aan de samenleving. Daar waar mensen onvoldoende zelfredzaam kunnen zijn en -daardoor- onvoldoende kunnen participeren in de samenleving, zorgt de gemeente er voor dat belemmeringen worden weggenomen en biedt ondersteuning. Die ondersteuning moet passend zijn bij de betrokkene en zijn omstandigheden. Waar nodig zal de gemeente Brummen voorzien in de behoefte aan beschermd wonen en opvang.

We gaan investeren in een goed aanbod van algemene voorzieningen in Brummen om daarmee te zorgen dat inwoners minder beroep hoeven te doen op dure maatwerk voorzieningen. We versterken de eigen kracht van onze inwoners. Eigen Kracht is in Brummen niet een alternatief voor professionele zorg, maar betekent dat de inwoner in Brummen de regie houdt over zijn eigen leven en preciezer aangeeft wat van de professional wordt gevraagd. Dit vraagt van hulpverleners en overheid in Brummen respect voor de regie van onze inwoner en hun naasten. Overnemen van regie betekent immers verlies van verantwoordelijkheid en we willen juist verantwoordelijke inwoners in Brummen.

In onze visie vormen mantelzorgers en vrijwilligers misschien wel de belangrijke steunpilaren in een Brummense krachtige samenleving waarin inwoners zoveel mogelijk zelfredzaam zijn. In Brummen zijn al veel inwoners als vrijwilliger of als mantelzorger actief. Mensen die zich intensief en vaak langdurig

inzetten voor een ander of voor de samenleving verdienen erkenning, waardering en een goede professionele ondersteuning. In 2015 presenteren we een actieplan mantelzorg Brummen.

Het versterken van de zelfredzaamheid van onze inwoners vraagt om een goede cliëntondersteuning. De huidige cliëntondersteuning door Stichting Welzijn Brummen en MEE zetten wij in 2015 voort. In 2015 evalueren wij deze cliëntondersteuning en maken keuzes richting 2016. We zorgen voor een goede en passende onafhankelijke cliëntondersteuning in het “keukentafelgesprek”. Het is essentieel dat de meest kwetsbaren onder ons kunnen rekenen op iemand die naast hen staat. Iemand die hen helpt de hulpvraag te formuleren. Iemand die denkt en handelt vanuit hun belang. Dit kan een mantelzorger zijn, een vrijwilliger, zoals een ouderenadviseur, of een professionele cliëntondersteuner.

Jeugdzorg

Vanaf 1 januari 2015 zijn gemeenten, op grond van de Jeugdwet, verantwoordelijk voor alle vormen van hulp en ondersteuning voor de jeugd en de uitvoering van kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. De jeugd detentie blijft onder verantwoordelijkheid van het Rijk. De huidige Wet op de Jeugdzorg vervalt. De taken uit deze wet worden, samen met een aantal taken uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) ondergebracht in de nieuwe Jeugdwet. Hiermee worden gemeenten zowel bestuurlijk als financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdhulp. Dit omvat het laagdrempelig organiseren en intensiveren van preventieve dienstverlening, begeleiding, ondersteuning, persoonlijke verzorging en ambulante hulp. Complexere (en duurder) zorg en behandeling zijn eveneens beschikbaar, maar het streven is om door een grotere focus op preventie en versterking van de eigen kracht, het betrekken van het sociale netwerken informele netwerken en de voorliggende, vrij toegankelijke voorzieningen, het beroep op zwaardere vormen van zorg terug te dringen. Er is niet alleen sprake van een transitie (overdracht) van taken richting gemeente, maar ook van een transformatie (vernieuwing). Vroegsignalering, zorg op maat, stimuleren van eigen kracht en betere samenwerking rond jeugdigen en gezinnen zijn hierbij belangrijke doelen. Als gemeente zijn we al verantwoordelijk voor het preventieve jeugd beleid (informatie, advies en signalering), licht ambulante hulpverlening en jeugd gezondheidszorg. Deze taken zijn vanaf 2010 ondergebracht in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Met de transitie van de jeugdzorg zijn we als gemeente verantwoordelijk voor het brede scala van preventie en jeugdhulp. We zetten extra in op preventie, vroegsignalering en lichte vormen van ondersteuning en zorg, ter voorkoming van zwaardere vormen van jeugdzorg. In 2015 gaan we preventieve jeugd beleid doorontwikkelen en versterken.

We willen dat ieder kind in een gezonde en veilige omgeving kan opgroeien en zo zelfstandig mogelijk kan mee doen in de samenleving. Ouders zijn primair zelf verantwoordelijk voor een positieve en gezonde ontwikkeling van hun kinderen. Het kind moet in staat zijn deel te nemen aan de samenleving. Als dit niet vanzelf gaat, voorzien we er als gemeente in dat we zo snel mogelijk passende zorg bieden. Wij willen daarbij niet problematiseren en medicaliseren maar zorg bieden op maat. Zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de “gewone leefomgeving” van het gezin. De omgeving wordt maximaal betrokken. De zorg sluit aan bij wat het gezin zelf kan en waar familie, vrienden en voorzieningen in de buurt ondersteuning kunnen bieden. Pas als blijkt dat hier onvoldoende mogelijkheden zijn worden andere vormen van zorg en ondersteuning aangeboden (leefringenmodel).

Ouders bepalen in overleg met de regisseur welke ondersteuning passend is. Ouders hebben en houden de regie, tenzij de gezondheid en veiligheid van het kind dit niet toelaat. We waarborgen de veiligheid van de kinderen in de opvoedsituatie. We zetten in op het versterken van de opvoedingskracht van de ouders. Het gezin en hun vraag staan centraal en niet het (zorg)aanbod. Oplossingen worden, zoveel mogelijk, gezocht in samenspraak met het gezin en gezamenlijk met het gezin ingezet. We bieden integrale zorg aan gezinnen volgens het uitgangspunt „één gezin, één plan, één regisseur”. De regisseur vormt de verbinding met de verschillende zorgverleners en instanties die zorg en ondersteuning bieden.

De zorgvraag wordt integraal benaderd. Er wordt interdisciplinair samengewerkt. We bieden passende ondersteuning. Dit houdt in dat in situaties waarin dat nodig is ook direct individuele voorzieningen kunnen worden ingezet (zonder dat eerst alle ringen worden doorlopen). We bieden de zorg en ondersteuning de zorg domeinoverstijgend en integraal aan. De zorg en ondersteuning worden zoveel mogelijk lokaal, in het gezin, dichtbij huis, uitgevoerd. We willen de zorg en ondersteuning effectiever en

efficiënter uitvoeren. Brummen investeert hiervoor in het probleemoplossend vermogen van de samenleving. Om dit te realiseren zorgen we voor een sterke sociale infrastructuur.

Minimabeleid Meedoen in Brummen

Wij vinden dat geen mens aan z'n lot mag worden overgelaten. Het is belangrijk dat mensen vanuit hun eigen kracht oplossingen vinden voor hun situatie. Dit ondersteunen wij. Eigen kracht kan vaak het best tot recht komen in ontmoeting met anderen. Ons minimabeleid is daarom activerend en stimuleert de deelname aan dagelijkse, lokale activiteiten. Niet alleen op vrijwilligersgebied. Wij stimuleren ook de deelname aan sport- en culturele activiteiten. Speciale aandacht is daarbij voor kinderen.

Wij onderhouden contacten met de aanbieders van lokale activiteiten en informeren hen over ons minimabeleid. Samen kijken we hoe we mensen met een laag inkomen nog beter kunnen bereiken. Armoedeval moet worden voorkomen. Dat vraagt om een nieuwe praktijk die alleen kan slagen als de inwoners en de overheid als partners optreden. Het particulier initiatief is daarbij zeer belangrijk. In onze gemeente zijn veel partijen die zich inzetten voor mensen met een laag inkomen, zoals goede doelen stichtingen, diaconie et cetera. Wij investeren in de contacten met deze organisaties en ondersteunen hun bij initiatieven. Wij stimuleren gezamenlijke, vrijwilligers initiatieven om de maatschappelijke participatie te stimuleren of anderen te bereiken in stille armoede.

Samenwerking

- We werken regionaal samen met andere gemeenten wanneer dat een effectieve meerwaarde heeft zoals bij de voorbereiding op de invoering van de Jeugdwet. Daartoe hebben we voor de Jeugdwet een intergemeentelijk regioteam. We onderzoeken de verdere uitwerking (monitoring, evaluatie, beheersing en bedrijfsvoering) en institutionalisering van deze samenwerking. Hierbij onderzoeken we niet-juridische en juridische samenwerkingsvormen.
- Op lokaal bestuurlijk niveau vindt overleg en afstemming plaats met partners in de keten. Uitgangspunten komen zo maximaal mogelijk gezamenlijk tot stand en moeten kunnen rekenen op een groot draagvlak.
- Een belangrijke rol voor de Maatschappelijke Advies Raad die pro actief en vroegtijdig bij ontwikkelingen wordt betrokken en om advies wordt gevraagd.
- In de voorbereiding op de decentralisaties hebben we interactief met representatieve groepen uit de samenleving afgestemd. Dit blijven we actief doen in de uitvoeringsfase.

Communicatie

De veranderingen die op 01 januari 2015 ingaan hebben veel impact voor onze inwoners. Helder en duidelijk communiceren naar onze inwoners over deze veranderingen is cruciaal. Hiertoe is een communicatiestrategie en campagne ontwikkeld. Belangrijk onderdeel van de campagne is de website: www.samengoedvoorelkaar.nl

Op deze website zullen we onze inwoners op een passende en in begrijpelijke taal informeren over de veranderingen die in 2015 gaan plaatsvinden.

In de 2015 faciliteren we de vrijwilligerscentrale (en Stichting Welzijn Brummen) op onze website om de actieve benadering van vrijwilligers en organisaties beter mogelijk te maken.

Tevens faciliteren we op de website in 2015 het zogenaamde "buurtmarktplaats-concept". De "buurtmarktplaats" is voor en door bewoners in Brummen. Bij de buurtmarktplaats gaat het om diensten die je als bewoners voor elkaar kan doen. Zonder dat er direct iets tegenover staat.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Uitvoering volgens het vastgestelde programmaplan 2015	X			
Ontwerp en implementatie bedrijfsvoeringsprocessen en implementatie keuzes lokale structuur	X			
Actieplan Mantelzorg Brummen.	X	X	X	X
Evaluatie kortdurende cliëntenondersteuning	X	X		
Versterking Vrijwilligerscentrale via website	X	X	X	X

www.samengoedvoorelkaar.nl en lancering “buurtmarktplaats-concept”.

Uitvoering Pilot Buurtpunt, doel versterken eigen kracht en ondersteuning van ouderen die langer thuis moeten blijven wonen.

Ontwikkeling van een financieel monitorsysteem en rapportagesysteem sociaal deelfonds.

Onderzoek naar intergemeentelijke samenwerking in de GR Delta.

Wat mag het kosten

Programma 4 - Sociaal Domein

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 166	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 13.315	€ 12.918	€ 22.169	€ 21.673	€ 21.426	€ 21.456
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 13.315	€ 12.918	€ 22.335	€ 21.673	€ 21.426	€ 21.456
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 7.079	€ 6.231	€ 18.123	€ 17.729	€ 17.492	€ 17.492
Totale baten (excl. bestemming)	€ 7.079	€ 6.231	€ 18.123	€ 17.729	€ 17.492	€ 17.492
Saldo excl. bestemmingen	€ 6.236	€ 6.687	€ 4.212	€ 3.944	€ 3.934	€ 3.964
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 664	€ 306	€ 246	€ 246	€ 246	€ 246
Onttrekking aan reserves	€ 623	€ 245	€ 487	€ 240	€ 226	€ 126
Bestemmingen per saldo	€ 41	€ 61	-€ 241	€ 6	€ 20	€ 120
Saldo incl. bestemmingen	€ 6.277	€ 6.748	€ 3.971	€ 3.950	€ 3.954	€ 4.084

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Arbeidsparticipatie	€ 2.873	€ 2.806	€ 67	€ 3.004	€ 2.921	€ 83
Sociale uitkeringen	€ 4.404	€ 3.023	€ 1.381	€ 5.376	€ 3.819	€ 1.557
Gezondheidszorg	€ 907	€ 7	€ 900	€ 840	€ 441	€ 399
Voorzieningen voor mensen met een beperking	€ 4.112	€ 557	€ 3.555	€ 3.490	€ 2.330	€ 1.160
Overige WMO taken van voor 2015	€ 927	€ 82	€ 845	€ 1.031	€ 258	€ 773
WMO taken 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 3.860	€ 3.860	€ 0
Jeugdzorgtaken 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.981	€ 4.981	€ 0
Totaal 4 Sociaal Domein	€ 13.223	€ 6.475	€ 6.748	€ 22.582	€ 18.610	€ 3.972

Portefeuillehouders: *E. van Ooijen, K. Paauw en L. Tuiten*

Korte omschrijving van het programma

Het programma omvat onderwerpen als onderwijsbeleid en -beheer, leerplicht en leerlingenvervoer. Daarnaast zijn ook opgenomen sport, cultuur, het bibliotheekwerk, het muziekonderwijs, de beoefening van amateurkunst, kinderopvang, welzijnsaccommodaties, ouderenwerk en jeugd- en jongerenwerk.

Wat is onze visie en wat gaan we doen

Goed onderwijs en een goede huisvesting van maatschappelijke voorzieningen

Wat is onze visie

De kwaliteit van het onderwijs is in de eerste plaats een verantwoordelijkheid van de betrokken besturen. Hoewel de gemeente op afstand staat, willen wij inhoud geven aan onze medeverantwoordelijkheid. Dat geldt in de eerste plaats voor de huisvesting.

Wij zijn verheugd dat de scholenclusters nu kunnen worden gebouwd. Wel vinden wij het van belang dat de realisatie van de plannen en de exploitatie van de scholen in een goede samenwerking met buurtbewoners gaat plaats vinden. Het verhogen van de buurtfunctie. Wij gaan op zoek naar een oplossing voor de vrijkomende schoolgebouwen.

Maar, ook in de samenwerking op het gebied van (jeugd)zorg en opvang willen wij betrokken zijn en een bijdrage leveren. Dat geldt ook voor onze specifieke taken op het gebied van afstemming met het passend onderwijs, zorg voor leerlingenvervoer, voorschoolse educatie en een positie in het creëren van

ruimte voor kinderopvang en doorgaande leerlijn.

Wij zien graag nog meer lokale kenmerken terug in het basisonderwijs. Zoals de papierindustrie, de landgoederen, het agrarische bedrijf en recreatie en toerisme. Wij geven graag vervolg aan de eerder gedane toezegging om een meerjarenagenda te ontwikkelen met de scholen, het bedrijfsleven en de recreatiesector. Ook de instelling van een jeugdraad en een jongerenraad vinden wij hierbij passen.

De huisvesting van maatschappelijke organisaties vraagt de komende jaren om specifieke aandacht. Wij zien nadrukkelijk kansen voor de plannen voor samenwerking en een gezamenlijke huisvesting van de Stichting Welzijn Brummen en de bibliotheek. De herontwikkeling van Plein Vijf in Brummen heeft bovendien een belangrijke functie voor het centrum van Brummen. Een vernieuwde en eigentijdse ontmoetingsplek voor het dorp is meer dan welkom. Wel vinden wij dat beide voorzieningen de investering en exploitatie in principe zelf moeten kunnen dragen. Wij voelen ons hier partner en willen samen op zoek naar oplossingen.

Tenslotte willen wij met de eerstelijnszorg en de tweedelijnszorg in Eerbeek en in Brummen in gesprek om de actuele mogelijkheden en wensen ten aanzien van samenwerking en huisvesting te verkennen.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Ontwikkelen van een meerjarenagenda basisonderwijs, met aandacht voor verbinding met het bedrijfsleven en de recreatiesector	X			
Bouw twee scholenclusters, incl. besluit over vrijkomende scholen	X	X		
Bouw derde scholencluster, incl. besluit over vrijkomende scholen			X	
Voortzetten overleg over samenwerking en huisvesting Stichting Welzijn Brummen en Bibliotheek vierde kwartaal 2014.	X			
Verkennen behoefte en mogelijkheden accommodatie eerste en tweedelijnszorg.	X			

Kansen voor jeugd en jongeren

Wat is onze visie

Wij willen meer doen voor jeugd en jongeren. Hun welzijn staat bij ons voorop. Ook omdat wij een aantrekkelijke gemeente voor hen willen zijn en blijven..

De bestaande voorzieningen willen wij in stand houden. Wij leggen daarbij de focus op de jongerencentra, maar ook op het verenigingsleven. Het spreekt vanzelf dat we daarbij wel rekening moeten houden met de financiële mogelijkheden van onze gemeente.

Wij willen onze keuzes baseren op een gezamenlijk gedragen visie. Er moet op korte termijn gewerkt worden aan een nieuw jeugd- en jongerenbeleidsplan, beperkt van omvang en vooral actiegericht. Uitgangspunt daarbij moet zijn een grotere verantwoordelijkheid en betrokkenheid van de jongeren zelf. Jongeren moeten een kans krijgen midden in de samenleving. We streven naar de instelling van een breed samengestelde jongerenadviesraad die wordt betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van het jongerenbeleid.

Wij gaan op zoek naar een nieuwe locatie voor een multifunctioneel speelveld in Eerbeek. Bij voorkeur in samenwerking met de Cruyff Foundation. De keuze die wij hier gaan maken wordt mede bepaald door de beschikbare financiële ruimte.

Tenslotte vinden wij het belangrijk dat jong en oud elkaar meer ontmoet, van elkaar leert en meer voor elkaar over heeft. Wij starten een pilot om hiermee te experimenteren.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Een nieuw (actiegericht) jeugd- en jongerenbeleidsplan gereed.	X			
Een multifunctioneel speelveld/'court', bij voorkeur in samenwerking met de Cruyff Foundation.	X			
Instelling van een breed samengestelde jongerenadviesraad.	X			
Een pilot project om talent van jong en oud met elkaar te verbinden.	X			

Een bloeiend verenigingsleven en goede culturele en sportvoorzieningen

Wat is onze visie

De voorzieningen op sociaal-maatschappelijk, cultureel en sportief gebied in onze gemeente willen wij in stand houden. Het spreekt vanzelf dat we daarbij wel rekening moeten houden met de financiële mogelijkheden van onze gemeente. Zowel aan cultuur als aan sport kennen wij hoge waarde toe. Belangrijk vinden we dat het verenigingsleven wordt versterkt en vrijwilligerswerk wordt bevorderd. Dit komt de leefbaarheid, de samenhang en de veiligheid van de samenleving in de diverse kernen ten goede.

We ronden het proces van herijking van het bestaande subsidiebeleid af. Het gaat daarbij niet om een bezuiniging, maar vooral om duidelijk te krijgen in welke mate en onder welke voorwaarden de gemeente subsidie verstrekt. En ook om bijvoorbeeld onderscheid te maken tussen subsidie en het inkopen van bepaalde diensten.

We werken samen met en ondersteunen sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang en betrekken daarbij ook de jongerenwerker.

Verder onderzoek naar privatisering van sportaccommodaties kan weliswaar leiden tot efficiency, maar is geen doel op zich. Daarbij willen we ook de mogelijkheden van meer zelfbeheer en een andere wijze van exploitatie van de sportaccommodaties betrekken. We willen nagaan of er iets kan worden gedaan aan de tarifiering voor sport- en cultuur-accommodaties. Het gaat daarbij niet om een bezuiniging, maar vooral om duidelijk te krijgen in welke mate en onder welke voorwaarden de gemeente subsidie verstrekt. En ook om bijvoorbeeld onderscheid te maken tussen subsidie en het inkopen van bepaalde diensten.

Bij de samenwerking en ondersteuning van sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang willen wij graag een jongerenwerker betrokken zien. Een jongerenwerker moet zich juist aan de 'voorkant' laten zien en bij bestaande voorzieningen (en deze optimaal benutten).

De nieuwe samenwerkings- en huisvestingsplannen van de bibliotheek beoordelen we op: multifunctioneel – een combinatie van een grotendeels digitale informatiebank, een digitaal uitleenpunt van boeken en een gezellige openbare lees plek met kranten en tijdschriften.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Beleidsanalyse en aanzet vernieuwd subsidiebeleid.	X			
Evaluatie van de actieve ondersteuning van het verenigingsleven door de combinatiefunctionarissen sport en cultuur	X			
Ontwikkeling hernieuwd sportbeleid in relatie tot gezondheidsbeleid	X	X		
Afronding onderzoek privatisering sportaccommodaties	X	X		

Wat mag het kosten

Programma 5 - Samenleving

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 2	€ 1.040	€ 1.114	€ 480	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 5.030	€ 4.938	€ 4.748	€ 4.695	€ 4.425	€ 4.214
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 5.032	€ 5.978	€ 5.862	€ 5.175	€ 4.425	€ 4.214
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Structureel	€ 1.146	€ 900	€ 839	€ 846	€ 854	€ 861
Totale baten (excl. bestemming)	€ 1.146	€ 900	€ 839	€ 846	€ 854	€ 861
Saldo excl. bestemmingen	€ 3.886	€ 5.078	€ 5.023	€ 4.329	€ 3.571	€ 3.353
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Onttrekking aan reserves	€ 34	€ 1.047	€ 1.268	€ 552	€ 7	€ 7
Bestemmingen per saldo	-€ 34	-€ 1.047	-€ 1.268	-€ 552	-€ 7	-€ 7
Saldo incl. bestemmingen	€ 3.852	€ 4.031	€ 3.755	€ 3.777	€ 3.564	€ 3.346

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Onderwijs als bevoegd gezag	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Lokaal onderwijsbeleid	€ 2.675	€ 1.220	€ 1.455	€ 2.621	€ 1.416	€ 1.205
Leerplicht en leerlingenvervoer	€ 647	€ 1	€ 646	€ 728	€ 0	€ 728
Kinderopvang	€ 238	€ 0	€ 238	€ 123	€ 0	€ 123
Bibliotheek en media	€ 408	€ 0	€ 408	€ 404	€ 0	€ 404
Muziekonderwijs en kunsteducatie	€ 34	€ 0	€ 34	€ 34	€ 0	€ 34
Amateurkunst en overige cultuur	€ 79	€ 0	€ 79	€ 65	€ 0	€ 65
Sport	€ 1.652	€ 568	€ 1.084	€ 1.630	€ 564	€ 1.066
Welzijnsaccommodaties	€ 174	€ 158	€ 16	€ 178	€ 126	€ 52
Integraal ouderenwerk	€ 27	€ 0	€ 27	€ 11	€ 0	€ 11
Jeugd- en jongerenwerk	€ 43	€ 0	€ 43	€ 68	€ 0	€ 68
Totaal 5 Samenleving	€ 5.977	€ 1.947	€ 4.030	€ 5.862	€ 2.106	€ 3.756

Portefeuillehouder: K. Paauw**Korte omschrijving van het programma**

De dekking van de lasten van het voorzieningenniveau in onze gemeente wordt voor een groot deel gevonden in dit programma. Het gaat dan vooral om de onroerende-zaak belastingen (OZB) en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Deze middelen hebben, in tegenstelling tot heffingen als de rioolrechten of de afvalstoffenheffing, geen vooraf bestemd bestedingsdoel. Ze zijn dus niet geormerkt.

Verder zijn in dit programma opgenomen de lasten van een aantal ondersteunende functies en de documentaire en financiële informatievoorziening.

Wat is onze visie en wat gaan we doen**Meer samenwerking****Wat is onze visie**

Er komen veel veranderingen op de gemeente Brummen af. Niet alle taken kan de gemeente meer zelfstandig uitvoeren. Om te kunnen schakelen naar de toekomst onderzoeken wij welke weg we moeten inslaan om te komen tot een eenduidige samenwerking met derden en andere gemeenten. We stellen hiervoor een plan van aanpak op dat moet leiden tot de meest efficiënte en effectieve uitvoering van onze taken.

We zijn ons ervan bewust dat hierbij de kosten voor de baten uitgaan. Samenwerken of uitbesteden vraagt dus investeringen in uren en financiële middelen. In geval van nieuwe uitvoeringsopdrachten kan

het zinvol zijn, om de uitvoering aan externe deskundigen over te laten. Anderzijds, de zaken waar we zelf goed in zijn, kunnen we natuurlijk ook heel goed voor andere organisaties uitvoeren. We richten ons dus op onze eigen kracht en op die van anderen.

Bij de ontwikkeling van de samenwerking gaan we uit van een zelfstandige gemeente, een lean en mean traject met zo min mogelijk bestuurlijke en ambtelijke drukte.

De focus is gericht op een veranderingsproces waarbij de huidige “lappendeken” wordt hervormd tot een zoveel mogelijk eenduidig samenwerkingsverband met gemeenten over de volle breedte van de beleidsterreinen. We doen dit volgens de volgende uitgangspunten.

Voor de strategische en beleidsmatige samenwerking is de oriëntatie breed en niet gebonden aan gemeentelijke samenwerkingsverbanden. We werken interactief met alle verbanden die relevant zijn om onze eigen strategie en beleid te kunnen bepalen. Daarin blijven we zelfstandig en onafhankelijk.

Voor de inrichting van de dienstverlening onderzoeken we mogelijkheden voor een integraal samenwerkingsverband met een vaste kern van gemeenten. We initiëren c.q. ondersteunen initiatieven die hiertoe leiden.

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Een plan van aanpak op hoofdlijnen in 2014				
Visie op samenwerking verder uitwerken.	X			
Richting bepaald voor de processen voorbereiding, uitvoering, evaluatie en monitoring	X	X		
Richting bepaald voor de inrichting van bedrijfsvoering processen	X			

Financieel gezond

Wat is onze visie

Financieel beheer

Uitgangspunt is een meerjarig sluitende begroting waarbij de algemene reserve eind 2017 positief is. Intentie van beleid is dat de vrije reserve groeit tot een streefbedrag van 1 miljoen positief. Dit kan alleen worden gehaald door de lopende bezuinigingen voor organisatiekosten en de algemene taakstelling onverkort voort te zetten. Om de beoogde 1 miljoen te kunnen bereiken zijn aanvullende maatregelen mogelijk noodzakelijk.

We werken door het creëren van begrotingsoverschotten naar dit doel toe. Pas als dit bereikt is kan “nieuw geld” worden ingezet voor “nieuw beleid”. Tot dat moment vraagt nieuw beleid om het ombuigen van bestaand beleid. Bij de decentralisaties op het gebied van het sociale domein geldt dat de budgetten alleen voor deze doelen worden gebruikt en eventuele overschotten worden gestort in reserves. Bij tekorten in dit domein zal worden beoordeeld welke andere budgetten hiervoor noodzakelijk moeten worden ingezet.

Om sneller een positieve reservepositie te realiseren, ruimte te creëren voor nieuw beleid en de echte omslag te maken naar ‘geld volgt beleid’, is het streven er op gericht om vanaf 2016 een taakstellende besparing te realiseren van 5% ten opzichte van de begroting van 2014.

Onderzocht wordt of dit streven uitvoerbaar is via de volgende aanpak:

- Een analyse van onder uitputting en onderbesteding over de laatste jaren;
- Een structurele takendiscussie;
- Efficiencywinst door het stroomlijnen van interne ambtelijke processen en verdere stroomlijning van de ambtelijke organisatie;
- Strategisch personeelsbeleid rekening houdende met uitstroom als gevolg van de vergrijzing;
- Efficiencywinst door verdergaande samenwerking.

De gemeente spant zich in om bij de provincie en in de regio inkomsten en projectgelden te verwerven.

Bij de inrichting van de financiële administratie wordt rekening gehouden met de informatiebehoefte vanuit het rijk over de uitvoering van de drie decentralisaties (Wmo, Jeugdzorg en Arbeidsparticipatie). We monitoren de uitgave en effecten van middelen en beleid. Vooral gericht op de specifiek doelgroepen binnen de verschillende beleidsterreinen.

Grondexploitaties

De grondexploitaties worden tegen het licht gehouden. Gekeken wordt of het oplopen van de bestaande verliezen beperkt kunnen worden en waar mogelijk verlaagd. Hierbij wordt ook bekeken of het huidige actieve grondbeleid omgezet kan worden in passief grondbeleid, zonder de regie op de woningbouw als gemeente te verliezen.

Verkoop eigendommen

Er wordt een pro actief beleid ingezet om tot verkoop van gemeentelijke eigendommen te komen. Van alle bij de gemeente in bezit zijnde gebouwen en gronden worden de verkoopmogelijkheden in beeld gebracht. De opbrengst wordt betrokken bij de taakstelling die al in de begroting is opgenomen.

Reserves en voorzieningen

In 2014 wordt het gemeentelijk beleid ten aanzien van reserves en voorzieningen geëvalueerd. Dit wordt aan de gemeenteraad voorgelegd in een nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen. Hierbij wordt ingegaan op de duur van de reserves en op een aan te houden plafond. Indien de middelen voor de gewenste zorg niet voldoende blijken te zijn, zal worden overwogen om deze uit andere middelen aan te vullen.

Daarnaast wordt, met het bestuursprogramma 2015-2018 als vertrekpunt, het huidige beleid “Ligt op Groen”, “Duurzaamheidsbeleid” en “Toerisme en Recreatie” nader beschouwd, waarbij ook de nut en noodzaak van bestemmingsreserves zal worden beoordeeld.

Geldeningen en garantiestellingen aan derden

De gemeente verstrekt geen leningen en stelt zich niet garant voor leningen. Dit zal alleen worden afgewogen indien er een gemeentelijke samenwerking met derden plaatsvindt. Of indien er een substantieel publiek belang wordt gediend.

Lokale heffingen.

Bij het vaststellen van de tarieven van gemeentelijke heffingen is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid. Dat geldt ook voor de dekking van de gemeentelijke kosten als gevolg van de aanleg van infrastructuur voor nutsvoorzieningen. In 2015 onderzoeken we of de tarieven i.r.t het vergunningenstelsel voldoende kostendekkend zijn. Is dit niet het geval dan zullen we alsnog overwegen om precariobelasting in te voeren. Bij de OZB en de leges worden de tarieven alleen met het jaarlijkse inflatiepercentage gecorrigeerd. De toeristenbelasting wordt niet verder verhoogd.

Inrichting programmabegroting.

In 2014 heeft de gemeenteraad besloten de structuur van de programmabegroting aan te passen voor het sociale domein. Dit om tegemoet te komen aan de gevolgen van de decentralisaties en te kunnen voorzien in het monitoren t.b.v. het beleid en toezicht.

De omslag die bereikt moet worden in het kader van programmatische sturing en werken met maatschappelijke opgaven en daaraan afgeleide prestatie indicatoren, zal ook in 2015 een herbezinning vragen van de inrichting van de programmabegroting. Dit zal in nauwe samenwerking met de auditcommissie van de raad worden opgepakt. Dit zal leiden tot een raadsvoorstel in de 1^e helft van 2015.

In 2014 starten we met:

- Het specifiek ontwikkelen van een monitor in het sociale domein om de uitgaven, effecten en financiële consequenties voor de volgende kwartalen, jaarschijf en verder te beoordelen.
- Het ontwikkelen van risicomanagement, waardoor de weerstandsreserve naar beneden kan worden bijgesteld.
- Een herbezinning op de Reserves en Voorzieningen

Wat gaan we doen	2015	2016	2017	2018
Jaarlijks een sluitende begroting presenteren, waarin bijbehorende risico's worden afgedekt. Voor de jaren 2015 t/m 2018 wordt gestreefd naar een jaarlijks begrotingsoverschot, waarmee het eigen vermogen van de gemeente weer kan worden versterkt	X	X	X	X
Zorgen voor een minimale stand van de algemene reserve van € 1.000.000 positief	X	X	X	X
Zorgen dat alle tarieven zoveel mogelijk kostendekkend zijn				
Een nieuwe Nota Reserves en Voorzieningen	X			
Herijking bestaande actieve grondbeleid	X			
Totaalbeeld aan mogelijkheden tot verkoop gronden en gebouwen	X			
Optimaliseren van het budgetbeheer. Herbezinning van de planning & control cyclus (als onderlegger voor de Bestuursrapportage). Frequent beoordelen van de uitgaven en prognose voor de rest van het jaar op productenniveau binnen de programma's van de begroting.	X			
Format programmabegroting aanpassen aan wensen vanuit de gemeenteraad, inclusief het smart maken van de begroting	X			

Wat mag het kosten

Programma 6 - Financiering

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 150	€ 173	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 5.410	€ 1.125	€ 790	€ 684	€ 551	€ 489
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 5.410	€ 1.125	€ 940	€ 857	€ 551	€ 489
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 0	€ 0	€ 173	€ 0	€ 0
Structureel	€ 25.342	€ 22.221	€ 18.522	€ 18.640	€ 18.511	€ 18.415
Totale baten (excl. bestemming)	€ 25.342	€ 22.221	€ 18.522	€ 18.813	€ 18.511	€ 18.415
Saldo excl. bestemmingen	-€ 19.932	-€ 21.096	-€ 17.582	-€ 17.956	-€ 17.960	-€ 17.926
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 189	€ 168	€ 555	€ 674	€ 608	€ 670
Onttrekking aan reserves	€ 136	€ 4	€ 31	€ 34	€ 34	€ 34
Bestemmingen per saldo	€ 53	€ 164	€ 524	€ 640	€ 574	€ 636
Saldo incl. bestemmingen	-€ 19.879	-€ 20.932	-€ 17.058	-€ 17.316	-€ 17.386	-€ 17.290

Productinformatie:

Bij het programma horen de volgende producten van het college van burgemeester en wethouders. De bedragen betreffen de saldi na bestemming.

Producten x € 1.000	Begroting 2014			Begroting 2015		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financieringen en beleggingen	-€ 1.507	€ 185	-€ 1.692	-€ 1.581	€ 167	-€ 1.748
Belastingen	€ 553	€ 3.991	-€ 3.438	€ 519	€ 4.119	-€ 3.600
Algemene uitkering	€ 44	€ 17.896	-€ 17.852	€ 7	€ 14.082	-€ 14.075
Organisatiebeleid	€ 286	€ 0	€ 286	€ 276	€ 0	€ 276
Beleidsinstrumentarium	€ 545	€ 0	€ 545	€ 547	€ 0	€ 547
Documentaire informatievoorziening	€ 656	€ 1	€ 656	€ 707	€ 1	€ 707
Financiële informatievoorziening	€ 529	€ 15	€ 514	€ 540	€ 15	€ 525
Stelposten	€ 79	€ 138	-€ 59	-€ 193	€ 138	-€ 332
Kostenplaatsen	€ 70	€ 0	€ 70	€ 101	€ 31	€ 70
Afdelingskosten	€ 19	€ 0	€ 19	€ 166	€ 0	€ 166
Begrotingsuitkomst	€ 20	€ 0	€ 20	€ 407	€ 0	€ 407
Totaal 6 Financiering	€ 1.294	€ 22.226	-€ 20.931	€ 1.496	€ 18.553	-€ 17.057

De paragrafen

Algemeen

In deze paragraaf worden de beleidslijnen beschreven die van belang zijn voor de gemeentelijke belastingen en heffingen. De redactionele en technische wijzigingen van de belastingverordeningen worden in de jaarlijkse, afzonderlijke, raadsvoorstellen nader toegelicht.

De onroerende-zaak belastingen (OZB)

De wettelijke bepalingen ten aanzien van de tarieven

Voor de OZB geldt al een aantal jaren de zogenoemde “macronorm”. Deze norm is door de Rijksoverheid ingesteld om een maximaal wenselijk geachte gemiddelde landelijke stijging van de opbrengst OZB. aan te geven. Als de gemiddelde landelijke stijging boven deze norm uitkomt dan kan het Rijk ingrijpen via een verlaging van het volume van het gemeentefonds. Zo werd de norm in 2012 en 2013 overschreden met in totaal € 37,8 miljoen. Dit bedrag is vervolgens in mindering gebracht op de ruimte voor 2014, waardoor de landelijk toegestane stijging voor 2014 uitkwam op 2,45%. Via de septembercirculaire 2014 zullen gemeenten door het Rijk worden geïnformeerd over hoe in de toekomst met de macronorm zal worden omgegaan.

Het beleid van de gemeenteraad van Brummen

Via het coalitieakkoord “Schakelen naar de toekomst” 2014-2018 is het bestaande beleid van in principe alleen inflatiecorrectie bij de belastingtarieven herbevestigd. Voor de jaarlijkse inflatiecorrectie OZB binnen onze gemeente is het indexeringscijfer voor de consumentenprijsindices (CPI) over het tijdvak juli vorig jaar – juni lopend jaar van belang. Dit percentage komt voor 2013-2014 uit op 1,6%.

De Onroerende Zaakbelastingen als percentage van de waarde

De onroerende zaakbelastingen (OZB) worden geheven als een percentage van de WOZ-waarde van de betreffende onroerende zaak. Eenzelfde systematiek als bij de berekening van het eigenwoningforfait bij de inkomstenbelasting.

Bij de vaststelling van de percentages voor 2015 is rekening gehouden met de verschuiving van de waardepeildatum van 1 januari 2013 naar 1 januari 2014. De waarden van de woningen zijn gemiddeld genomen met ongeveer 2,5% gedaald. Voor niet-woningen is de gemiddelde daling ongeveer 4%. Bij de vaststelling van de tarieven voor 2015 zal met deze ontwikkeling rekening worden gehouden.

Onroerende-zaakbelastingen	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Begroot 2015
Netto gerealiseerde c.q. te realiseren opbrengst, inclusief jaarlijks accres	€ 3.296.957	€ 3.335.503	€ 3.464.111
Het jaarlijkse accres dat in bovenstaande opbrengst is opgenomen *	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Inflatiecorrectie op basis ontwikkeling CPI.	2,5%	2,7%	1,6%
Voorgesteld inflatiepercentage **	2,5%	2,2%	1,6%
Incidentele extra verhoging	5,0%	0,0%	0,0%
Woningen, eigenarenheffing in %	0.096%	0.103%	0.107%
Niet-woningen, gebruikersheffing in %	0.145%	0.156%	0.165%
Niet-woningen, eigenarenheffing in %	0.183%	0.196%	0.207%

* De stijging van de opbrengst 2015 met het accres van € 15.000 komt voort uit stijging van de WOZ-waarde vanwege aan- en verbouwactiviteiten bij bestaande panden.

** In 2014 is de inflatiecorrectie met 0,5% verlaagd als gedeeltelijke compensatie voor de incidentele extra verhoging met 5% die in 2013 werd doorgevoerd.

De toeristenbelasting

Bepalend voor de hoogte van de aanslagen toeristenbelasting is het aantal overnachtingen door personen die niet in onze gemeente woonachtig zijn en het tarief per overnachting. Vanaf 2012 is een verhoging van het tarief doorgevoerd tot € 1,35. De meeropbrengst toeristenbelasting ten opzichte van 2011 komt voor 50% ten gunste van de algemene middelen van de gemeente. Het resterende bedrag wordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve Toerisme. Deze reserve wordt vervolgens ingezet voor de bekostiging van de kosten van al bestaande en nieuwe recreatieve voorzieningen. De totale opbrengst toeristenbelasting is voor 2015 geraamd op een bedrag van € 654.000.

De woonforensenbelasting

Bij raadsbesluit van 28 november 2013, nr. 13 is besloten om deze belasting met ingang van 2014 af te schaffen.

De afvalstoffenheffing

Beleidsuitgangspunt is 100% dekking van de toe te rekenen kosten. Dekkingstekorten of –overschotten worden aan het eind van het jaar verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing en worden vervolgens weer betrokken bij de tariefstelling in komende jaren. In 2013 is een bedrag van bijna € 475.000 aan de reserve toegevoegd. Hierdoor is de stand van de reserve per 1 januari 2014 ruim € 747.000. Met dit bedrag kunnen de kostenontwikkelingen in de komende jaren geheel worden opgevangen en is er ook ruimte voor verlaging van de tarieven. Voor 2015 is deze verlaging berekend op 10%.

<i>Afvalstoffenheffing</i>	<i>Werkelijk 2013</i>	<i>Begroot 2014</i>	<i>Begroot 2015</i>
Gerealiseerde cq. te realiseren opbrengst via tarieven	€ 2.147.005	€ 2.138.326	€ 1.924.493
Vast recht per perceel per maand of een deel daarvan	€ 12,08	€ 12,08	€ 10,87
Container hoogbouw 30 liter voor restafval	€ 0,98	€ 0,98	€ 0,88
Container hoogbouw 60 liter voor restafval	€ 1,84	€ 1,84	€ 1,66
Een container van 80 liter bestemd voor restafval	€ 2,80	€ 2,80	€ 2,52
Een container van 140 liter bestemd voor restafval	€ 4,43	€ 4,43	€ 3,99
Een container van 240 liter bestemd voor restafval	€ 7,16	€ 7,16	€ 6,44
Een container van 80 liter bestemd voor gft-afval	€ 1,99	€ 1,99	€ 1,79
Een container van 140 liter bestemd voor gft-afval	€ 3,20	€ 3,20	€ 2,88
Procentuele stijging t.o.v. het voorgaande jaar.	8,40 %	0,00 %	-10,00%

De rioolheffing

Net als bij de afvalstoffenheffing is ook bij de riolrechten het beleidsuitgangspunt dat 100% van de toe te rekenen kosten moet worden gedekt. Verder wordt ook hier met een egaliseringsreserve gewerkt. Per 1 januari 2014 was de stand van de reserve ruim € 506.000. Uit deze reserve kan in de komende jaren een deel van de kostenontwikkelingen worden opgevangen, waardoor het niet nodig is om de tarieven naar 2015 toe te verhogen. Ook voor 2014 is er geen tariefsverhoging toegepast.

<i>Rioolheffing</i>	<i>Werkelijk 2013</i>	<i>Begroot 2014</i>	<i>Begroot 2015</i>
Gerealiseerde cq. te realiseren opbrengst via tarieven	€ 2.988.348	€ 2.943.420	€ 2.923.765
Aantal m3 waterverbruik voor heffing	1.050.000 m3	1.050.000 m3	1.050.000 m3
Vastrecht per riolaansluiting obv. 9.500 aansluitingen *	€ 42,36	€ 42,36	€ 42,36
Variabel tarief per m3 waterverbruik	€ 2,42	€ 2,42	€ 2,42
Procentuele stijging tarief tov. het voorgaande jaar	0,9%	0,0%	0,0%

* Vanaf 2015 is het aantal aansluitingen bijgesteld van 9.500 naar 9.036. Dit leidt t.o.v. 2014 tot een iets lagere opbrengst bij het vastrecht. Het te verwachten verbruik is niet gewijzigd.

Onderdeel	Afvalstoffenheffing	Rioolrechten
Berekende heffing voor de gebruikers, inclusief btw.	€ 1.924.493	€ 2.923.765
Aandeel btw. in bovenstaande heffing	€ 314.379	€ 380.355
Heffing exclusief btw.	€ 1.610.114	€ 2.543.410
Relevante kosten exclusief btw.	€ 1.647.486	€ 2.815.687
Over/onderdekking te verrekenen met de reserve	€ 37.372	€ 272.277

Marktgelden

De kosten van de wekelijkse markt in de kern Eerbeek moeten voor 100% gedekt worden via de tarieven. Op basis van de tariefstelling 2015, inclusief inflatiecorrectie, wordt bijna 52% van de kosten gedekt.

Marktgelden	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Begroot 2015
Gerealiseerde cq. te realiseren opbrengst	€ 19.060	€ 14.872	€ 15.125
Tarief per strekkende meter frontbreedte	€ 1,95	€ 2,00	€ 2,03
Minimum heffing	€ 5,85	€ 6,00	€ 6,10

Leges

Om de opbrengst inflatiebestendig te houden worden de tarieven jaarlijks aangepast met de inflatie in Nederland. Bij de ramingen voor 2015 is rekening gehouden met een inflatiecorrectie van 1,6%.

De afgelopen jaren is de mate van kostendekking zeer actueel. Zoals ook bij de Afvalstoffenheffing en de Rioolrechten, mag immers geen winst gemaakt worden op leges. In de rechtspraak is dit item veelvuldig onder de aandacht bij de rechter gebracht. Veelal met succes. Probleem is dat niet alle kosten daadwerkelijk toegerekend mogen worden. Alleen de kosten die in een direct verband staan met een verstrekte dienst mogen meegewogen worden bij de beoordeling van de kostendekking. De afgelopen maanden is dit nauwkeurig onderzocht.

Opbrengst leges	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Begroot 2015
Rijks- en gemeentelijke leges productgroep burgerzaken	€ 267.541	€ 320.544	€ 309.709
Leges naturalisaties	€ 2.527	€ 7.387	€ 7.433
Leges burgerlijke stand	€ 42.821	€ 45.404	€ 42.000
Leges obv. de Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	€ 24.588	€ 8.400	€ 10.857
Leges omgevingsvergunningen w.o. bouwen	€ 294.185	€ 306.160	€ 311.365
Leges gebruiksvergunningen van gebouwen	€ 77	€ 0	€ 0

Begrafnisrechten

Om de opbrengst inflatiebestendig te houden worden de tarieven jaarlijks aangepast met de inflatie in Nederland. Bij de ramingen voor 2015 is rekening gehouden met inflatiecorrectie.

Opbrengst leges	Werkelijk 2013	Begroot 2014	Begroot 2015
Gerealiseerde cq. te realiseren opbrengst	€ 93.980	€ 127.032	€ 85.000

Het kwijtscheldingsbeleid

Gemeenten hebben de mogelijkheid om in individuele gevallen belastingvorderingen kwijt te schelden als belastingplichtigen niet in staat zijn te betalen.

In het kader van de vaststelling van het gemeentelijk minimabeleid is er voor gekozen om geen kwijtscheldingsbeleid te voeren, maar belastingplichtigen waar nodig te compenseren via het minimabeleid.

De lokale lastendruk

Met het weergeven van de lastendruk wordt beoogd aan te geven met welke belastingaanslag een gemiddeld huishouden in onze gemeente te maken krijgt. Hierbij worden een aantal algemene heffingen meegerekend, te weten de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

Het gemeentelijke beleid richt zich niet op de ontwikkeling van de lastendruk van een individuele gezins-huishouding, maar veel meer op de samenstellende delen van de lastenontwikkeling. Bij de afvalstoffenheffing en de rioolrechten is 100% kostendekking uitgangspunt en bij de onroerende-zaakbelastingen normaliter de inflatiecorrectie. De aanslag die op basis daarvan ontstaat is dan puur een resultaat en geen onderwerp waarop wordt gestuurd.

Daarnaast is het zo dat het berekenen van een belastingaanslag in praktische zin wordt bemoeilijkt omdat er geen gemiddeld huishouden bestaat. De gezinnen kunnen de hoogte van hun aanslag zelf mede bepalen door hun gedrag aan te passen. Het waterverbruik, de keuze voor een bepaalde containeromvang en het aantal keren dat deze voor lediging wordt aangeboden zijn hierbij heel bepalend. Om een berekening te kunnen maken moeten de volgende gegevens bekend zijn:

- a. Wat is de Woz-waarde van de woning waarin het gezin woont;
- b. Is het gezin eigenaar van de woning;
- c. Welke containergrootte heeft het gezin voor het restafval en hoe vaak wordt deze aan de weg gezet;
- d. Welke containergrootte heeft het gezin voor het gft-afval en hoe vaak wordt deze aan de weg gezet;
- e. Wat is het waterverbruik van het gezin.

Uit het voorafgaande blijkt dat er niet zonder meer een gemiddelde aanslag kan worden berekend en zeker geen aanslag die iets zegt over de lastendruk voor de inwoners van onze gemeente. Hooguit kan een arbitraire aanslag in de tijd gezien als statistisch materiaal worden gebruikt. Zo berekent de provincie Gelderland jaarlijks de lastendruk op basis van een aantal eigen uitgangspunten. Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) heeft weer andere uitgangspunten en dus uitkomsten.

De afgelopen jaren stond onze gemeente in het overzicht van de Provincie Gelderland rond de ontwikkeling van de gemeentelijke heffingen in Gelderland op plaats één als het gaat om de belastingdruk voor huishoudens die *eigenaar/bewoner* zijn van een pand. In 2014 staat Brummen op plaats twaalf.

De provincie hanteert bij het samenstellen van de lijst andere uitgangspunten dan wij in onze berekeningen aanhouden en komt daardoor uiteraard tot andere uitkomsten. Wat verder in de vergelijking meespeelt zijn de verschillen in tariefstructuur en –opbouw tussen de diverse gemeenten in Gelderland. Is er sprake van gedifferentieerde tarieven (Diftar) bij de afvalstoffenheffing of niet, wordt er gewerkt met containers of plastic zakken. Wie wordt op welke wijze belast bij de rioolrechten: de eigenaar, de gebruiker, beiden en voor welk bedrag, een vast bedrag of een bedrag per m³, met of zonder schijventarief, al dan niet progressief.

Uitgedrukt in een *bedrag per inwoner* is het verloop van de gemiddelde belastingdruk in Gelderland in de afgelopen jaren als volgt:

Jaar	Gelderland	Brummen	Verschil
2014	€ 387	€ 396	€ 9 +
2013	€ 382	€ 393	€ 11 +
2012	€ 368	€ 363	€ 5 -
2011	€ 356	€ 349	€ 7 -

Zoals in deze paragraaf al eerder duidelijk is gemaakt richt ons beleid zich niet op de ontwikkeling van de lokale lastendruk zelf. Het overzicht dat hieronder wordt gepresenteerd is daarom arbitrair en gebaseerd op de volgende uitgangspunten/berekeningsfactoren:

- a. Een gezin bestaande uit 4 personen, met een waterverbruik van 150 m3 totaal;
- b. Gehanteerde WOZ-waarden:
 - 2013 - € 232.845 peildatum 1-1-2012 (1-1-2011 minus 5 %)
 - 2014 - € 221.000 peildatum 1-1-2013 (1-1-2012 minus 5%)
 - 2015 - € 215.000 peildatum 1-1-2014 (1-1-2013 minus 2,5 %)
- c. Het gezin heeft een container voor groenafval met een inhoud van 140 liter en biedt deze container per jaar 6 maal ter lediging aan;
- d. Het gezin heeft een container voor restafval met een inhoud van 240 liter en biedt deze container per jaar 16 maal ter lediging aan.
- e. 100% kostendekkend tarief bij zowel rioolrechten als afvalstoffenheffing.

Op basis van deze uitgangspunten ontstaat het volgende beeld van de lokale kostendruk:

De Brummense Lokale Lasten Monitor

Onderdeel	2013	2014	2015
Rioolheffing: 150 m3 waterverbruik	€ 363,--	€ 363,--	€ 363,--
Rioolheffing: vastrecht	€ 42,36	€ 42,36	€ 42,36
OZB-aanslag eigenaren gedeelte	€ 223,53	€ 227,63	€ 230,05
Afvalstoffenheffing: vastrecht 12 maanden	€ 144,96	€ 144,96	€ 130,44
Afvalstoffenheffing: groene container 140 liter, 6 maal per jaar ledigen	€ 19,20	€ 19,20	€ 17,28
Afvalstoffenheffing: grijze container 240 liter, 16 maal per jaar ledigen	€ 114,56	€ 114,56	€ 103,04
Totale aanslag	€ 907,61	€ 911,71	€ 886,17
Procentuele stijging/daling t.o.v. het voorgaande jaar	4,63 %	0,45%	-/ 2,80 %

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op het weerstandsvermogen van de gemeente Brummen. Uitgangspunt is de eind oktober 2014 door de gemeenteraad vastgestelde Nota weerstandsvermogen 2014.

Deze paragraaf bevat volgens artikel 11. lid 1 van het BBV tenminste:

- a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- b. een inventarisatie van de risico's
- c. het beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's

Bij het weerstandsvermogen gaat het om het vermogen om risico's te kunnen opvangen, zodat het afgesproken takenpakket toch onverkort kan worden uitgevoerd. Of anders gezegd: "de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken zonder het beleid te veranderen". Dit is enerzijds afhankelijk van de weerstandscapaciteit (welke middelen zijn voorhanden) en anderzijds van de risico's die worden gelopen (het risicoprofiel).

De weerstandscapaciteit

Er bestaat geen eenduidige definitie van de weerstandscapaciteit. Een vrij algemeen gehanteerde definitie is: "de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote lasten (die onverwachts en substantieel zijn) te dekken, zonder dat de begroting en het beleid aangepast behoeven te worden." Daarbij kan worden uitgegaan van een enge en een ruime interpretatie. Een andere indeling die ook wel wordt gehanteerd is een onderverdeling naar:

- incidentele/ structurele weerstandscapaciteit en;
- direct beschikbare of zogenaamde latente capaciteit.

Incidentele of structurele weerstandscapaciteit

Incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen (middelen) om éénmalige tegenvallers op te vangen. Structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de exploitatie op te vangen.

In de nota weerstandsvermogen 2014 staat dat we in Brummen uit willen gaan van de zogenaamde enge definitie van de weerstandscapaciteit. Het verschil tussen beide zit vooral in de snelle beschikbaarheid van de middelen en de vraag of het beleid moet worden aangepast. In onderstaande tabel wordt dit zichtbaar gemaakt:

Omschrijving	Eng	Ruim
Algemene reserve (inclusief weerstandsreserve)	X	X
Bestemmingsreserves	X	X
Stelpost onvoorzien	X	X
Flexibiliteit van de begroting	X	X
Stille reserves (niet direct beschikbaar)		X
Onbenutte belastingcapaciteit (vraagt beleidswijziging)		X

Dat betekent dat bijvoorbeeld de zogenaamde stille reserves en onbenutte belastingcapaciteit niet worden meegenomen bij de berekening van de weerstandscapaciteit.

De weerstandscapaciteit van onze gemeente bestaat eind 2014 uit de volgende onderdelen:

1. Algemene reserves

De algemene reserves van de gemeente Brummen bestaan uit de volgende onderdelen en bedragen (prognose per 01-01-2015):

- Weerstandsreserve € 3.097.000
- Algemene vrije reserve € 4.071.000 -/-
- Totaal € 974.000 -/-

Weerstandsreserve.

Het bedrag is alleen bedoeld als weerstandscapaciteit om risico's te kunnen afdekken. Het is te beschouwen als een soort ijzeren voorraad. De reserve is op dit moment dus een onderdeel van de totale capaciteit om risico's op te vangen.

Algemene vrije reserve.

Het negatieve saldo van deze reserve is voornamelijk ontstaan door het treffen van voorzieningen voor de grondexploitaties in 2010 en 2011. Het BBV bepaalt dat reserves geen negatief saldo mogen hebben. Hierdoor is het noodzakelijk de lasten te verlagen en/of de baten te verhogen. De negatieve vermogenspositie moet in een periode van 4 jaar omgebogen zijn in een positief saldo. Indien dit niet lukt dan kan preventief toezicht vanuit de provincie worden ingesteld.

2. Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve maken in principe deel uit van de weerstandscapaciteit. De bestemmingsreserves zullen naar verwachting grotendeels worden ingezet in de aankomende 4 jaren. Daarom zijn de bestemmingsreserves niet meegenomen in de weerstandscapaciteit.

3. De jaarlijks in de begroting opgenomen stelpost voor onvoorziene uitgaven

Op basis van artikel 189 lid 2 van de Gemeentewet is het verplicht om een bedrag voor onvoorziene uitgaven in de begroting op te nemen. De begrotingsvoorschriften (BBV 2004) laten gemeenten de vrijheid om per programma een bedrag op te nemen of hiervoor een centrale stelpost aan te wijzen.

Onze gemeente heeft altijd voor de laatste mogelijkheid gekozen omdat hiermee het meeste recht wordt gedaan aan het karakter van de stelpost als buffer om daarmee onvoorziene ontwikkelingen binnen de totale begroting op te kunnen vangen.

Bij het inzetten van de stelpost wordt een strikte begrotingsdiscipline gehanteerd, waardoor alleen een beroep op de stelpost kan worden gedaan als er sprake is van de zogenaamde drie O's. Alleen onderwerpen die onvoorzien, onafwendbaar en onuitstelbaar zijn komen voor incidentele dekking in aanmerking. Voor 2015 is het bedrag van € 20.000 opgevoerd binnen het onderdeel financiering en algemene dekkingsmiddelen.

4. Flexibiliteit van de begroting

Tot de weerstandscapaciteit rekenen wij ook de flexibiliteit van de begroting. Dat wil zeggen of we in de gemeente Brummen in staat zijn om snel ons inkomsten- en uitgavenpatroon aan te passen. Door de diverse bezuinigingsoperaties in de afgelopen jaren is de rek (flexibiliteit) hier nagenoeg uit. Overigens is in de nota Weerstandsvermogen zoveel mogelijk rekening gehouden met de tijdfase die nodig is om bijsturingen in de begroting te kunnen effectueren. Conclusie is dat flexibiliteit op zich wel een onderdeel van de weerstandscapaciteit is, maar qua omvang moet de capaciteit op nul gesteld worden.

5. Aanwezige stille reserves

Van een stille reserve is sprake wanneer de actuele waarde van een bezitting hoger is dan de boekwaarde die op de gemeentelijke balans is opgenomen. Omdat gemeenten deze hogere waarde niet op de balans mogen opnemen ontstaat daardoor een overwaarde die stille reserve wordt genoemd.

6. De onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit zijn de extra structurele middelen die gegenereerd kunnen worden door de gemeentelijke belastingen en heffingen (OZB, reinigingsrechten, afvalstoffenheffing, rioolrechten en leges) te verhogen. Voor de heffingen zijn overigens regels gesteld: de tarieven mogen maximaal kostendekkend zijn in meerjarenperspectief.

In paragraaf A – Lokale heffingen van de programmabegroting is het beleid ten aanzien van de belastingen en rechten uiteengezet. Uitgangspunt bij de leges en heffingen zijn kostendekkende tarieven. Dit geldt ook voor de afvalstoffenheffing en de rioolrechten. Hierin zit geen ruimte die de weerstandscapaciteit vergroot.

Voor de OZB is de capaciteit te berekenen door de maximale belastingtarieven te vergelijken met de belastingtarieven in de gemeente Brummen. Voor de maximale belastingtarieven is gebruik gemaakt van de normen voor “een redelijk peil van de eigen heffingen” bij het zogenaamde artikel 12 beleid zoals genoemd in de circulaire Gemeentefonds.

Uitgaande van deze maximale tarieven en de voorgestelde Brummense tarieven 2015 is een onbenutte belastingcapaciteit berekend van afgerond € 1.627.000.

Deze bedragen zijn niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit van de gemeente Brummen. Reden: wijziging van OZB-tarieven vraagt om een beleidswijziging van de Raad.

Totaaloverzicht van de weerstandscapaciteit van de gemeente Brummen

<i>De weerstandscapaciteit</i>	<i>In de exploitatie</i>	<i>In het vermogen</i>
De weerstandsreserve		€ 3.097.000
De algemene vrije reserve		-/- € 4.071.000
Stelpost voor onvoorzien	€ 20.000	

De financiële risico's

De nota weerstandsvermogen van 2014 is als basis gebruikt. Onderstaand volgt een beschrijving van welke potentiële risico's (> € 100.000) de gemeente Brummen loopt waarvoor geldmiddelen zijn gereserveerd.

Nr	Beleidsstaak	Gebeurtenis	Bedrag
1	Arbeidsmarktbeleid	Verliessituatie Delta	€ 120.000
2	Bestuurlijke aangelegenheden	Overheveling ineens aan een pensioenfonds voor uitkeringen aan gepensioneerde wethouders door wettelijke regeling	€ 200.000
3	Concern	Ontslag en gevolgen van ontslag personeel	€ 288.000
4	Financiering en beleggingen	Niet meer kunnen voldoen aan betalingsverplichting door instanties voor leningen en garanties	€ 300.000
5	Bouwgrondexploitaties	Minder rendabele exploitaties en contractrisico's	P.M.
6	Lokaal onderwijsbeleid	Extra afschrijving geïnvesteerde gelden gebouwen	P.M.
7	Bestuurlijke aangelegenheden	Uitval van collegeleden zowel tussentijds als na afloop van een 4 jarige collegeperiode	€ 120.000

Nr	Beleidstaak	Gebeurtenis	Bedrag
8	Concern	Grote calamiteit zoals natuur-ramp, treinongeluk etc.	€ 200.000
9	Decentralisatie overheveling AWBZ naar WMO	Risico door korting 3D wordt opgevangen binnen bestaande reserves WMO, CJG en Participatiebeleid.	€ 0
10	Overige risico's < € 100.000		€ 784.000
	Totaal weerstandsreserve		€ 3.097.000

Voor een aantal gebeurtenissen is P.M. ingevuld omdat het openbaar maken de gemeente mogelijk zou kunnen schaden. Voor punt 5 is hiernaast via de jaarstukken 2013 de bestaande grote voorziening herijkt.

Conclusie

De incidentele weerstandscapaciteit is bepaald op negatief € 974.000. Het totaal aan incidentele gewogen risico's is bepaald op € 3.097.000. Hieruit blijkt dat de risico's binnen de huidige weerstandscapaciteit in onvoldoende mate kunnen worden opgevangen.

Het is dus van belang om de algemene reserves op korte termijn (binnen een termijn van 4 jaar) op voldoende niveau te brengen (voor een bedrag van minimaal € 4.071.000) om zodoende een gezonde reservepositie te creëren en het voorkomen van preventief toezicht door de provincie Gelderland.

Let wel: De rapportage omtrent het weerstandsvermogen is een momentopname. Nieuwe projecten, economische ontwikkelingen en investeringsbeslissingen kunnen het risicoprofiel beïnvloeden waardoor het weerstandsvermogen een andere waardering kan krijgen.

Algemeen

In deze paragraaf gaan wij in op het beleidskader en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de 'grotere' kapitaalgoederen van de gemeente. Hierbij moeten we denken aan de kosten van aanleg en instandhouding van wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

Een groot deel van het 'vermogen' van onze gemeente bestaat uit het bezit van wegen, groenvoorzieningen, rioleringen, gebouwen en aanverwante zaken. Een zorgvuldig beheer en onderhoud hiervan is dan ook van wezenlijk belang. Een tweede, wellicht nog belangrijker aspect, is dat de kwaliteit van het openbaar gebied door de inwoners vaak het meest intensief beleefd wordt. Zwerfvuil, hondenpoep, loszittende stoeptegels, boomwortels, slecht onderhouden schoolgebouwen, moeilijk toegankelijke gemeentelijke gebouwen: deze onderwerpen in de directe omgeving raken de inwoners direct en hier hebben zij vaak een eigen en duidelijke mening over.

De kosten van instandhouding worden berekend aan de hand van onderhoudsplannen (de beheersplannen), voor wegen, groen, riolering en gebouwen. Onderhoudskosten maken een wezenlijk deel van de uitgaven uit en zijn maar deels beïnvloedbaar via het maken van keuze in het niveau van onderhoud.

Om het onderhoudsniveau en de kosten daarvan vast te kunnen stellen is in september 2007 is het Beheerkwaliteitsplan Gemeente Brummen opgesteld. In dit plan is de kwaliteit van het beheer van de openbare voorzieningen geanalyseerd en meetbaar gemaakt.

Het vastgestelde kwaliteitsniveau is het toetsingskader voor bestuur, inwoners en medewerkers.

De te onderhouden kapitaalgoederen**Het onderhoud van de wegen**

Jaarlijks wordt een uitvoeringsplan wegen op- en vastgesteld. Voor de financiering van de uitvoering wordt jaarlijks een bedrag toegevoegd aan de voorziening onderhoud wegen. Uit deze voorziening worden het groot onderhoud van de asfalt- en elementenverhardingen bekostigd en ook de oppervlaktebehandelingen.

Basis voor het uitvoeringsplan 2015 en daarmee de begroting en planning voor 2015 vormt de weginspectie van 2013. Het asfaltonderhoud en de herstraat- en andere werkzaamheden worden in de markt gezet en aanbesteed.

Eind 2015 is opnieuw een weginspectie ingepland die de basis zal vormen voor het onderhoudsplan van 2016 en 2017.

Asfaltonderhoud, herstraat- en andere werkzaamheden aan wegen en fietspaden in 2015**Diverse (kleine) herstraatwerken:**

Reparaties asfalt deklaag: Ringlaan, Fietspad Doonweg, Groeneweg, gedeelte Voorsterweg, Boshoffweg.

Herstraatwerkzaamheden: onderhoudsmaatregelen aan wegen in combinatie rioolvervanging in de Eerbeekse Enk.

Bruggenbeheer

Wij willen minimaal 1 brug in 2017 vervangen hebben. In de tussentijd blijven de noodbruggen aanwezig en onderhouden. De voorbereiding en aanbesteding van de vervanging wordt in 2016 opgepakt, waarbij er van uit wordt gegaan dat tenminste één van de drie bruggen wordt vervangen.

Openbare reiniging

Met uitzondering van de centra en enkele toegangswegen tot de centra vindt het vegen van wegen en verwijderen van (zwerf-)vuil in de openbare ruimte op een sober en laag niveau plaats (C-niveau van de CROW kwaliteitcatalogus). Inwoners en bedrijven wordt gevraagd zelf een steentje bij te dragen in het leefbaar houden van de woonomgeving.

Het bestek voor het vegen van de wegen wordt in 2015 opnieuw aanbesteed. Het verwijderen van zwerfvuil is ondergebracht bij de sociale werkvoorziening.

De openbare straatverlichting

In 2015 vindt er geen structurele vervanging van lichtmasten of armaturen plaats. Investerings zijn t/m 2016 uitgesteld.

Het regulier onderhoud van de verlichting is uitbesteed voor een periode van 4 jaar. 2015 is het laatste jaar van deze termijn. In 2015 wordt het onderhoud opnieuw (regionaal) aanbesteed.

De rioleringsstelsels in de gemeente

Voor dagelijks onderhoud aan de rioolgemalen en correctief onderhoud zijn binnen de exploitatiebegroting jaarlijkse budgetten beschikbaar. Voor toekomstige renovaties van rioolstelsels is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoed ten laste van de exploitatiebegroting. In 2015 wordt € 950.000 in deze voorziening gestort. De storting is gebaseerd op gegevens uit het betreffende beheersplan en wordt jaarlijks aangepast.

Uitbreiding van de bergingscapaciteit en het uitvoeren van verbetermaatregelen van het bestaande rioolstelsel wordt gedaan op basis van het vastgestelde verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP). Noodzakelijke investeringen worden meerjarig ingepland en de kapitaallasten komen ten laste van de exploitatiebegroting. Het huidige geldende GRP is vastgesteld in 2010 en heeft een looptijd van 5 jaar. In 2015 wordt gestart met de voorbereiding voor het GRP 2016-2021

De kosten voor het rioolstelsel worden voor 100% gedekt door de rioolheffing waarbij het principe "de vervuiler betaalt" wordt gehanteerd. De heffing wordt uitgevoerd door waterbedrijf Vitens die voor het verbruik van elke m3 water een opslag hanteert.

Renovatie en vervanging van riolen in 2015	
Rioolvervangingen & verbetermaatregelen: Brummen: Gedeelte Primulastraat Eerbeek: Veldweg, Ilinckstraat , Rentmeesterstedeweg en ged Derickxkamp Eerbeekse Enk; ged Nobelstraat, ged Weth Sandersstraat, ged Zonnebloemstraat, ged Rozenstraat, ged Ruijgenbosweg en Dahliastraat Verlagen externe drempel randvoorziening Kanaalweg Relining gedeelte Coldenhovenseweg	€ 1.422.368
Vervanging drukriolering-minigemalen Fase II	€ 359.818
Milieumaatregelen	
Aanleg infiltratieriool in combinatie met rioolvervanging; Veldweg, Ilinckstraat , Rentmeesterstedeweg en ged Derickxkamp	€ 50.000
Onderzoeken	
Actualisatie, bijhouding & monitoring	€ 35.000
actualisatie BRP + GRP	€ 45.000

Het onderhoud van bermen en sloten

Het maaien van bermen en sloten is uitbesteed na een Europese aanbesteding. Gewerkt wordt volgens de Gedragscode bestendig beheer groenvoorzieningen. Om budgettaire redenen worden de bermen geklept op een enkele locatie met bijzondere vegetatie na. Op deze locaties met een bijzondere vegetatie wordt, ten gunste van de aanwezige bijzondere soorten, de vegetatie gemaaid en afgevoerd. Het vrijkomende slotenmaaisel wordt ingezet als structuurverbeteraar op landbouwgronden.

Het openbaar groen in de gemeente

Het inrichtingsniveau en het onderhoud van het openbaar groen in de gemeente heeft haar basis in het beleid zoals dat is vastgesteld in de groenstructuurplannen. Het onderhoud wordt sinds 2008 uitgevoerd op basis van beeldkwaliteit. Het onderhoudsniveau van onkruidbestrijding in het openbaar groen vindt plaats op een laag en sober niveau (C-niveau van de CROW kwaliteitcatalogus). In de centra en op de toegangswegen wordt het groen meer representatief (op B-niveau) onderhouden. Gemeentelijke bomen worden volgens de wettelijke normen geïnspecteerd. Het boomonderhoud vindt momenteel, uit financiële overwegingen, op een laag onderhoudsniveau plaats. Het onderhoud richt zich tot 2017 vooral op het voorkomen van gevaarlijke situaties en schade.

De begraafplaatsen

Op de begraafplaatsen zijn veel oude graven aanwezig waarvan geen rechthebbenden (meer) bekend van zijn. Onderzoeken om rechthebbenden te achterhalen lopen momenteel nog voor de begraafplaatsen in Eerbeek en Hall. De onderzoeksperiode voor Hall loopt medio 2015 af en dan wordt een besluit genomen over de ruiming van graven waar niet op gereageerd is. Het onderhoudsniveau op de begraafplaatsen vindt plaats op B-niveau (CROW kwaliteitcatalogus).

Speeltoestellen

De gemeentelijke speeltoestellen worden conform de wettelijke eisen structureel gecontroleerd op gebreken (5x per jaar). Gebreken worden waar mogelijk gerepareerd. Onveilige en niet te repareren speeltoestellen worden verwijderd en niet vervangen.

Sportvelden

De sportvelden worden dusdanig onderhouden dat ze voldoen aan de bespelingsnormen van de sportbonden. Elk jaar vindt er groot onderhoud plaats aan een aantal velden. In 2015 is dat aan veld 2 op de Hazenberg. Voor dit veld is €15.000 begroot.

Het onderhoud van gemeentelijke gebouwen

Voor periodiek- en groot onderhoud is een voorziening beschikbaar die jaarlijks wordt gevoerd ten laste van de exploitatiebegroting. Hiermee is in 2015 een bedrag gemoeid van € 150.409. Uit de voorziening moet het onderhoud worden bekostigd van alle gebouwen die bij de gemeente in eigendom zijn. Een aantal gemeentelijke gebouwen staan momenteel in de verkoop. Het onderhoud aan deze gebouwen bestaat op dit moment alleen uit de allerhoogst noodzakelijke reparaties en vervangingen.

Het onderhoud van schoolgebouwen is uitgezonderd. Het dagelijks onderhoud valt onder de schoolbesturen. Het periodiek- en groot onderhoud verloopt via de huisvestingsverordening voor het onderwijs. Budgetten die hiervoor nodig zijn worden jaarlijks aangevraagd en via de lijst investeringen op de begroting gebracht.

Vanaf 1 januari 2015 wijzigt echter de regelgeving. Vanaf dan zijn de schoolbesturen zelf verantwoordelijk voor het periodiek- en groot onderhoud. Dit wordt rechtstreeks vanuit het Rijk gefinancierd richting de scholen. De gemeente blijft echter wel eigenaar van het gebouw. Wanneer een school ophoudt te bestaan, krijgt de gemeente het gebouw weer terug in een onderhoudsstaat die van tevoren is afgesproken met de schoolbesturen. Renovatie en nieuwbouw blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente.

Herijking reserves en voorzieningen

Voor alle kapitaalgoederen waarbij voor het onderhoud en/of renovatie wordt gewerkt met een voorziening geldt dat de toereikendheid jaarlijks getoetst moet worden aan het beleid dat is vastgelegd in de notitie reserves en voorzieningen.

Actualiteit van beheers- en beleidsplannen

Beheersplan	Actueel	Financiële gevolgen verwerkt
Beheersplan gebouwen	Ja t/m 2015	Ja
Beheersplan wegen	Ja t/m 2016	Ja
Beheersplan riolen	Ja t/m 2016	Ja
Beheersplan groenvoorzieningen	Nee	Ja
Beheerplan openbare verlichting	Ja t/m 2015	Ja
Beleidsplannen		
Groenstructuurplan Brummen	april 2003	Ja, echter grotendeels teruggedraaid
Groenstructuurplan Eerbeek	nov. 2003	Ja, echter grotendeels teruggedraaid
Landschapsbeleidsplan	Mei 2008	Ja op het huidige niveau
Beleidsplan openbare verlichting	Ja t/m 2014	Ja
Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP)	Ja t/m 2016	Ja
Structuurplan spelen	Ja t/m 2015	Ja, echter grotendeels teruggedraaid

Algemeen

De uitgangspunten van de Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO) zijn het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden en het beheersen van renterisico's. Om dit te bereiken worden in de Wet FIDO diverse regels gesteld.

Randvoorwaarden

Het aangaan van leningen en het uitzetten van middelen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Uitzetting van tijdelijk overtollige middelen moet een voorzichtig karakter hebben en mag niet gericht zijn op het genereren van extra inkomsten door het lopen van overmatige risico's. Uit deze beide randvoorwaarden komt naar voren dat bankieren, zoals bijvoorbeeld het bewust aantrekken van gelden om deze uit te lenen met als doel het genereren van inkomen, niet is geoorloofd.

Activiteiten op het gebied van Treasury

In het treasury-statuut is vastgelegd op welke wijze geldstromen en financiële vermogenswaarden en de hieraan verbonden risico's worden beheerst. Het Treasury-statuut is eind 2009 geactualiseerd. Bij het aantrekken van (vaste) geldleningen wordt, overeenkomstig het statuut, rekening gehouden met de nodige functiescheiding. Voor het tijdig aantrekken of uitzetten van middelen (vooral voor de lange termijn) is een liquiditeitsplanning van belang. In de liquiditeitsplanning wordt van elke investering- en inkomensstroom de invloed op de liquiditeiten geraamd om zodoende een goed inzicht te verkrijgen in de geldstromen.

Bij het opstellen van de begroting wordt een liquiditeitsplanning "in grove lijn" gemaakt. Hierin wordt op de huidige begroting doorgegaan. Daardoor is de te verwachten te betalen rente voor eventueel aan te trekken financieringsmiddelen beter inschatten, maar ook de toe te rekenen rente.

Om een laag risicoprofiel te hebben en te houden wordt ook aandacht besteed aan een zogenaamde rentevisie, die aan moet geven wat de verwachte renteontwikkelingen op korte, middellange en lange termijn zijn. Deze rentevisie is belangrijk voor een anticiperend en actief financieerbeleid (versneld of vertraagd aantrekken van financieringsmiddelen). Dit uiteraard in samenhang met de liquiditeitsplanning. Kenmerkend voor de renteontwikkeling is dat deze zich lastig laat voorspellen, op dit onderdeel sluiten wij in principe aan bij de visie van de BNG. Er wordt naar gestreefd om bij de aangetrokken leningen zoveel mogelijk het "ideaalcomplex" na te streven. Dit houdt in dat de leningen zoveel mogelijk gespreid over de jaren vervallen. Dit in verband met de renterisiconorm. Daarnaast wordt ook gekeken naar de liquiditeitsplanning om te kijken hoe de liquiditeitsbehoefte in de komende jaren.

Risicobeheer

Bij het risicobeheer geldt dat de gemeente geen nieuwe leningen of garanties meer aan derden verstrekt uit hoofde van haar publieke taak. De gemeente kan wel middelen uitzetten uit hoofde van de Treasury-functie. Deze uitzettingen hebben dan een voorzichtig karakter en zijn niet gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico. Het voorzichtige karakter van uitzettingen wordt gewaarborgd door regels zoals opgenomen in het Treasury-statuut en de Wet FIDO:

- het kopen van aandelen en derivaten is niet toegestaan
- kasgeldlimiet en renterisiconorm mogen niet worden overschreden.

Wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO)**Renterisiconorm**

Het doel van de *renterisiconorm* is het beheersen van het renterisico bij herfinanciering.

De renterisiconorm houdt in, dat de leningen waarvoor in dat jaar het rentepercentage wordt herzien, niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Kasgeldlimiet

De bewaking van de *kasgeldlimiet* is in het kader van het reguliere begrotingstoezicht geplaatst. De informatie over de kasgeldlimiet wordt opgenomen in de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag. Verzoeken om een ontheffing, bij een overschrijding van de kasgeldlimiet van langer dan twee kwartalen, moeten bij de toezichthouder worden ingediend.

Gemeentefinanciering

Financieringen voor een periode van één jaar en langer worden alleen aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. De financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door vooral de beschikbare interne financieringsmiddelen (reserves en voorzieningen) te gebruiken om het renteresultaat te optimaliseren.

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn alleen onderhandse leningen. Er worden offertes opgevraagd bij minimaal 3 instellingen alvorens een lening wordt aangetrokken. Eén offerte wordt in ieder geval bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten gevraagd.

De huidige leningenportefeuille bestaat uit leningen aangegaan met de NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), de Nederlandse Waterschapsbank en het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) in Heerlen. Vervroegde aflossingen komen bijna niet meer voor, omdat al geruime tijd in de leningsvoorwaarden is opgenomen dat vervroegde aflossing niet is toegestaan. Ook is en wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot tussentijdse renteaanpassing van geldleningen, maar alleen als dit financiële voordelen voor de gemeente oplevert. Natuurlijk kan ook de geldgever op moment van renteaanpassing gebruik maken van het recht om de rente aan te passen. Dit is afhankelijk van de leningsvoorwaarden. Ten aanzien van de Renterisiconorm blijven we ruim binnen de norm van bovengenoemde 20%.

Kasbeheer

De behoefte aan extra geldmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door de geldstromen op gemeentenniveau op elkaar af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen. Het betalingsverkeer wordt vrijwel uitsluitend elektronisch uitgevoerd bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimiet op rekening-courant. Bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn dit rekening-courant, daggeld en deposito's.

De gemeentelijke kaspositie verandert per dag. Om de saldi optimaal te beheren wordt gebruik gemaakt van het pakket voor geïntegreerde dienstverlening op het terrein van betalingsverkeer en kredietverlening van de NV Bank Nederlandse Gemeenten. De zogenoemde "Raamovereenkomst met de BNG". Op basis van dit arrangement trekt de bank voor de gemeente daggelden aan bij een schuld in rekening-courant en de bank zet voor ons zichtdeposito's uit bij een tegoed in rekening-courant. Het voordeel hiervan is dat de tarieven van daggeld en zichtdeposito's gunstiger zijn dan de tarieven voor rekening-courant.

Schatkistbankieren

Het Schatkistbankieren heeft op 1 januari 2014 zijn beslag gekregen. Hierbij moeten de gemeentes hun overtollige geldmiddelen bij de Nederlandse Staat stallen. Of dit qua rendement goed gaat uitpakken voor de gemeentes is maar de vraag, want zoals de wet nu is, zal er een rente vergoed worden, gelijk aan het percentage waartegen de Rijksoverheid nu leent. Momenteel is dat in elk geval lager dan de Eonia of Euribor.

De bedoeling van de wet is om de gelden van de totale overheid zolang onder de centrale overheid te houden totdat ze besteed moeten worden voor een collectief doel. In de tussentijd is het voor de totale sector niet efficiënt dat de ene overheid over heeft, stalt bij een bank, en de andere komt tekort en leent bij de bank. Op zich een sympathieke gedachte, die op zich wel haaks staat op gedachten rond deregulering en verzelfstandiging van de lagere overheden. Verder is het maar de vraag of het voor de beleggende gemeente, provincie, GR. e.d. voordelig uit gaat pakken.

Kasgeldlimiet

Wettelijk is er een maximum gesteld aan het bedrag van de netto vlottende schuld van gemeenten. Dit maximum wordt de kasgeldlimiet genoemd. De vlottende schuld mag deze limiet niet overschrijden. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. In geld betekent dit voor 2015 een limiet van afgerond € 4.1 miljoen. De gemiddelde netto vlottende schuld blijft hier naar verwachting elk kwartaal onder, zodat aan de kasgeldlimiet wordt voldaan.

Bij een eventuele overschrijding van de kasgeldlimiet moet een vaste (=langlopende) geldlening worden aangetrokken. Wanneer de overschrijding gedurende een langere periode dan 2 kwartalen wordt verwacht, moet er een verzoek om ontheffing worden ingediend bij de toezichthouder ic. de provincie Gelderland. Bij onze liquiditeitsplanning werken we ernaar te allen tijde binnen de norm te blijven.

Het saldo van de Economisch Monetaire Unie (EMU)

Het EMU saldo is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid op kasbasis. Op basis van de geldende regelgeving wordt het EMU-saldo vanaf 2008 weergegeven over zowel het vorige, het lopende als het eerstvolgende begrotingsjaar. Het EMU-saldo is het saldo van de collectieve sector als het gaat om bestedingen en ontvangsten. Het is het totale begrotingstekort dan wel -overschot van alle Nederlandse overheden en de sociale fondsen. De benadering van het begrotingstekort is een andere dan in gemeenteland gebruikelijk is. Dit heeft vooral te maken met het verschil in boekhoudmethode tussen de rijks- en de gemeentelijke overheid. Het rijk hanteert het kasstelsel terwijl gemeenten verplicht zijn te werken met het stelsel van lasten en baten.

Meestal wordt het EMU-saldo weergegeven in procenten van het bruto binnenlands product (BBP). Gemeenten zijn verplicht via de begroting inzicht te geven in het EMU-saldo van het vorige jaar, het begrotingsjaar en het jaar daarna.

Jaar	EMU-saldo Brummen
2014.....	-/- € 9.416.000
2015.....	-/- € 2.394.000
2016.....	+/+ € 1.554.000

Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF)

De wet HOF is per 1 januari 2014 ingegaan. Volgens de Europese Unie mogen de lidstaten met hun begrotingstekort de 3% niet overschrijden. Dit begrotingstekort wordt berekend op basis van het kasstelsel. Dus wat wordt er ontvangen en uitgegeven. Nu de wet HOF van kracht is, worden ontvangsten en uitgaven van gemeenten, provincies en waterschappen samengeteld en mogen deze gezamenlijk niet boven hun aandeel in het begrotingstekort uitkomen.

Gemeenten zijn wettelijk verplicht om bij het voeren van de administratie uit te gaan van het stelsel van baten en lasten en dreigen nu te worden afgerekend op basis van het kasstelsel, zoals de Rijksoverheid dat hanteert. In jaren waarin grote investeringen gedaan worden, komen de gemeenten daardoor in de problemen. Deze investeringen drukken bij het kasstelsel op dat ene jaar, terwijl de lasten normaliter uitgesmeerd worden over de exploitatieduur, zoals dat bij het stelsel van baten en lasten gebeurt. Vooral kleinere gemeenten ondervinden hiervan de meeste hinder, omdat de investeringen daar door de jaren heen eerder schoksgewijs zullen verlopen. Grotere gemeenten benaderen met hun activa sneller een "ideaalcomplex", waarbij de jaarlijkse uitgaven nagenoeg gelijk zijn aan de jaarlijkse lasten.

Rente-risiconorm.

Het doel hiervan is om tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te komen dat het renterisico uit hoofde van rente-aanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico over de vaste schuld in de tijd gelijkmatig zijn verspreid. De geldleningen die zijn afgesloten ten behoeve van de gemeente hebben rentepercentages die variëren van 1,17 % tot 5,86 %. De gemiddelde rente die in 2014 moet worden betaald over het totaal van de afgesloten gemeentelijke leningen bedraagt 3.10 %.(exclusief eventueel nieuw aan te trekken lening in 2015). Ten aanzien van de toetsing aan de renterisiconorm is het zo dat we ruim binnen de norm van 20% blijven.

Financieringsbehoefte in 2015

In 2015 verwachten wij de volgende mutaties in onze leningenportefeuille, waarbij o.a. rekening gehouden is met het investeringsniveau in 2015.

Onderdeel	1 januari	Opname	Aflossing	31 december
Leningen t.b.v. de gemeente	€ 36.546.465	€ 6.000.000	€ 7.708.444	€ 34.838.021
Leningen t.b.v. ws. Eerbeek	€ 136.134		€ 136.134	€ 0
Lening t.b.v. S.W.B.	€ 416.444		€ 12.588	€ 403.856
<i>Totale</i>	€ 37.099.043	€ 6.000.000	€ 7.857.166	€ 35.241.877

Specifieke ontwikkelingen t.a.v. investeringen

De financiering van de projecten wordt zoveel mogelijk geïntegreerd in de bedrijfsfinanciering. Moeilijkheid hierbij is dat de doorlooptijd van de diverse projecten niet altijd even goed is te voorspellen. Bijkomend voordeel is dat de rente zich al geruime tijd op een relatief laag niveau bevindt en er op dit moment geen aanwijzingen zijn dat zich spectaculaire renteontwikkelingen zullen voordoen.

Naar verwachting zal er in 2015 voor ongeveer € 6,0 mln. tekort zijn in liquiditeiten, dat opgevangen wordt door gecontroleerd "rood" staan bij BNG, aangaan van een kasgeldlening of door het aangaan van een vaste geldlening.

Er zal op een zodanige manier gefinancierd worden, dat de leningen de financieringsbehoefte zoveel mogelijk volgen.

Vennootschapsbelasting.

De gemeenten zullen op z'n vroegst per 1.1.2016 te maken gaan krijgen met de vennootschapsbelasting. De daarvoor benodigde wetswijzigingen moeten nog definitief gemaakt worden. Bij invoering zal het in ieder geval tot administratieve handelingen leiden. Of het ook tot gevolgen voor de begrotingspositie kan gaan leiden is nu nog niet aan te geven.

Algemeen

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen inzicht gegeven in de verschillende aspecten van bedrijfsvoering. Financieel gezien worden de totale lasten en baten van de bedrijfsvoering van de ambtelijke organisatie doorbelast naar de diverse programma's. De formele autorisatie van deze budgetten vindt plaats via het vaststellen van het totaal van de programma's.

Om u een voorbeeld te geven: De personeelslasten zoals in deze paragraaf genoemd, worden via een urenregistratie toegerekend aan verschillende producten. Deze producten maken op hun beurt onderdeel uit van een programma. Door het vaststellen van de programma's autoriseert u daarmee indirect het personeelsbudget.

Het afgelopen jaar kenmerkte zich door een periode waarin de ambtelijke organisatie met name aan de slag is geweest om haar basis op orde te krijgen. Met het vaststellen van de visie "Van Partij naar Partner" en het uitvoeringsplan "Wij werken voor Brummen" is een belangrijke stap gezet in het verder professionaliseren van de ambtelijke organisatie van de gemeente Brummen. In essentie wordt in Brummen met name gefocust op de volgende uitgangspunten:

Integratie van beleid

Het tegengaan van verkokering tussen beleidsterreinen, waardoor de integratie van de verschillende beleidsterreinen en de interne samenwerking beter tot stand kan komen.

Oriëntatie op de buitenwereld

We willen ons veel meer richten op resultaten waar de samenleving zelf om vraagt. En waarbij belanghebbenden, zoals burgers en maatschappelijke organisaties, ook actief willen participeren. We moeten daarom 'van buiten naar binnen' gaan redeneren. Zo ontstaat een ander uitgangspunt voor ons handelen. We willen komen tot samen met onze externe partners vormgegeven oplossingen. In die gezamenlijke aanpak speelt de gemeente dan de rol van regisseur.

Van gefragmenteerde dienstverlening naar vraaggestuurde, geïntegreerde dienstverlening

We willen een vraag van de klant vanuit alle invalshoeken in één keer volledig beantwoorden. Dat is al enige tijd ons uitgangspunt. Dat lukt nog niet altijd. We blijven hierin dan ook investeren. We willen toe naar vraaggestuurde dienstverlening, met de wensen en behoeften van de klant als uitgangspunt en de organisatie ondersteunend hieraan.

Het versterken van het strategisch vermogen van de gemeente

Als er sprake is van complexiteit en onzekerheid komt het aan op strategisch vermogen. Maar ook als het gaat om de lange termijn, wanneer beleidsterreinen met elkaar samenhangen en samenwerken of als er spanningen zijn tussen gemeente en samenleving. In al die gevallen is een goed ontwikkeld strategisch vermogen nodig om de juiste beslissingen te nemen en om de uitvoering soepel te laten verlopen. Het gaat om het steeds weer maken van de verbinding tussen nu en de lange termijn, tussen abstract en concreet.

Flexibele inzet van medewerkers

Binnen onze compacte organisatie willen we mensen breed inzetten. Met het oog op de loonsomstop moeten onze medewerkers bovendien de uitstroom van oud-collega's opvangen. Dit vraagt om nog meer flexibiliteit en een nog bredere inzetbaarheid. Tegelijk moeten we erkennen dat mensen niet in het oneindige in staat zijn allerlei klussen op zich te nemen; er zijn denkers en doeners. Het flexibel inzetten van mensen wordt makkelijker als mensen met min of meer vergelijkbare werkzaamheden organisatorisch dicht bij elkaar zitten.

Deze organisatieprincipes vragen een andere houding en ander gedrag van onze ambtenaren. Het gaat er immers om dat we waarde toevoegen in en voor het dorp. Om gericht te werken voor de Brummense samenleving is een mentaliteit nodig die de Brummense samenleving ook daadwerkelijk voorop zet. De nieuwe ambtelijke mores zijn nieuwsgierig zijn, durven loslaten en streven naar beter en mooier en dat in interactie met inwoners, ondernemers en kennisinstellingen. De Brummense ambtenaar werkt daar waar het dorp zijn of haar kennis en ervaring het hardst nodig heeft.

Voor nu en de komende jaren wordt verder gewerkt aan het verder uitrollen van “Van Partij naar Partner”. In het nieuwe coalitieakkoord “Schakelen naar de toekomst” heeft het college uitgesproken dat de speerpunten, middelen en instrumenten zoals opgenomen in “Van Partij naar Partner” leidend zijn en blijven.

“Het ingezette ontwikkeltraject voor de organisatie ‘Van partij naar partner’ wordt waar nodig versterkt en vooral gericht op de het programmatisch werken. Helder wordt gemaakt op welke wijze de regierol bij welke beleidsterreinen moet worden versterkt”.

Wij werken voor Brummen!

Onze focus is Brummen en haar inwoners. Het politieke bestuur is onze opdrachtgever. Wat wij doen en hoe we het doen heeft een effect op eenieder die hier woont, werkt en recreëert. Daarbij hebben we vertrouwen in de eigen kracht en creativiteit van bewoners, organisaties, instellingen en bedrijven van Brummen. We doen het dus niet alleen. In Brummen werken we met het dorp aan het dorp, dat is waar we als organisatie voor staan. Dat doen we door het leveren van een top dienstverlening, door wie we zijn en wat we doen. Wij zijn klantgericht, werken uitstekend samen en behalen de vooraf afgesproken resultaten binnen de daarvoor gestelde termijn. Dat doen we door in een goede sfeer, eenvoudige oplossingen aan te dragen en vertrouwen te hebben in elkaar en in het dorp. Dit is de koers die we op gaan en waar we elkaar op moeten bevragen. De focus van de organisatie ligt op het dorp en haar inwoners. Het politiek bestuur is haar opdrachtgever. De organisatie is zich er van bewust dat wat zij doet en hoe zij dat doet effect heeft op eenieder die hier woont en werkt. Daarbij vertrouwt zij op de eigen kracht en creativiteit van bewoners, organisaties, instellingen en bedrijven van Brummen. Dit krijgt vorm in een compacte, flexibele en kwalitatief hoogwaardige organisatie in een netwerk van stakeholders. Hierbij hoort een passende bedrijfsvoering bij met sturing, leiderschap en goed werkgeverschap.

Toekomstbestendige organisatie

Vanuit het adagium “We werken voor Brummen” streven we naar een toekomstbestendige organisatie. Een organisatie die aansluit bij de dynamiek van het dorp en zich dienstverlenend opstelt. Diverse majeure maatschappelijke trends hebben invloed op onze organisatie en vragen om toekomstgericht te kijken naar de ontwikkeling van het takenpakket en de rol die we als organisatie willen pakken. Een punt van zorg is de naderende uittreding van ca 20 collega’s. Het merendeel zit op beleidsniveau en zal binnen 5 jaar uittreden. In onze visie op P&O is het PUP (persoonlijk uitredingsplan) geïntroduceerd. Het PUP is ervoor om afspraken te maken met de toekomstig uittredende collega op welke wijze de opvolging wordt geregeld, hoe de kennisoverdracht wordt georganiseerd en op welke wijze de medewerker in de nadagen van zijn carrière nog meerwaarde kan bieden voor de gemeentelijke organisatie. We zullen vroeg moeten anticiperen op het vertrek, en actief doorstroming en opleiden binnen de ambtelijke organisatie ter hand gaan nemen. Daarbij hoort ook een kritische blik op de wijze waarop de taken die bij de uittredende medewerkers zijn belegd ook wellicht op een andere manier belegd kunnen worden.

Een compacte organisatie

De komende periode wordt, vooruitlopend op te verwachten trends en ontwikkeling bijvoorbeeld in personeelsbestand, nadrukkelijk overwogen of de betreffende taken in de toekomst nog door de gemeente zelf opgepakt moeten worden. Wanneer het antwoord hierop bevestigend is, zal worden onderzocht of de organisatie deze taak door een ander kan laten verzorgen. Zo vergroot de zelfredzaamheid van het dorp en ontwikkelt de organisatie zich verder door tot een compacte kern. Uitgangspunt is dat start en evaluatie als taak van de overheid blijft bestaan.

Een flexibele organisatie

Gelijk met het vergroten van de zelfredzaamheid en het daarbij behorende krimpen van het werkpakket van de gemeente, decentraliseren er verschillende taken vanuit het Rijk. Daarom moeten accenten binnen de organisatie verlegd worden. Taken uit het verleden vervallen, nieuwe taken ontstaan. Naast de krimp richting compacte organisatie, moet de organisatie flexibeler worden. In 2015 zal hierop verder

worden ingezet. Een belangrijk middel daarbij is personeelsmobiliteit. Hiervoor is in het verleden een aantal randvoorwaarden gecreëerd – zoals een aanstelling in algemene dienst en een flexibel werving en selectiebeleid – die het mogelijk maken om met de bezetting mee te bewegen met trends en ontwikkelingen. Dit biedt ontwikkelperspectieven voor medewerkers en ruimte voor maatwerk voor de werkgever. Meer nog dan in het verleden zullen medewerkers niet vast zitten op één plek, binnen één afdeling, maar een substantieel deel van de bezetting zal met wisselende werkzaamheden belast worden. Zo ontstaat een flexibele bezetting waarbij ook andere groepen dan vast personeel (stagiaires, trainees en vrijwilligers) worden ingezet. Principe is dat medewerkers niet alleen binnen Brummen worden ingezet, maar ook in de regio actief zijn. Binnen de regio Stedendriehoek wordt thans onderzocht in hoeverre het oprichten van een regionaal mobiliteitscentrum is te realiseren. Zo ontwikkelt de gemeente Brummen zich tot een flexibele organisatie waarbij de juiste medewerker op het juiste moment met de juiste werkzaamheden is belast.

Een kwalitatief hoogwaardige organisatie

De medewerkers van de gemeente Brummen zijn flexibel inzetbaar, slagvaardig en beschikken over hoogwaardige kennis om vanuit een regierol samen te werken met het dorp. Dit vraagt om meer eigen verantwoordelijkheid en het besef dat taken in veel gevallen ook in het dorp moeten worden gelegd. We enthousiasmeren medewerkers om met deze bril naar de Brummense samenleving te kijken en we dagen hen uit om te zoeken naar de toegevoegde waarde van hun persoonlijk handelen voor Brummen. Dit past bij een overheid die partnerschappen aangaat, allianties smeedt en samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisatie aan de toekomst bouwt. Medewerkers gaan meer dan in het verleden ruimte geven aan de inwoners van Brummen om hun eigen verantwoordelijkheid te pakken en de schouders onder de toekomst van Brummen te zetten, terwijl ten aanzien van de kwetsbaren de dienstbaarheid die van een overheid verwacht mag worden bewaakt blijft. Om medewerkers hierin te begeleiden wordt in 2015 ingezet op leren en ontwikkelen. Hiervoor zijn diverse instrumenten ontwikkeld zoals de concepten “Train de trainer” en “Train je collega”. Er zijn trainingen voor houding en gedragsaspecten ten behoeve van de organisatiecultuur en het verbeteren van de dienstverlening.

De rol van onze leidinggevenden is hierbij van cruciaal belang. Deze verandering wordt met communicatie ondersteund.

Het Nieuwe Werken

Het programma HNW is onderdeel van het ontwikkelprogramma “Van Partij naar Partner”. HNW is een beweging en gaat om verandering van gedrag van ambtenaren. We bevorderen het gebruik maken van elkaars kennis en kunde. Door ervoor te zorgen dat informatie altijd en overal toegankelijk is, is samenwerken mogelijk. Ook ontstaan door het gebruik van de huidige technologieën nieuwe innovatieve coalities en samenwerkingsverbanden met het dorp. Voor een cultuurverandering is echter tijd en geduld nodig. Daarom is het van belang dat we de verandering, die met HNW al op gang is gebracht, doorzetten om te groeien naar een wendbare, attractieve en slagvaardige ambtelijke organisatie

Externe inhuur

Sedert een aantal jaren kent de gemeente Brummen geen structureel budget voor inhuur. In het kader van de bezuinigingen wordt er sinds enkele jaren op gestuurd om inhuur alleen te laten plaatsvinden op projectbasis of als invulling van vacatureruimte. Voor ziekte en overwerk is wel een budget beschikbaar van ca € 80.000. In 2015 is voor externe inhuur budget voor 2 fte beschikbaar gesteld tot het eind van het jaar. Uiteraard betekent de inperking van de inhuurkosten vooralsnog een beperking van de mogelijkheden om een flexibele schil in te vullen met externe krachten.

Ziekteverzuim en gesprekscyclus

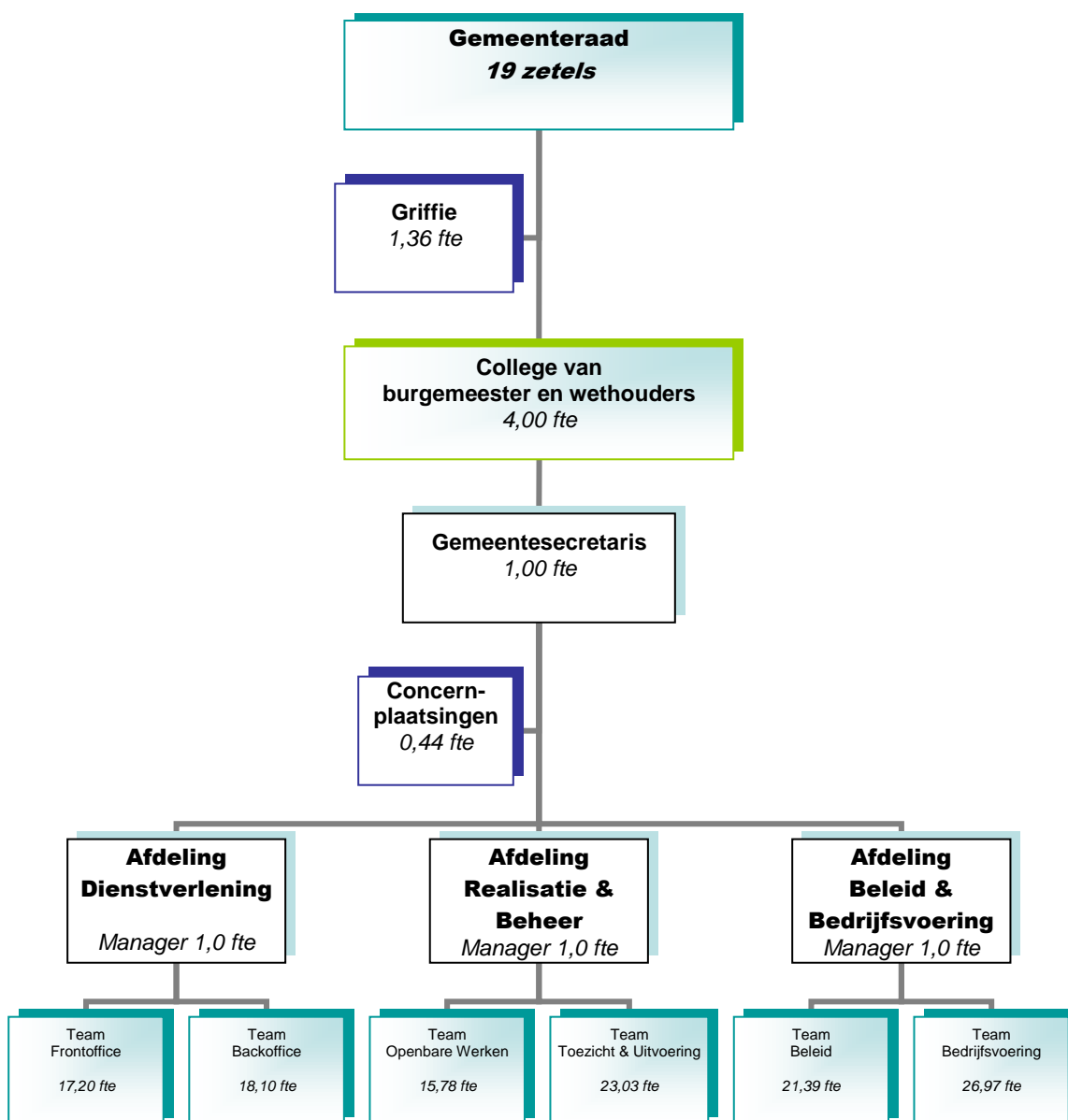
In het kader van goed werkgeverschap blijven we aandacht schenken aan het verder terugdringen van het ziekteverzuim. Voor 2015 streven we naar een verzuimpercentage van niet meer dan 5 % en een verzuimfrequentie van niet meer dan 1. Een aanscherping ten opzichte van 2014 achten we niet realistisch, omdat ook in 2015 de druk op het personeel hoog zal zijn als gevolg van de nieuwe inrichting van de organisatie, nieuwe werkwijzen en de krimppogave.

Uitvoering van de gesprekscyclus houdt in dat in principe jaarlijks met elke medewerker een IWP (individuele werkplanning) en een functioneringsgesprek wordt gevoerd.

Een passende bedrijfsvoering

Bij een compacte, flexibele, kwalitatief hoogwaardige organisatie hoort een passende bedrijfsvoeringfunctie die deze primaire organisatie daarbij ondersteunt. Recentelijk is gestart met het project Kwaliteitszorg, een project dat richting 2018 moet leiden tot een efficiënte en duurzame bedrijfsvoering die optimaal aansluit op de vraag vanuit de maatschappij. Daarbij volgt de organisatie landelijk afgesproken processen, formulieren en standaardapplicaties. Standaardiseren betekent echter niet uniformeren, er blijft ruimte voor maatwerk in producten en diensten. Er zullen de komende jaren digitaliseringsoperaties worden gerealiseerd waardoor het meervoudig gebruik van gegevens, met een enkelvoudige opslag mogelijk wordt.

De organisatiestructuur in 2015

De formatie en de loonsom

De ontwikkeling van de formatie in de afgelopen jaren ziet er als volgt uit:

Omschrijving	1-1-2013	1-1-2014	1-1-2015
Griffie	1,36	1,36	1,36
Gemeentesecretaris	1,00	1,00	1,00
Ambtelijke organisatie	125,50	124,53	125,91
Te realiseren formatiedaling			-/- 1,38

Het organogram op de vorige pagina leidt bij de afdelingen, inclusief een concernplaatsing, tot een werkelijke totale formatie inclusief vacatures van 125,91 fte. In relatie tot de toegestane formatie van 124,53 zal er nog een formatiedaling moeten plaatsvinden van 1,38 fte. De loonsom voor de toegestane formatie is in de begroting 2015 opgenomen. De raming is gebaseerd op het op 15 juli 2014 gesloten principeakkoord tussen de VNG en de vakorganisaties, rond een nieuwe CAO voor het gemeentepersoneel.

In de onderstaande tabel zijn de personeelslasten en overige kerncijfers over de organisatie opgenomen.

Onderdeel	Werkelijk 2013	Raming 2014	Raming 2015
Loonsom van de ambtelijke organisatie (incl griffie en secr)	€ 7.259.277	€ 7.601.609	€ 7.848.524
Aantal personeelsleden	148	148	148
Percentage mannen in dienst	50%	50%	50%
Percentage vrouwen in dienst	50%	50%	50%
Ziekteverzuimpercentage, totaal (excl zwangerschap)	5.86%	5 %	5 %

Informatie in de samenleving

Steeds maar stijgende ICT-kosten zijn een doorn in het hoog. We lezen met grote regelmaat in de krant over mislukte ICT-projecten en vooral als dit bij de overheid gebeurt, is de verantwoordiging groot. Een samenleving zonder ICT is niet denkbaar. Nieuws en informatie-uitwisseling gaat 24 uur per dag door. De vraag naar en behoefte aan digitale dienstverlening wordt steeds groter. Het is de norm dat we gevraagde informatie direct kunnen opvragen. Inwoners en bedrijven gaan ervan uit dat wij de gevraagde gegevens paraat hebben en dat moet ook zo zijn. Dat is de reden dat het stelsel van basisregistraties is bedacht. De gemeentelijke informatiesystemen zijn zeer complex. Anders dan in andere bedrijfstakken, bedient de gemeente maximaal rond de 400 processen, in het geval van de gemeente Brummen zijn dat er rond de 280. Deze processen moeten aan elkaar worden gekoppeld, niet omdat informatiekundigen dat interessant vinden, maar omdat dit landelijk is afgesproken. Na de invoering van verplichte onderdelen uit het Nationaal Uitvoeringsprogramma (NUP), zoals het verplichte onderhoud en afnemen van de basisregistraties, Digi-D, de invoering van de webrichtlijnen en het digitaliseren van de processen, is nu de tijd aangebroken van koppelen van de diensten aan klanten. De meest tot de verbeelding sprekende is mijnoverheid.nl, waarin elke inwoner en elk bedrijf in Nederland via Digi-D of e-Herkenning, kan beschikken over de eigen informatie en informatie die geografisch bepaald is.

Nieuwe netwerken worden opgezet, om de inwoners zo goed mogelijk van dienst te zijn, in het kader van de decentralisaties. Ook hierin zal informatietechnologie een rol gaan spelen. Aan de spreekwoordelijke keukentafel heeft de hulpverlener de gegevens van een cliënt nodig. Anders blijft het systeem van "kastje naar de muur" in stand. We hebben een groot deel van de benodigde informatie in zicht of bezit. Maar de informatiekoppeling met de zorg is een nieuwe tak van sport. Dit in een veld, waar men net het niet zo succesvolle Digitale Klantdossier achter de rug heeft. Uit deze casus hebben we geleerd dat privacy en informatiedeling niet altijd goede vrienden zijn.

Op het gebied van informatietechnologie werken we samen met de gemeente Voorst. De vrijwel identieke architectuur, maakt de samenwerking eenvoudig. Door investeringsmomenten te laten samenvloeien is extra investering over het algemeen niet noodzakelijk. Samenwerking in bedrijfsvoeringsonderdelen betekent automatisch nadenken over (uitvoerings)processen. In die zin is ICT niet slechts randvoorwaardelijk, maar soms juist de aandrijfjas.

Vanwege de kostenstructuren in de wereld van de ICT blijft het zaak om samenwerkingen slim aan te pakken, om niet te verzanden in de wurggreep van de grote licentiebedrijven.

In de komende jaren zal de digitalisering zich door ontwikkelen. Wij zullen ervoor zorgen dat wij dit goed kunnen faciliteren. Hiervoor zullen de investeringen in een goede netwerkstructuur noodzakelijk is. Dat deze voldoet aan de Baseline voor de informatiebeveiliging, maar dat deze toch de openheid en transparantie biedt, die de maatschappij van ons verlangt. Hiertoe werken we samen met een solide partner met dezelfde belangen: de kosten laag houden en de kwaliteit hoog. De grote ontwikkelingen zullen liggen in het ondersteunen van de processen van de 3D's, het plaats- en tijdonafhankelijk werken en het zo veilig en breed mogelijk beschikbaar houden en krijgen van de informatie.

5. Planning & Control cyclus

Aan de raad worden verschillende instrumenten aangeboden waarmee zij in staat wordt gesteld haar sturende en controlerende taak uit te voeren. Via onder andere de kadernota en de programmabegroting kan zij periodiek beleidsinhoudelijke en financiële beleidsafwegingen op hoofdlijnen maken.

Van het college wordt verantwoording gevraagd over de uitvoering van het vastgestelde beleid via de bestuursrapportages en de jaarstukken.

Interne monitoring van de bedrijfsvoering vindt plaats via evaluaties en controles. Hierbij worden onder andere de uitkomsten van de onderzoeken door de rekenkamercommissie betrokken.

In 2015 wordt een verder vervolg gegeven aan de ingezette vereenvoudiging en aanpassing van de P&C-cyclus. Dit betreft enerzijds een inhoudelijke verbetering, waardoor de verschillende producten (begroting, jaarverslag, bestuursrapportage) beter aansluiten op de verwachtingen van de doelgroep. Anderzijds wordt ook het proces, de manier waarop de producten tot stand komen, geoptimaliseerd.

6. Rechtmatigheid

Ook de gemeente Brummen dient rechtmatig te handelen en hierover verantwoording af te leggen. Rechtmatigheid houdt in het handelen in overeenstemming met wet- en regelgeving, waaronder ook begrepen zijn de gemeentelijke verordeningen, raads- en collegebesluiten. Voor de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen (die handelingen waaruit financiële gevolgen ontstaan die als baten, lasten en/of balansmutaties in de jaarrekening dienen te worden verantwoord) is sprake als in de bedrijfsvoering wordt voldaan aan de wettelijke eisen en interne regelgeving. De handelingen moeten gebeuren volgens de regels die gelden.

Om hier invulling aan te geven worden verordeningen die nieuw gemaakt dan wel geactualiseerd zijn intern getoetst op rechtmatigheidsaspecten. Dit kan onder andere inhouden dat te gedetailleerde bepalingen worden geschrapt en dat de handhaafbaarheid wordt getoetst.

Tevens worden interne controles uitgevoerd om invulling te geven aan het planning en control proces. Binnen deze interne controles wordt expliciet aandacht geschonken aan rechtmatigheidsaspecten. Hierbij zal ook aandacht geschonken worden aan misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Onderwerpen die hierbij in ieder geval aan de orde komen zijn inkoop en aanbesteding, verstrekte subsidies, WWB en WMO. Indien nodig zullen procesbeschrijvingen worden aangepast. Jaarlijks wordt een controleprotocol gemaakt waarin onder meer is aangegeven met welke diepgang en op welke (rechtmatigheids)aspecten de accountant haar werkzaamheden zal uitvoeren.

Algemeen

Deze paragraaf gaat in op de doelstellingen, activiteiten en de mate van de financiële betrokkenheid van de samenwerkingsverbanden, waarin onze gemeente deelneemt en verder een bepaalde bestuurlijke invloed kan uitoefenen.

In de begrotingsvoorschriften 2004 (BBV) wordt hiervoor het begrip “verbonden partijen” gehanteerd. Hieronder wordt verstaan het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen om daarmee het publieke belang te behartigen.

De voorschriften 2004 geven aan dat in de begroting in een aparte paragraaf tenminste aandacht moet worden geschonken aan de visie, welke onze gemeente heeft op de verbonden partijen in relatie tot de uitvoering van de gemeentelijke doelstellingen. Wat willen we met deze partijen? Hoe past de uitvoering van de taken binnen onze gemeentelijke programma's? Hoe dragen zij bij aan het uitvoeren van het door gemeente gewenste beleid? Ook moeten de beleidsvoornemens van de partijen zelf aan de orde komen. Vanaf 2015 zijn de eisen aan Paragraaf F aangescherpt. Opgenomen zijn de laatst beschikbare cijfers over vermogens en resultaten. Omdat begrotingen van de verbonden partijen voor 2015 nog niet beschikbaar zijn, zijn die gegevens niet in paragraaf F opgenomen.

De begrotingsvoorschriften definieerden een verbonden partij als een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk **en** een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft, hetzij via een vertegenwoordiging in het bestuur of via stemrecht. Het financiële belang is het bedrag dat aan de verbonden partij ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is, of het bedrag waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet kan nakomen.

De huidige aantallen verbonden partijen is conform Paragraaf F bij de jaarstukken 2013.

Het rapport van de rekenkamer van 2013 over het informatieniveau met betrekking tot het werkvoorzieningsschap Delta is aanleiding om vanaf de programmabegroting 2014 in de Paragraaf F bij de genoemde verbonden partijen aanvullende toelichting te geven met betrekking tot mogelijke risico's. Bij elke verbonden partij zal dit bij het onderdeel “ontwikkelingen” beschreven worden.

De verbonden partijen van onze gemeente

Uitgaande van de definitie van verbonden partijen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft onze gemeente de volgende verbonden partijen:

I – Deelname in vennootschappen;

1. Bank Nederlandse Gemeenten;
2. Vereniging Nederlandse Gemeenten;
3. Berkel Milieu;
4. Waterbedrijf Vitens;
5. NUON/Vattenfalls;
6. VAM/ESSENT/RWE.

II – Deelname in gemeenschappelijke regelingen

- 7a Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG);
- 7b Brandweer cluster IJsselstreek
- 8. Regio Stedendriehoek;
- 9. Sociaal Werkvoorzieningsschap Regio Zutphen;
- 10. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland;
- 11. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ).

III – Overige samenwerkingsvormen

- 12. Regionaal Archief Zutphen;
- 13. Regiotaxi Gelderse Vallei;
- 14. Stichting Archipel;
- 15. PPS constructie Lombok II Eerbeek;
- 16. RGV Holding B.V.;
- 17. Samenwerkingsovereenkomst (SOK) in kader centrumplan Eerbeek.

Informatie per verbonden partij

1. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van de overheid en voor het maatschappelijk belang. De BNG voorziet in zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening en biedt zo toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publieke sector. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. De missie en de strategie van de BNG zijn vertaald in de volgende strategische doelstellingen:

- a. Behoud van substantiële marktaandelen in de Nederlandse publieke sector en semi-publieke domein.
- b. Behalen van een redelijk rendement voor aandeelhouders.

Voorwaardenscheppend hiervoor zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en het realiseren van klantenpartnerschap op een zo effectief en efficiënt mogelijk wijze.

Brummen vraagt altijd bij de BNG een offerte bij het willen aangaan van een nieuwe lening. (zie paragraaf D).

Brummen heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op aandelen die de gemeente in bezit heeft.

Het financiële belang

De gemeente bezit 702 aandelen van € 2,50 per stuk, wat een waarde van € 1.755 vertegenwoordigt. Dit aantal is 0,00144% van het totaal aantal aandelen dat de BNG heeft uitgegeven. In de begroting 2015 wordt met een dividend uitkering rekening gehouden van € 1.000 cf. 2014. De werkelijke ontvangst in 2014 is € 892, terwijl de bate in 2013 net boven de € 1.000 lag.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Gelet op de manier waarop de BNG opereert is er voor de gemeente Brummen als aandeelhouder geen reden het beleid aan te passen. De beleidsvrijheid voor gemeenten is verder beperkt sinds de aanpassing van de Wet financiering decentrale overheden (wet Fido) per eind 2013.

Ontwikkelingen

Sinds eind 2013 zijn gemeenten rentedragende liquide middelen in de schatkist onder te brengen. Dit beperkt de BNG in de (bedrijfsmatige) mogelijkheden binnen het bankverkeer. van de BNG.

Het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar

Eigen vermogen per	01-01-2013	€ 2.752 miljoen
Eigen vermogen per	31-12-2013	€ 3.430 miljoen
Vreemd vermogen per	01-01-2013	€ 139.443 miljoen
Vreemd vermogen per	31-12-2013	€ 127.721 miljoen
Achtergestelde schulden per	01-01-2013	€ 33 miljoen
Achtergestelde schulden per	31-12-2013	€ 23 miljoen

Over 2013 realiseerde BNG Bank een nettowinst na belastingen van € 282 miljoen (2012: € 332 miljoen).

De financiële vooruitzichten voor de kernklantsectoren van de bank blijven weinig positief. BNG Bank verwacht desondanks dat de nieuwe langlopende kredietverlening in 2014 op een met 2013 vergelijkbaar niveau zal uitkomen, als gevolg van een grote vraag naar herfinanciering van bestaande leningen. Het renteresultaat over 2014 zal mede door de aanhoudend lage lange rentetarieven naar verwachting licht lager uitkomen dan over 2013. Het resultaat financiële transacties zal ook in de nabije toekomst gevoelig blijven voor de mate van economisch herstel binnen de eurozone. Gezien de aanhoudende onzekerheden acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de nettowinst 2014

2. Vereniging Nederlandse Gemeenten

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Belangenbehartiging van alle gemeenten bij andere overheden. Tweede Kamer, Kabinet en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke gesprekspartners. Dienstverlening: advisering aan alle leden over actuele ontwikkelingen (pro actief) en advisering aan individuele leden (op verzoek). De platformfunctie wordt uitgeoefend via de VNG-commissies, Provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en ledenraadplegingen.

Vanuit de VNG, vestigingsplaats Den Haag, wordt regelmatig overlegd met besluitvoorbereiders van departementen en provincies. Zo vindt in een vroeg stadium beïnvloeding, in voor gemeenten gunstige zin, van wet- en regelgeving plaats. Deze belangenbehartiging zet zich voort in het gehele proces van besluitvorming bij de rijksoverheid en provincies. De VNG initieert bestuurlijk overleg waarbij een delegatie van VNG-bestuurders en directieleden onderhandelt namens de gemeenten met ministers en staatssecretarissen. De VNG-belangenbehartiging richt zich ook op Tweede en Eerste Kamer en belangrijke maatschappelijke organisaties. De soms tegenstrijdige belangen van grote en kleine gemeenten en de rol van de VNG daarbij is regelmatig punt van aandacht binnen de VNG.

Het financiële belang

De bijdrage van onze gemeente wordt in 2015 geraamd op € 28.564, met daarnaast een bijdrage aan de VNG, afdeling Gelderland van € 1.050. De definitieve hoogte van de financiële bijdrage (contributie) wordt in de Buitengewone Algemene Leden Vergadering door de leden van de VNG bepaald.

Geconsolideerde balans van de VNG per ultimo

	2013	2012
Groepsvermogen	€ 59.745	€ 58.809
Voorzieningen	€ 2.625	€ 1.902

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens. Door uitbreiding van taken vanaf 2015 zal er op meer vlakken ondersteuning van gemeenten door het VNG aan de orde kunnen zijn.

Ontwikkelingen

Per 1 januari 2013 is Coöperatie VNG Diensten U.A. enig lid van Coöperatie Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) U.A. Om die reden is King per dezelfde datum in de consolidatie betrokken. Geen verdere ontwikkelingen dan wat onder beleidsvoornemens vermeld staat.

Qua financieel risico is er geen direct risico. Het in de ogen van Brummen niet voldoende behartigen van de belangen van kleine gemeenten zou wel op termijn schade kunnen opleveren. VNG blijft namens de gemeenten pleiten voor het ongedaan maken van de korting gemeentefonds in relatie tot de schaalgrootte van gemeenten. Dit thema lijkt het kabinet (voorlopig) te laten vallen, maar de bijbehorende korting is blijven staan.

3. Berkel Milieu

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Berkel Milieu NV, vestigingsplaats Zutphen, verzorgt de inzameling van al het huishoudelijk afval voor de gemeenten Brummen, Bronckhorst, Doesburg, Lochem en Zutphen.

Niet alleen de lediging van groene en grijze containers, maar ook de inzameling van onder meer papier, glas, chemisch afval, snoeiafval, kunststoffen en grof huishoudelijk afval.

Verder houdt Berkel Milieu NV zich ook actief bezig met ongediertebestrijding en beheert de afvalbrengpunten in o.a. Brummen.

Het financiële belang

De gemeente is aandeelhouder van Berkel Milieu. De deelname van de gemeente in de vennootschap is gebaseerd op het aantal particuliere huisaansluitingen in onze gemeente. Dat zijn de aansluitingen waar Berkel Milieu huishoudelijk afval inzamelt. Per 100 huisaansluitingen heeft de gemeente recht op 1 aandeel. De gemeente heeft per eind 2012 82 aandelen in bezit met een tegenwaarde van rond € 37.210. Op basis van een jaarlijkse dienstverleningsovereenkomst wordt de hoogte van de bijdrage van onze gemeente bepaald. In 2015 gaat het daarbij om een bedrag van afgerond € 1.300.000. Dit bedrag is € 144.000 lager dan in 2014.

	2012	2011
Eigen vermogen		
Gestort en opgevraagd kapitaal	275.445	275.445
Algemene reserve	2.936.312	2.740.579
Onverdeelde winst	<u>350.441</u>	<u>403.984</u>
	3.562.198	3.420.008
Voorzieningen		
Overige voorzieningen	<u>209.037</u>	<u>186.710</u>
	209.037	186.710
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Handelscrediteuren	1.411.502	1.187.587
Schulden aan participanten	800.093	727.309
Belastingen en premies sociale verzekeringen	50.004	44.866
Overige schulden en overlopende passiva	<u>543.611</u>	<u>640.723</u>
	2.805.210	2.600.485

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De gemeente staat positief tegenover het samengaan van Berkel Milieu N.V. met Circulus B.V., zoals bij ontwikkelingen wordt aangegeven.

Ontwikkelingen

In 2014 wordt een fusie met Circulus geformaliseerd die met terugwerkende kracht geldt vanaf 1 januari 2014. Qua risico, uitgaande van een gelijke soort bedrijfsvoering als bij Berkel Milieu, verandert er niets.

4. Waterbedrijf Vitens

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De vennootschap, vestigingsplaats Utrecht, heeft ten doel de uitoefening van een publiek (drink)waterbedrijf, daaronder begrepen de winning, productie, transport, verkoop en distributie van water en het verrichten van alles wat met de publieke waterwinning verband houdt of daaraan bevorderlijk kan zijn in de ruime zin van het woord.

Het financiële belang

Tot en met 2005 was de gemeente aandeelhouder via het in bezit hebben van zowel gewone- als preferente aandelen. Op 26 januari 2006 besloot de gemeenteraad de preferente aandelen aan het waterbedrijf te verkopen voor een bedrag van € 1.432.200. Om de aankoop te financieren heeft Vitens op hetzelfde moment een zogenaamde “achtergestelde” lening van de gemeente ontvangen. Deze lening, die in een tijdsbestek van 15 jaar wordt afgelost, levert in 2015 een geraamde rentebaten op van € 24.060, gebaseerd op 4,2% over € 572.880.

Het Eigen Vermogen van Vitens is met € 52,2 miljoen toegenomen per 31.12.2013 naar € 438,3 miljoen. Het totaal vermogen bedraagt € 1.711,8 miljoen, de schuldenlast bedraagt € 1.043,4 miljoen.

Na de verkoop van de preferente aandelen heeft de gemeente alleen nog 21.364 “gewone” aandelen in bezit. Het jaarlijkse dividend wordt op € 57.000 geraamd. Dit bedrag ligt in de lijn van de werkelijke ontvangst aan dividend vanaf 2008.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens.

Ontwikkelingen

Elke daadwerkelijke aflossing met € 95.480 per jaar verkleint het risico dat aan een achtergestelde lening zit. Bij een faillissement zal de uitbetaling van het dan nog uitstaande bedrag aan lening de minste kans van slagen op verhaal hebben.

5. NUON/Vattenfall

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De verbondenheid met de NUON beperkt zich tot een achtergestelde lening waarover Brummen een jaarlijkse rente ontvangt van € 84.666.

Het financiële belang

De jaarlijkse renteopbrengst is het resultaat van een vaste 10% over de uitstaande belegging van afgerond € 846.660.

Equity attributable to Nuon shareholders:

	2013	2012
Share capital	684	684
Share premium	2,797	2,797
Reserve for cash flow hedge	-33	-44
Currency translation reserve	1	1
Other reserves	-110	609
Result for the year	-419	-716
Total equity attributable to Nuon shareholders	2,920	3,331

Uit deze gegevens blijkt dat NUON in 2013 een verlies geleden heeft van € 419 miljoen. In vergelijking met 2012 (€ 716 miljoen verlies) is dit verlies kleiner geworden.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifiek beleid geformuleerd.

Ontwikkelingen

Vattenfall is voor 100% eigendom van de Zweedse staat. Vattenfall is voornemens om het niet Scandinavie-deel voor een gedeelte te verkopen. Dat zou ook NUON kunnen betreffen. Risico op het (deels) niet uitbetalen van rente wordt als klein beschouwd. Het rentepercentage van 10% kan als ongekend hoog

kan worden beschouwd. Het feit dat er van aflossing op de uitstaande lening geen sprake is, betekent bij een faillissement wel dat terugbetaling een geringe kans van slagen heeft. Ook zal er dan geen sprake meer zijn van rentebetalingen.

6. VAM/ESSENT/RWE

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De gemeenten in de Regio Stedendriehoek hebben in het verleden bijgedragen aan het kapitaalfonds, waaruit de VAMIJ C.V. gefinancierd is. DE VAMIJ is later opgegaan in ESSENT. De afspraak is gemaakt dat de gemeenten de bijdragen in 2016 terugkrijgen, waarbij rekening is gehouden met compensatie voor geleden renteverlies. Het aan Brummen uit te betalen bedrag komt daarmee op € 172.938. Per 1.10.2009 is Essent onderdeel van RWE.

Het financiële belang

Het financiële belang van Brummen is eenmalig en wordt conform afspraak in 2016 beëindigd door de terugbetaling van de eerder genoemde € 172.938. Dit bedrag zal, via het rekening resultaat 2016, leiden tot een eenmalige bate die dan toegevoegd zal worden aan de Algemene Vrije Reserve van Brummen. De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat informatie over de hoogte van het Eigen Vermogen van RWE/Essent niet hier hoeft te worden vermeld.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens.

Ontwikkelingen

Geen. Risico op het (deels) niet uitbetalen van het Brummen toekomstige bedrag wordt als zeer klein beschouwd.

7a. Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Op grond van de bepalingen in de Brandweerwet 1985 is de regio belast met de regionale (verlengd lokale) brandweertaken. Hieraan wordt invulling gegeven door de samenwerking van verschillende diensten en besturen. Er wordt samengewerkt op het gebied van:

- brandweezorg;
- rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- geneeskundige hulpverlening bij rampen;
- handhaving van openbare orde en veiligheid.

Het financiële belang

De gemeentelijke bijdrage aan de regio, inclusief de GHOR, is afhankelijk van het aantal inwoners. De bijdrage 2015 staat geraamd voor € 163.219 (2014: € 161.736, 2013: € 170.389, 2012: € 201.870).

	eind 2013	eind 2014	eind 2015
Bestemmingsreserves	3.669	3.500	3.500
Nog te bestemmen resultaat	2.824	ntb	ntb
Totaal eigen vermogen	6.493	3.500	3.500
Vreemd vermogen	36.723	36.000	36.000
Verwacht resultaat 2014 + 2015		nihil	nihil

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Uitvoering van het in gang gezette heroverwegingstraject MOED binnen de Veiligheidsregio.

Ontwikkelingen

Ontwikkelingen binnen de brandweerclusters moet in principe budgettair neutraal verlopen. Om dit mogelijk te maken zal, indien nodig, ook naar het de bijdragen vanuit de clusters aan de VNOG gekeken worden. Een eventuele verlaagde inkomst voor de VNOG zal dan binnen de VNOG (vestigingsplaats: Apel-

doorn) tot lagere kosten moeten leiden. Buiten normale bedrijfsvoering risico's zijn er geen specifieke risico's te benoemen.

7b Brandweercluster IJsselstreek

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Sinds half 2010 is de brandweezorg voor de gemeenten Brummen, Lochem en Zutphen bij de cluster IJsselstreek neergelegd.

Het financiële belang.

In de begroting 2015 van Brummen is rekening gehouden met een bijdrage van € 744.585. Dit is inclusief het bedrag dat voor het materieel aan de cluster is overgedragen.

Voor Eigen Vermogen: zie onderdeel 7a.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De gemeente is alleen nog verantwoordelijk voor de huisvesting. Mocht in de toekomst ook overdracht van de huisvesting worden overwogen, dan zal dit met de groots mogelijke zorgvuldigheid gebeuren. Het beleid is erop gericht om de nieuwe cluster zo optimaal mogelijk voorbereid te hebben op de huidige taken en de onvermijdelijke incidentele situaties. Ook moet de cluster veranderingen, die mogelijk vanuit rijksniveau komen, kunnen oppakken. Daarbij is kostenbewustzijn van groot belang. Het cluster gaat voor kwaliteitsverbetering tegen maximaal dezelfde kosten ten tijde van de gemeentelijke brandweer.

Ontwikkelingen

Herijking van de wijze van bepalen van de bijdrage vanuit de drie deelnemende gemeenten kan het risico voor Brummen met zich meebrengen van een hogere bijdrage vanuit Brummen.

8. Regio Stedendriehoek

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Het bureau van de Stedendriehoek coördineert, faciliteert en communiceert de samenwerking tussen de gemeenten binnen de Stedendriehoek. Daarnaast biedt ze ambtelijke ondersteuning aan de Regioraad en Dagelijks Bestuur van de regio. Het bureau heeft tevens communicatielijnen op alle niveaus tussen bestuurders, uitvoerders en bevolking. Vanuit deze taken is Bureau Stedendriehoek verantwoordelijk voor diverse publicaties zoals het Jaarverslag Stedendriehoek en de Agenda Stedendriehoek.

Het bureau van de Stedendriehoek heeft een beperkt aantal vaste formatieplaatsen voor communicatie, lobby, Europese subsidies en bestuur ondersteuning. Andere inhoudelijke activiteiten ten behoeve van de Stedendriehoek worden verricht door gedetacheerde medewerkers uit de deelnemende gemeenten.

Het financiële belang

De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. Voor 2014 is een bijdrage geraamd van € 42.776. Daarnaast is er voor 'Stedendriehoek onderneemt' een budget beschikbaar ad € 18.000 en voor de Strategische Board € 5.000.

Eigen vermogen.	2013	2012
Algemene reserve	€ 0	€ 0
Bestemmingsreserve	€ 251.000	€ 181.000
Nog te bestemmen resultaat dienstjaar	€ 44.000	€ 11.000
Totaal Eigen vermogen	€ 294.000	€ 169.000

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De Stedendriehoek gaat voor maximale effecten van het benutten van efficiency door samenwerking binnen de regio.

Ontwikkelingen

Met de voorstellen van de nieuwe agenda verandert ook de rol van de Stedendriehoek van "Partij naar Partner", met daarbij meer focus op minder thema's. Verder meer samenwerking met ondernemers en onderwijsinstellingen via het strategisch board.

9. Gemeenschappelijke Regeling Delta

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

De gemeenschappelijke regeling Delta, vestigingsplaats Zutphen, geeft uitvoering aan de Wet Sociale Werkvoorziening in opdracht van de gemeenten Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen. Er wordt werk geboden aan zo'n 1.000 medewerkers met een arbeidsbeperking van verstandelijke, lichamelijke of psychische aard. Er wordt gezorgd voor werk, arbeidsontwikkeling van het individu en de bevordering van de geschiktheid van mensen voor de reguliere arbeidsmarkt.

Het financiële belang

Het financieel beleid van Delta is gericht op een sluitende exploitatie zonder een bijdrage van de deelnemende gemeenten. Bedrijfseconomische risico's moeten afgedekt zijn door adequate reserves en voorzieningen.

De bijdrage van de deelnemende gemeenten bestaat nu nog uit een bijdrage in de bestuurskosten. Het aandeel van Brummen hierin bedraagt € 10.300. Daarnaast sluizen de gemeenten sinds 2008 de ontvangen rijksbijdrage voor de werkvoorziening volledig door naar Delta. In 2015 wordt daar voor het eerst op ingebroken door het bedrag te korten met € 50.000 als aandeel in het structureel op orde brengen van de begroting van Brummen. Uit de laatste informatie in het kader van de decentralisatie participatiebeleid per 2015 blijkt dat Brummen op een hoger bedrag WSW kan rekenen dan eerder bekend namelijk € 2.558.761 om € 2.474.261. Met de deelnemende gemeenten zal nog besproken moeten worden hoe met de hogere rijksbijdrage om wordt gegaan. Voor Brummen geldt hierbij dat de ingeboekte korting van € 50.000 uitgangspunt is. Zie ook het onderdeel ontwikkelingen.

Eigen vermogen.	2013	2012
Totaal Eigen vermogen	€ 4.181.000	€ 4.812.000
- Algemene reserve	€ 3.273.000	€ 3.591.000
- Bestemmingsreserve	€ 1.602.000	€ 1.539.000
- Resultaat na bestemming	€ - 694.000	€ - 318.000

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Onderzocht wordt welke taak er voor Delta ligt binnen de nieuwe Participatiewet. Binnen het bestuur van Delta stemmen de 5 deelnemende gemeenten hun visie en voornemens. De bestaande afspraken hebben een looptijd tot en met 2015. Voor de periode daarna kunnen nieuwe afspraken gemaakt worden.

Ontwikkelingen

Per 1.1.2015 wordt de nieuwe participatiewet doorgevoerd. Via deze nieuwe wet zijn bestaande regelingen voor mensen met arbeidsvermogen die aangewezen zijn aangewezen op ondersteuning, opgenomen in 1 regeling. Met betrekking tot de bestaande Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is duidelijk dat de instroom in de WSW per 1.1.2015 stopt. De huidige Sw-medewerkers behouden al hun rechten.

Doordat de rechten van de huidige Sw-medewerkers onverkort in stand blijven en het Rijk de bezuinigingen op de sociale werkvoorziening doorzet zal de GR Delta ook in de toekomst een negatief exploitatieresultaat behalen. Door middel van het uitvoeren van het "herstructureringsplan GR Delta" wordt het maximale gedaan om de tekorten te beperken. Het beeld is nu dat tot 2017 negatieve exploitatieresultaten ten laste kunnen worden gebracht van het eigen vermogen en er geen gemeentelijke bijdrage nodig is. Daarna zullen de gemeenten negatieve exploitaties moeten gaan afdekken. Het aandeel hierin van Brummen zou op basis van huidige situaties kunnen oplopen naar circa € 200.000 per jaar.

10. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord en Oost Gelderland.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

GGD Noord en Oost Gelderland is per 1.1.2013 de nieuwe naam voor de GGD Gelre-IJssel, vestigingsplaats Zutphen. GGD Noord en Oost Gelderland stelt zich tot doel het bevorderen en beschermen van de gezondheid van de bevolking van de regio, met speciale aandacht voor jeugd en risicogroepen. De GGD

voert de Wet Publieke Gezondheid (WPG) uit. Zij wil zich profileren als een herkenbare en laagdrempelige organisatie en als een leverancier van betrouwbare en vakkundige zorg aan haar klanten.

Het financiële belang

De bijdrage van Brummen bedraagt in 2015 € 290.121. Dit betreft de bijdrage voor de kosten die conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld worden. Daarnaast heeft de GGD nog producten die op basis van afname met de vragende gemeenten worden afgerekend. Voor Brummen betreft dit laatste vooral de kosten voor toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelwerk.

	Jaarrekening 31-12-2013	Begroot 1-1-2015	Begroot 31-12-2015
Algemene Reserve	1.474	1.474	1.474
Bestemmingsreserve personele lasten	302	302	302
Bestemmingsreserve ontwikkelkosten GGD	1.340	986	506
Saldo 2013	391	0	0
Saldo 2014	0	0	0
Saldo 2015	0	0	0
Totaal Eigen vermogen	3.507	2.762	2.282
Vreemd vermogen	2.979	3.000	3.000

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Buiten blijvende kostenbewustheid geen specifieke. De gemeente ziet de GGD wel als een belangrijke partner in het totale takenpakket van het Sociale Domein, waarbij preventie een steeds grotere rol krijgt om curatieve kosten te kunnen beperken.

Ontwikkelingen

Het integraal denken binnen het totale Sociale domein biedt kansen voor de GGD. Tegelijkertijd blijft het denkbaar dat het jeugdgezondheidszorgdeel op enig moment ergens anders ter uitvoering wordt neergelegd dan bij de GGD. Van de GGD wordt een maximaal flexibele houding gevraagd in de komende tijd. Het risico bestaat dat ontwikkelingen druk zetten op de huidige financiële positie van de GGD.

11. Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ).

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Binnen de oprichting van de regionale uitvoeringsdienst (RUD) maakt Brummen deel uit van de omgevingsdienst Veluwe/IJssel (OVIJ), vestigingsplaats Apeldoorn. De OVIJ is ingesteld voor de behartiging van de belangen van de deelnemers op het punt van vergunningverlening, toezicht en handhaving in het kader van het omgevingsrecht ten aanzien van milieu. Onder de belangen van de deelnemers wordt ook verstaan, het belang van een goede samenwerking tussen de omgevingsdiensten in Gelderland.

Het financiële belang

In de begroting van 2015 is een bedrag ad € 312.000 opgenomen voor bijdrage voor OVIJ.

Eigen Vermogen

Per 31.12.2013 was het totaal € 998.109. De stand per eind 2013 is de eerste stand voor deze organisatie. Het bedrag is opgebouwd uit € 150.000 algemene reserve, € 143.748 bestemmingsreserves en € 704.371 uit te betalen aan de gemeenten. Dit laatste betekende voor Brummen dat er in 2014 een bedrag ad € 34.934 vanuit de OVIJ is terugontvangen.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De OVIJ is gericht op de uitvoering van taken op het gebied van milieu. Overige taken welke onder de omgevingsvergunning vallen, worden op dit moment niet bij de omgevingsdienst belegd. Maar dit blijft voor de toekomst wel een optie.

Ontwikkelingen

Naar verwachting wordt per 1 januari 2015 de wet Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving van kracht. Hierin worden eisen gesteld ten aanzien van de kwaliteit en kwantiteit van de uit te voeren werkzaamheden op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Ook OVIJ moet hieraan voldoen. In 2014 wordt een verbeterplan opgesteld om te kunnen voldoen aan de gestelde criteria waarbij ook wordt gekeken naar verschillende vormen van regionale samenwerking. Qua risico's beperken die zich bij de OVIJ tot de normale bedrijfsvoering risico's.

12. Regionaal Archief Zutphen.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

Het Regionaal Archief Zutphen, vestigingsplaats Zutphen, levert voor Brummen meters archiefruimte.

Het financiële belang

Sinds de verzelfstandiging tot Regionaal Archief Zutphen heeft de relatie de vorm van een inkooprelatie, waarbij er vanuit inkoopcriteria zich geen alternatief voordoet. In de begroting 2015 is een budget van € 55.000 beschikbaar. De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat informatie over de hoogte van het Eigen Vermogen van Regionaal Archief Zutphen per eind 2013 niet hier hoeft te worden vermeld.

Beleidsvoornemens/ontwikkelingen:

Geen.

13. Regiotaxi Gelderse Vallei.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

De provincie, vestigingsplaats Arnhem, coördineert in samenwerking met de deelnemende gemeenten, waaronder Brummen, het openbaar vervoer van deur tot deur. Het is bedoeld voor mensen die, om welke reden dan ook, geen gebruik kunnen maken van het reguliere openbaar vervoer. Het vervoer is per 1.1.2013 opnieuw aanbesteed t/m 2015. Ook het noodzakelijke callcenter (telefonisch meldpunt) is voor die periode aanbesteed.

Het financiële belang

In het financiële model zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het WMO-vervoer. In de begroting 2014 is voor dit doel € 231.845 aan budget beschikbaar. De aard van de verbondenheid brengt met zich mee dat er hier geen sprake is van een Eigen Vermogen.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens

Ontwikkelingen

Geen. Qua risico's is het grootse risico dat bij elke nieuwe aanbesteding de kosten hoger komen te liggen dan nu geraamd.

14. Stichting Archipel.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd

Stichting Archipel, vestigingsplaats Zutphen, behartigt vanaf 1 januari 2006 de belangen van het openbaar onderwijs in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.

Het financiële belang

De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen. Er is geen aanspraak op een (jaarlijkse) bijdrage van Brummen. De gemeente blijft financieel wel eindverantwoordelijk.

Het **Eigen Vermogen** bedraagt per 31.12.2013 € 4.726.668 (2012: € 4.310.465) Daarbinnen bedroeg de Algemene Reserve € 3.153.793 (2012: € 3.297.126) en de bestemmingsreserve € 1.572.895 (2012: € 1.013.339).

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Archipel is betrokken bij de bouw van 1 van de 2 nieuwe scholenclusters te Eerbeek. In Brummen trekt De Krullebaar in bij De Dobbelsesteen.

Ontwikkelingen

De afname van het aantal leerlingen zet zich door. Dit heeft bij Archipel al geleid tot het verminderen van het aantal medewerkers en tot minder locaties. Archipel is waakzaam ten aanzien van het sluitend houden van de begroting en doet dit in goed overleg met de gemeenten. Hiermee wordt het risico op alsnog bijdragen in negatieve exploitaties maximaal beperkt. Het verder beperken van het aantal scholen binnen het gehele gebied van Archipel is denkbaar.

15. PPS constructie Lombok II Eerbeek.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

De gemeente, vestigingsplaats Brummen, heeft de uitvoering van het complex Lombok in de bouwgrond-exploitatie uitgewerkt via een PPS-constructie, dus samen met een marktpartij. Hierbij gaat het om Rotij Grondontwikkeling Oost BV. Het aandeel van de gemeente in het exploitatieresultaat is 36%.

Het financiële belang

De verwachting is dat de constructie een financiële omvang heeft van € 11,7 miljoen. De administratie van de PPS wordt door de gemeente gevoerd. De PPS is onderdeel van de gemeentelijke balans.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

De verdere ontwikkeling van Lombok II moet passen binnen de totale afweging binnen de gemeente waar welke woningen gebouwd kunnen worden. Een optie blijft om te kijken of het gemeentelijk aandeel overgedragen kan worden aan Rotij.

Ontwikkelingen

Zie beleidsvoornemens. Het risico voor de gemeente op negatieve afwijking van de PPS is onderdeel van de "voorziening risico's bouwgrond" zoals die op de balans van de gemeente is opgenomen.

16. Recreatiegemeenschap Veluwe (RGV) Holding B.V.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

Deze holding, vestigingsplaats Arnhem, behartigt de privaatrechtelijke belangen van de deelnemende gemeenten, waaronder Brummen, voor de recreatieve en toeristische ontwikkelingen binnen het betreffende gebied. De publieke taken zijn vanaf 2010 terug naar de gemeenten.

Op 2 december 2013 zijn middels een aandelenruil tussen RGV Holding B.V. en de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Achterhoek Liemers alle aandelen verkregen van RAL Recreatiegebieden

Het financiële belang

Als aandeelhouder van de holding heeft Brummen een beperkt belang van 4.305 aandelen met een nominale waarde van € 1. De aandelen mogen na 5 jaar verhandeld worden. De aandelen staan voor nul euro op de balans van de gemeente.

Het **Eigen Vermogen** van de holding bedraagt per 31.12.2013 € 49.903.000 (2012: € 43.404.000)

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Geen specifieke beleidsvoornemens richting het schap. Bevorderen toerisme is speerpunt van beleid.

Ontwikkelingen

Geen. Risico's zijn hier niet aanwezig. De overname van RAL kende een waarde van € 124 per aandeel RGV Holding. Dit bedrag als uitgangspunt nemend zou de waarde van de aandelen van Brummen theoretisch op € 533.820 te berekenen zijn.

17. Samenwerkingsovereenkomst(SOK) in kader centrumplan Eerbeek.

Het openbaar belang dat door de verbonden partij wordt behartigd.

De gemeenteraad Brummen, vestigingsplaats Brummen, heeft bepaald dat de gemeente een maatschappelijk belang heeft bij het aanpakken van het centrum Eerbeek. Dit vertaalt zich financieel in een eenmalige bijdrage van € 4,7 miljoen aan de 3 deelnemende partijen, zijnde Rotij, Bouwfonds en Sprenge-land. Op 6 juli 2011 is de samenwerkingsovereenkomst (SOK) getekend. De administratie van het bouwcomplex centrumplan Eerbeek wordt door de gemeente verzorgd. Dit betekent ook dat de gronden formeel in eigendom zijn van de gemeente.

Het financiële belang

De € 4,7 miljoen bijdrage is in de administratie verwerkt. De provincie wil 50% hiervan afdekken. Daarvoor moet de uitvoering wel voldoen aan de eisen van de provincie. Het is in het financiële belang van de gemeente dat de uitvoerende partijen met deze eisen rekening houden. Verder brengt de gemeente bezit in. De SOK is onderdeel van de gemeentelijke balans. Van een zelfstandig Eigen Vermogen is daarmee geen sprake. Gezien de huidige ontwikkelingen zijn er bij dit project aanzienlijke risico's. Het gemeentelijk risico is onderdeel van de gemeentelijke weerstandreserve.

Beleidsvoornemens gemeente Brummen

Onderdeel van het centrumplan zal het realiseren van woonruimten zijn. Naast de eenmalige bijdrage betaalt de gemeente ook de aanpassingen aan de infrastructuur.

Ontwikkelingen

Zie voorgaande teksten. Ook de risico's staan daar beschreven.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Het grondbeleid van de gemeente is vastgelegd in de nota Grondbeleid. Op 15 december 2012 is deze nota door de gemeenteraad vastgesteld. De hoofdlijnen van deze nota zijn:

- Het grondbeleid is dienend aan het ruimtelijk beleid voor wonen, werken en recreëren;
- Er wordt een regisserend grondbeleid gevoerd;
- Er worden marktconforme prijzen gehanteerd.

Bij de besluitvorming over de Kadernota 2013, op 28 juni 2012 (maatregel nr. 13), is besloten om te stoppen met de rol van 'projectontwikkelaar' en te komen tot een heroverweging van het grondbeleid. Door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening zijn de mogelijkheden om ruimtelijke ontwikkelingen te faciliteren, zonder een actief grondbeleid te voeren, vergroot. De mogelijkheden die de Wet ruimtelijke ordening hiervoor biedt, worden dan ook benut.

Aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

De Wet ruimtelijke ordening (Wro) biedt gemeenten verschillende mogelijkheden om invloed uit te oefenen op gebiedsontwikkelingen. De Wro kent hiervoor een privaatrechtelijk spoor (de anterieure overeenkomst) en een publiekrechtelijk spoor (het exploitatieplan). In beide sporen kan de gemeente naast de eisen in het bestemmingsplan, ook kwaliteitseisen stellen ten aanzien van de woningcategorieën (sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en particulier opdrachtgeverschap) en eisen stellen ten aanzien van de uitvoering. Binnen de gemeente Brummen wordt er zoveel mogelijk gebruik gemaakt van anterieure overeenkomsten waarin de afspraken met initiatiefnemers worden vastgelegd. Waar dat nodig is, wordt ook het exploitatieplan ingezet om invloed uit te kunnen oefenen op de gebiedsontwikkeling.

Woningbouw

In 2013 heeft de gemeenteraad besloten om de bestemmingsplannen Elzenbos en Lombok te herzien. Dit zal gevolgen hebben voor de complexen Elzenbos, Centrumplan Eerbeek en Lombok. De gevolgen zijn echter nog niet bekend. De gemeenteraad heeft in 2014 de geactualiseerde grondexploitatie vastgesteld voor deze complexen. Hierin is de herziening van de bestemmingsplannen nog niet meegenomen. Andere grondcomplexen ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw zijn nog niet in exploitatie omdat daarvoor de bestemmingsplannen nog niet zijn gewijzigd en er nog geen vastgestelde grondexploitatie is. Deze gronden worden geadmistreerd onder "Complexen niet in Exploitatie" en zijn bedoeld voor toekomstige woningbouw- en bedrijvencomplexen of kunnen dienen voor natuur- en boscompensatie als dat noodzakelijk is als gevolg van het in exploitatie nemen van complexen.

Bedrijventerrein

In 2013 is door de gemeenteraad de grondexploitatie voor de uitbreiding van het bedrijventerrein Hazenberg vastgesteld. Het complex is "in exploitatie".

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Voor de complexen Lombok en de Hazenberg worden voorsnog lichte positieve resultaten verwacht. Voor het complex Elzenbos wordt een negatief resultaat verwacht. Bij vaststelling van de jaarrekening over het verslagjaar 2011 in 2012 is een voorziening getroffen voor de afdekking van de risico's binnen alle grondexploitaties. In totaal is per eind 2013 een voorziening beschikbaar van € 16.047.151.

De uitkomst van de discussie rondom de woningbouwprogrammering heeft ook invloed op de resultaten van de complexen Elzenbos en Lombok. Het resultaat van de complexen is afhankelijk van het aantal

woningen, het woningsegment en de fasering. Nadat de uitkomst hiervan bekend is, worden de grondexploitaties geactualiseerd en kunnen de financiële gevolgen inzichtelijk worden gemaakt.

Onderbouwing van de geraamde winstneming

Het beleid is om alleen bij het afsluiten van een complex de eventuele winst te “nemen”. Aan tussentijdse winstneming wordt daarom niet gedaan.

Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

De boekwaarde van de gronden niet in exploitatie is vooralsnog niet zodanig dat bij het in exploitatie nemen daarvan geen kostendekkendheid wordt verkregen. Daarom is hiervoor geen verliesvoorziening getroffen.

Financiële overzichten

Totaaloverzicht van baten en lasten per programma in 2015

2015

2018

Hieronder een overzicht van de uitkomsten per programma. Voor een juist inzicht in de begrotingspositie wordt een onderscheid gemaakt in het resultaat voor bestemming (exclusief de mutaties in reserve) en het resultaat na bestemming (inclusief de mutaties in reserves).

Programma	Voor bestemming			Bestemmingsvoorstellen			Saldo na bestemming
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
1. Bestuur en Veiligheid	€ 5.424	€ 491	€ 4.933	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.933
2. Ruimtelijke Ontwikkeling	€ 3.980	€ 2.550	€ 1.430	€ 0	€ 238	-€ 238	€ 1.192
3. Ruimtelijk Beheer	€ 8.619	€ 5.074	€ 3.545	€ 0	€ 340	-€ 340	€ 3.205
4. Sociaal Domein	€ 22.335	€ 18.123	€ 4.212	€ 246	€ 487	-€ 241	€ 3.971
5. Samenleving	€ 5.862	€ 839	€ 5.023	€ 0	€ 1.268	-€ 1.268	€ 3.755
6. Financiering	€ 940	€ 18.522	-€ 17.582	€ 555	€ 31	€ 524	-€ 17.058
TOTALEN	€ 47.161	€ 45.600	€ 1.561	€ 802	€ 2.363	-€ 1.561	€ 0

Begroot te realiseren resultaat in 2015

2015

2018

Het resultaat van de begroting komt tot stand nadat alle lasten en baten (uitgaven en inkomsten) van de programma's en het overzicht van financierings- en algemene dekkingsmiddelen zijn verwerkt. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt in een tweetal groepen:

- Lasten en baten die voortkomen uit het normale bestedingspatroon van de gemeente;
- Lasten en baten die te maken hebben met buitengewone ontwikkelingen.

Het saldo na verwerking van de onderdelen a en b wordt het resultaat voor bestemming genoemd.

Vervolgens wordt in onderdeel c een overzicht gegeven van de voorgestelde onttrekkingen en toevoegingen aan reserves. Indien hiermee wordt ingestemd ontstaat na verwerking van deze mutaties het uiteindelijke saldo van de begroting. Dit bedrag wordt dan verrekend met de algemene reserve.

A. Saldo van de begroting 2015, exclusief buitengewone baten en lasten en voor bestemming		€ 1.210 N
B. Buitengewone lasten		
Afboeken restantboekwaarden onderwijs	€ 1.052	
Totaal buitengewone lasten	<u>€ 1.052</u>	€ 1.052 N
B. Buitengewone baten		
Opbrengst verkoop eigendommen	-€ 700	
Totaal buitengewone baten	<u>-€ 700</u>	V
Begrotingssaldo, inclusief buitengewone baten en lasten en voor bestemming		€ 1.562 N
C. Voorgestelde onttrekkingen aan reserves tgv. de exploitatie		
Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	-€ 1.198	
Bestemmingsreserve Ligt op Groen	-€ 115	
Bestemmingsreserve WMO	-€ 359	
Duurzaamheidsprojecten	-€ 39	
Rioolrechten	-€ 272	
Afvalstoffenheffing.	-€ 37	
Participatiebeleid	-€ 3	
Onderhoud onderwijsgebouwen	-€ 62	
Invoeringsbudget 3D'3	-€ 166	
Toerisme en Recreatie	<u>-€ 112</u>	
Totaal onttrekkingen aan reserves		-€ 2.363 V
C. Voorgestelde toevoegingen aan reserves tlv. de exploitatie		
Algemene vrije reserve voor begrotingssaldo	€ 387	
Bestemmingsreserve WMO	€ 146	
Jeugdzorg	€ 100	
Toerisme en Recreatie	<u>€ 168</u>	
Totaal toevoegingen aan reserves		<u>€ 801 N</u>
Gerealiseerd resultaat 2015		<u>€ 0 N</u>

De meerjarige resultaten van alle programma's

2015

2018

In onderstaande tabel een totaaloverzicht van de uitkomsten voor en na bestemming in de verschillende jaren, inclusief inzicht in de incidentele baten en lasten.

Totale van alle programma's

<i>bedragen x € 1.000</i>	Jaarrekening 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018
Lasten						
Incidenteel	€ 53	€ 1.305	€ 1.545	€ 653	€ 0	€ 0
Structureel (incl. organisatie)	€ 43.461	€ 38.034	€ 45.616	€ 44.906	€ 44.226	€ 44.166
Totale lasten (excl. bestemming)	€ 43.514	€ 39.339	€ 47.161	€ 45.559	€ 44.226	€ 44.166
Baten						
Incidenteel	€ 0	€ 270	€ 740	€ 484	€ 0	€ 0
Structureel	€ 45.032	€ 38.443	€ 44.860	€ 44.792	€ 44.427	€ 44.401
Totale baten (excl. bestemming)	€ 45.032	€ 38.713	€ 45.600	€ 45.276	€ 44.427	€ 44.401
Saldo excl. bestemmingen	-€ 1.518	€ 626	€ 1.561	€ 283	-€ 201	-€ 235
Bestemmingen						
Toevoeging aan reserves	€ 1.694	€ 540	€ 802	€ 920	€ 858	€ 917
Onttrekking aan reserves	€ 1.055	€ 1.643	€ 2.363	€ 1.203	€ 657	€ 682
Bestemmingen per saldo	€ 639	-€ 1.103	-€ 1.561	-€ 283	€ 201	€ 235
Gerealiseerd / te realiseren	-€ 879	-€ 477	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Toelichting op de geraamde incidentele lasten:

2013: Project "Gastvrij Brummen" € 23, herinrichting begraafplaats Eerbeek € 27, flora- en fauna onderzoek gymlokaal Smeestraat € 3.

2014: Onderwijshuisvesting € 1.040; project Brummen/Bronkhorst € 140; bijdrage renovatie Verkeersregelinstallatie Brummensebrug € 125.

2015: Onderwijshuisvesting € 1.114, project Brummen/Bronkhorst € 80, invoering 3D's € 166, BAG € 35, incidenteel personeel € 150.

2016: Afboeking kapitaal Essent € 173, onderwijshuisvesting € 480.

Toelichting op de geraamde incidentele baten:

2014: Verkoop eigendommen € 200; project Brummen/Bronkhorst € 70.

2015: Project Brummen/Bronkhorst € 40, verkoop eigendommen € 700.

2016: Uitbetaling door Essent € 173, verkoop eigendommen € 311.

Bijlagen

Via het raadsbesluit van 26 januari 2012 heeft de gemeenteraad een geactualiseerde versie van het "Investerings- en afschrijvingsbeleid" vastgesteld.

In deze nota zijn formele kaders vastgelegd waardoor er op een eenduidige manier met gemeentelijke investeringen wordt omgegaan. De kaders hebben te maken met de keuzes op het gebied van o.a. investeringsbevoegdheden, waarderingsgrondslagen, afschrijvingsmethodieken, afschrijvingstermijnen e.d.

Via de vaststelling van de nota is het beleid rond het *vaststellen* en *vrijgeven* van investeringsbudgetten bepaald. In principe worden alle budgetten via de begroting vastgesteld en vrijgegeven, tenzij de gemeenteraad aangeeft dat er nog een aanvullende onderbouwing noodzakelijk is voordat tot vrijgave kan worden overgegaan.

Omschrijving programma en investering	Afs. term.	U/V	Hoofdsom	Rente	Afschrijving	Lasten
<i>Bedragen x € 1.000</i>						
Programma 3 - Ruimtelijk Beheer						
GRP milieumaatregelen 2015	40 ann.	U	€ 50	€ 1	€ 1	€ 2
GRP afkoppelmaatregelen 2015	40 ann.	U	€ 310	€ 6	€ 3	€ 9
GRP vervanging mini-gemalen 2015	20 ann.	V	€ 360	€ 7	€ 12	€ 19
Infrastructuur centrumplan Eerbeek	20 ann.	U	€ 1.037	€ 21	€ 35	€ 56
Programma 7 - Financiering						
Vervangen serverapparatuur en systeemprogrammatuur 2015	4 ann.	V	€ 30	€ 1	€ 7	€ 8
Vervanging backupserver en programmatuur 2015	4 ann.	V	€ 21	€ 0	€ 5	€ 5
Vervanging Oracle en SAN 2015	4 ann.	V	€ 100	€ 2	€ 24	€ 26
Investering INUP verplichtingen 2015	5 ann.	U	€ 100	€ 2	€ 18	€ 20
Doorontwikkeling KCC/telefonie 2015	4 ann.	U	€ 100	€ 2	€ 24	€ 26
Doorontwikkeling Website typo3 2015	5 ann.	U	€ 25	€ 1	€ 5	€ 5
3D ICT decentralisaties 2015	5 ann.	U	€ 150	€ 3	€ 28	€ 31
U = uitbreiding V = vervanging						
Totaal			€ 2.283	€ 46	€ 162	€ 207

Vanaf het begrotingsjaar 2012 wordt in deze bijlage het subsidieplafond per beleidsterrein als bedoeld in artikel 3, lid 1, van de Algemene Subsidieverordening Gemeente Brummen (vastgesteld op 17 december 2009, RB09.038) beschreven. Conform het bepaalde in artikel 5, lid 1 van diezelfde subsidieverordening worden de subsidieplafonds vastgesteld bij de vaststelling van de programmabegroting van de gemeente Brummen.

In het onderstaande overzicht staat voor het jaar 2015 de verdeling per beleidsveld en een recapitulatie van de totaalbedragen naar de 6 programma's van de begroting.

Beleidsterrein	Plafond	Prog.
1. Veiligheidsbeleid		
NOG Veiligerhuis	€ 9.000	1
Stg. Halt Nederland	€ 5.576	1
Plafond Veiligheidsbeleid	€ 14.576	
2. Ruimtelijk economisch beleid		
Niet van toepassing	€ 0	
Plafond Ruimtelijk economisch beleid	€ 0	
3. Technologie		
Niet van toepassing	€ 0	
Plafond Technologie	€ 0	
4. Midden- en kleinbedrijf		
Niet van toepassing	€ 0	
Plafond Midden- en kleinbedrijf	€ 0	
6. Natuur- en landschapsbeleid		
Landschapscontract	€ 90.000	2
Projecten plattelandsontwikkeling (tlv reserve Ligt op Groen)	€ 100.000	2
Plafond Natuur- en landschapsbeleid	€ 190.000	
7. (Openlucht)recreatie en toerisme		
Toerisme Veluwe (tlv reserve Toerisme)	€ 40.000	2
Projecten toerisme (tlv reserve Toerisme)	€ 20.000	2
Project Brummen - Bronkhorst	€ 80.000	2
Gastvrije Gemeente (tlv reserve Toerisme)	€ 7.750	2
Plafond (Openlucht)recreatie en toerisme	€ 147.750	
8. Cultuurhistorie		
Open monumentendag	€ 2.400	3
Plafond Cultuurhistorie	€ 2.400	

Beleidssterrein	Plafond	Prog.
10. Arbeidsverhoudingenbeleid		
Niet van toepassing	€ 0	
Plafond Arbeidsverhoudingenbeleid	€ 0	
11. Maatschappelijk beleid		
Maatschappelijke adviesraad	€ 10.048	4
Plafond Wmo-beleid	€ 10.048	
12. Sociale cohesie		
Buurtbus	€ 773	3
Stg. Vrijwillige Hulpdienst Handsaam	€ 2.547	4
Wijk- en dorpsraden	€ 26.015	4
Projecten sociale veiligheid	€ 1.490	4
MD Veluwe	€ 7.851	4
Stichting Welzijn Brummen Structureel contract	€ 927.020	4
Stg. J.O.C. Eerbeek	€ 2.773	5
Plafond Sociale cohesie	€ 968.469	
13. Lokaal onderwijsbeleid		
Schoolbegeleiding via schoolbesturen	€ 11.667	5
Idem	€ 2.412	5
Stg. Peuterspeelzalen Gemeente Brummen, incl. kwaliteitsimpuls	€ 33.289	5
Plafond Lokaal onderwijsbeleid	€ 47.368	
14. Emancipatiebeleid		
Niet van toepassing	€ 0	
Plafond Emancipatiebeleid	€ 0	
15. Sport- en cultuurbeleid		
Stg. Rhienderoord Zwem & Sportplezier	€ 550.486	5
Schoolsportdagen	€ 1.000	5
Stg. Bibliotheek gemeenten Brummen en Voorst	€ 375.213	5
Kosten Lokale omroep	€ 11.571	5
Culturele Stichting gemeente Brummen	€ 27.602	5
Muziekverenigingen	€ 16.055	5
Plafond Sport- en cultuurbeleid	€ 981.927	
16. Gezondheidsbevordering		
Preventie middelengebruik	€ 14.550	4
Stg. Slachtofferhulp Nederland Regio Oost	€ 5.571	4
Plafond Gezondheidsbevordering	€ 20.121	
Totaal generaal plafonds	€ 2.382.659	
Totaal generaal toegedeeld naar programma's in de begroting		
Programma 1	€ 14.576	
Programma 2	€ 337.750	
Programma 3	€ 3.173	
Programma 4	€ 995.092	
Programma 5	€ 1.032.068	
Programma 6	€ 0	
Totaal generaal alle programma	€ 2.382.659	

Algemeen

Het beleid rond reserves en voorzieningen wordt gevoerd en geëvalueerd via de Nota Reserves en Voorzieningen. Op basis van artikel 12.3 van de “verordening uitgangspunten financieel beleid en beheer” (artikel 212 Gemeentewet) wordt deze nota periodiek geactualiseerd. Elke reserve en voorziening wordt dan opnieuw beoordeeld op onderdelen als relevantie, toereikendheid en toekomstige inzetbaarheid. Op basis van de bevindingen worden voorstellen gedaan. De meest recente nota is op 22 september 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. Sindsdien heeft via het vaststellen van de kadernota 2012 een tussentijdse doorlichting van het aantal bestemmingsreserves plaatsgevonden, inclusief het nader bepalen van plafonds. Ook heeft er, ten tijde van het vaststellen van de jaarstukken 2011, een heroriëntatie over wanneer een spaarpot een reserve is en wanneer een voorziening plaatsgevonden. Onderstaand treft u het overzicht van de reserves aan, terwijl op de volgende bladzijde het overzicht van de voorzieningen staat vermeld.

Aard van de reserve bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2013	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2015	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2018
Algemene reserves						
Weerstandsreserve	€ 3.078	€ 3.097	€ 3.097	€ 3.097	€ 3.097	€ 3.097
Algemene vrije reserve	-€ 4.803	-€ 4.071	-€ 3.684	-€ 3.178	-€ 2.738	-€ 2.235
Nog te bestemmen rekeningsresultaat	€ 878	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Totaal algemene reserves</i>	-€ 847	-€ 974	-€ 587	-€ 81	€ 359	€ 862
Bestemmingsreserves						
Toerisme en recreatie	€ 222	€ 249	€ 306	€ 403	€ 502	€ 593
Bovenwijkse voorzieningen	€ 14	€ 14	€ 14	€ 14	€ 14	€ 14
Centrum Jeugd en Gezin (CJG)	€ 77	€ 77	€ 77	€ 77	€ 77	€ 77
Jeugdvoorzieningen	€ 15	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Duurzaamheidsprojecten	€ 180	€ 149	€ 111	€ 80	€ 51	€ 23
Ligt op Groen (LOG)	€ 262	€ 174	€ 59	€ 11	€ 5	€ 0
Integraal Huisvesting Plan	€ 1.774	€ 1.743	€ 545	€ 0	€ 0	€ 0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	€ 750	€ 750	€ 538	€ 405	€ 285	€ 265
Kinderopvang frictiekosten	€ 14	€ 14	€ 14	€ 14	€ 14	€ 14
Rioolrechten	€ 507	€ 336	€ 63	€ 4	€ 7	€ 8
Afvalstoffenheffing	€ 748	€ 1.180	€ 1.143	€ 980	€ 693	€ 289
Gemeentelijk VVE/GOA	€ 152	€ 152	€ 152	€ 0	€ 0	€ 0
Participatiebeleid	€ 0	€ 142	€ 138	€ 135	€ 133	€ 132
Onderhoud onderwijsgebouwen	€ 42	€ 62	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Invoeringsbudget decentralisaties (3D's)	€ 0	€ 166	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Jeugdzorg 2015	€ 0	€ 0	€ 100	€ 199	€ 299	€ 398
Participatie 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	€ 4.757	€ 5.208	€ 3.260	€ 2.322	€ 2.080	€ 1.813
<i>Totaal eigen vermogen</i>	€ 3.910	€ 4.234	€ 2.673	€ 2.241	€ 2.439	€ 2.675

Aard van de voorziening bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2013	Saldo 31-12-2014	Saldo 31-12-2015	Saldo 31-12-2016	Saldo 31-12-2017	Saldo 31-12-2018
Voorzieningen						
Verplichtingen, verliezen, risico's						
Pensioenaanspraken wethouders	€ 1.912	€ 1.886	€ 1.842	€ 1.781	€ 1.704	€ 1.626
Ringlaan	€ 34	€ 34	€ 34	€ 34	€ 34	€ 34
Ecowal Kollergang	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9	€ 9
Individueel Loopbaanbudget ILB	€ 39	€ 39	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	€ 1.994	€ 1.968	€ 1.885	€ 1.824	€ 1.747	€ 1.669
Onderhoud egalisatie						
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ 663	€ 590	€ 471	€ 474	€ 452	€ 474
Wegenonderhoud	€ 667	€ 542	€ 513	€ 465	€ 424	€ 390
Straatverlichting	€ 12	€ 24	€ 35	€ 47	€ 59	€ 71
Rioolrenovaties	€ 1.382	€ 1.324	€ 1.166	€ 928	€ 579	€ 141
	€ 2.724	€ 2.480	€ 2.185	€ 1.913	€ 1.514	€ 1.075
<i>Totaal vreemd vermogen</i>	€ 4.718	€ 4.448	€ 4.070	€ 3.737	€ 3.261	€ 2.744
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	€ 8.628	€ 8.682	€ 6.743	€ 5.978	€ 5.701	€ 5.419

De inhoud van deze bijlage

Hieronder staan in tabelvorm de financiële uitgangspunten die zijn gehanteerd bij het opstellen van de programmabegroting.

Uitgangspunten	Programmabegroting 2015-2018
Uitgaven	
Prijsstijging 2015 (inflatie)	In het kader van het proces "versoering en fasering" worden uitbestedingsbudgetten in 2015 niet geïndexeerd. Subsidiebudgetten zijn wel geïndexeerd.
Gemeenschappelijke regelingen	Op basis van de meest recente gegevens over het verloop van de gemeentelijke bijdrage.
Salarissen	De ramingen zijn gebaseerd op het op 15 juli 2014 gesloten principeakkoord tussen de VNG en de vakorganisaties. Het akkoord loopt van 1 januari 2013 tot 1 januari 2016. Op basis van het akkoord worden de salarissen per 1 oktober 2014 verhoogd met 1% en per 1 april 2015 met 50 euro per maand. In oktober 2014 wordt een eenmalige uitkering gedaan van 350 euro.
Kapitaallasten	Op basis van de staat van activa en het meerjareninvesteringsplan vanuit de meerjarenbegroting 2015-2018 die in het voorjaar is opgesteld.
Rentelasten	Op basis van de leningenportefeuille tot en met 2014 en de ontwikkeling financieringsbehoefte. In de raming 2015-2018 is rekening gehouden met een rentelast van € 145.000 voor nog aan te trekken leningen.
Rente over activa	Aan nieuwe activa wordt op begrotingsbasis 4% rente toegerekend.
Eigen financieringsmiddelen	Hierover wordt geen rente berekend.
Opbrengsten	
Onroerende zaakbelastingen	Jaarlijkse inflatiecorrectie. Daarnaast jaarlijks een opbrengststijging van € 15.000 vanwege verbouwactiviteiten etc. De inflatiecorrectie die voor 2015 van toepassing is bedraagt 1,6%.
Toeristenbelasting	€ 1,35 per overnachting.
Rioolrechten	100% kostendekkend.
Afvalstoffenheffing	100% kostendekkend.
Grafrechten	Inflatiecorrectie met 1,6%.

Uitgangspunten	Programmabegroting 2015-2018
Marktgelden	Beleidsmatig uitgangspunt is 100% kostendekking. In de praktijk wordt dit percentage niet bereikt.
Leges	Beleidsmatig uitgangspunt is 100% kostendekking.
Rente verstrekte leningen	Op basis van de bestaande leningenportefeuille.
Overige uitgangspunten	
Onvoorziene uitgaven	€ 20.000.
Prijspeil meerjarenperspectief	Vanaf 2015 zijn subsidiebudgetten geïndexeerd met een inflatie van 1,7%. Voor uitbestedingsbudgetten gebeurt dat vanaf 2016.
Algemene uitkering gemeentefonds	Op basis van de circulaire van mei 2014.
Aantal inwoners	Voor de berekening van de algemene uitkering is uitgegaan van een inwoneraantal van 21.177 voor de jaren 2015 t/m 2018.
Aantal woonruimten	Voor de berekening van de algemene uitkering is uitgegaan van de volgende aantallen: 2015 – 9.447 2016 – 9.472 2017 – 9.497 2018 - 9.497

